

ЗАКОН
О ПОРЕЗУ НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ
СА ПОЧЕТКОМ ПРИМЕНЕ ОД ДАНА ПРИСТУПАЊА
РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ ЕВРОПСКОЈ УНИЈИ

І. УВОДНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

1. Овим законом уређује се порез на додату вредност (у даљем тексту: ПДВ) у Републици Србији (у даљем тексту: Република).
2. ПДВ се обрачунава и плаћа у складу са одредбама овог закона.
3. Приход од ПДВ припада буџету Републике.
4. Саставни делови овог закона су:
 - 1) Прилог 1 – Списак делатности из члана 5. став 6. Закона;
 - 2) Прилог 2 – Оквирни списак услуга пружених електронским путем из члана 35. став 4. Закона;
 - 3) Прилог 3 – Списак добара која се смештају у пореско складиште из члана 67. Закона;
 - 4) Прилог 4 – Списак добара и услуга из члана 91. став 3. тачка 2) Закона;
 - 5) Прилог 5 – Уметничка дела, колекционарска добра и антиквитети из члана 126. Закона;
 - 6) Прилог 6 – Списак делатности пољопривредне производње из члана 184. став 3. Закона;
 - 7) Прилог 7 – Оквирни списак пољопривредних услуга из члана 184. став 4. Закона.

ІІ. ПОДРУЧЈЕ ПРИМЕНЕ

Члан 2.

1. Поједини изрази употребљени у овом закону имају следеће значење, и то:
 - 1) „територија Републике” је подручје Републике Србије у складу са царинским прописима;
 - 2) „Европска унија”, „подручје Европске уније”, „држава чланица” и „подручје државе чланице” је подручје држава чланица и подручје Европске уније које је као такво одређено Уговором о Европској унији, осим подручја из става 2. овог члана;
 - 3) „трећа земља” је било која држава или подручје које није подручје Европске уније, односно на које се не примењује Уговор о Европској унији;
 - 4) „треће подручје” је део подручја државе чланице које је изузето из подручја Европске уније у смислу тачке 2) овог става.
2. Трећа подручја из става 1. тачка 4) овог члана, која:
 - 1) чине део царинског подручја Европске уније су:
 - (1) у Грчкој Републици: планина Athos;
 - (2) у Краљевини Шпанији: Канарска острва;
 - (3) у Републици Француској: француска подручја наведена у члану 349. и члану 355. став 1. Уговора о функционисању Европске уније;
 - (4) у Републици Финској: Оландска острва;

(5) у Уједињеном Краљевству Велике Британије и Северне Ирске: Каналска острва;

(6) у Републици Италији: Campione d'Italia и италијанске воде језера Lugano,

2) не чине део царинског подручја Европске уније су:

(1) у Савезној Републици Немачкој: острво Heligoland и подручје Büsingen;

(2) у Краљевини Шпанији: Ceuta и Melilla;

(3) у Републици Италији: Livigno.

3. Трансакције у, односно из Кнежевине Монако сматрају се, у смислу овог закона, трансакцијама извршеним у, односно из Републике Француске.

4. Трансакције на, односно са острва Ман сматрају се, у смислу овог закона, трансакцијама извршеним у, односно из Уједињеног Краљевства Велике Британије и Северне Ирске.

5. Трансакције у, односно из суверених база Уједињеног Краљевства Велике Британије и Северне Ирске Akrotiri и Dhekelia сматрају се, у смислу овог закона, трансакцијама извршеним на, односно са Кипра.

III. ПРЕДМЕТ ОПОРЕЗИВАЊА

Члан 3.

1. Предмет опорезивања ПДВ је:

1) испорука добара у Републици уз накнаду коју изврши порески обвезник у оквиру обављања делатности;

2) набавка добара унутар Европске уније, извршена у Републици уз накнаду од стране:

(1) пореског обвезника за сврху обављања његове делатности или правног лица које није порески обвезник, ако је испоручилац порески обвезник који наступа у својству пореског обвезника у другој држави чланици и који, у складу са прописима те државе чланице, није ослобођен обавезе обрачунавања ПДВ као мали порески обвезник из члана 111. овог закона, односно на њега се не односе одредбе члана 21. ст. 3. и 5. овог закона,

(2) пореског обвезника или правног лица које није порески обвезник, чије остале набавке нису предмет опорезивања ПДВ у складу са чланом 4. став 1. тач. 1) и 2) овог закона, односно било којег другог лица које није порески обвезник, у случају набавке нових превозних средстава,

(3) пореског обвезника или правног лица које није порески обвезник, чије остале набавке нису предмет опорезивања ПДВ у складу са чланом 4. став 1. тач. 1) и 2) овог закона, у случају када се акциза на набавку акцизних производа унутар Европске уније обрачунава у Републици у складу са законом којим се уређују акцизе;

3) пружање услуга у Републици уз накнаду које изврши порески обвезник у оквиру обављања делатности;

4) увоз добара.

2. Превозним средствима у смислу става 1. тачка 2) подтачка (2) овог члана, ако су намењена за превоз лица или добара, сматрају се:

(1) копнена моторна возила радне запремине мотора изнад 48 cm³ или снаге мотора изнад 7,2 kW;

(2) пловила дужа од 7,5 m, осим пловила која се користе за пловидбу на отвореном мору за превоз путника уз накнаду, комерцијалне или индустријске сврхе и рибарење, пловила за спасавање, односно пружање помоћи на мору, као и пловила за приобални риболов;

(3) ваздухоплови чија је маса на полетању већа од 1.550 kg, осим ваздухоплова које користе авио-компаније за превоз путнике уз накнаду претежно у међународном саобраћају.

3. Новим превозним средствима из става 2. овог члана сматрају се:

1) копнено моторно возило, чија се испорука врши у року од шест месеци од дана прве употребе или ако није прешло више од 6.000 km;

2) пловило, чија се испорука врши у року од три месеца од дана прве употребе или ако није пловило више од 100 сати;

3) ваздухоплов, чија се испорука врши у року од три месеца од дана прве употребе или ако није летео више од 40 сати.

4. Акцизним производима из става 1. тачка 2) подтачка (3) овог закона сматрају се енергенти, дувански производи, алкохол и алкохолна пића, одређени законодавством Европске уније, осим гаса који се испоручује путем система за природни гас који се налази на подручју Европске уније или преко било које мреже повезане са тим системом.

5. Министар надлежан за послове финансија (у даљем тексту: министар) ближе уређује спровођење овог члана у вези са предметом опорезивања ПДВ.

Члан 4.

1. Изузетно од члана 3. став 1. тачка 2) подтачка (1) овог закона, ПДВ се не обрачунава на:

1) набавка добара унутар Европске уније од стране пореског обвезника или правног лица које није порески обвезник, ако би испорука тих добара у Републици била ослобођена ПДВ у складу са чланом 62. став 1. и чланом 63. став 1. тач. 1) – 4) и тачка б) овог закона;

2) набавка унутар Европске уније половних добара, уметничких дела, колекционарских добара или антиквитета одређених Прилогом 5. овог закона ако је продавац препродавац који наступа у својству пореског обвезника, а ПДВ на та добра је обрачунат у држави чланици у којој је отпочела њихова отпрема или превоз, у складу с посебним поступком опорезивања разлике;

3) набавка унутар Европске уније половних добара, уметничких дела, колекционарских добара или антиквитета одређених Прилогом 5. овог закона ако је продавац организатор продаје путем јавне аукције, а ПДВ на та добра је обрачунат у држави чланици у којој је отпочела њихова отпрема или превоз, у складу са посебним поступком за продају путем јавне аукције;

4) набавка добара унутар Европске уније, осим добара из тач. 1) – 3) овог става и осим нових превозних средстава или акцизних производа, од стране пореског обвезника из члана 184. став 1. овог закона за сврху обављања пољопривредне, шумарске или рибарске делатности које се опорезују у складу са посебним поступком опорезивања пољопривредника у складу са овим законом, или од стране пореског обвезника који обавља искључиво испоруке добара или пружање услуга за које нема право на одбитак ПДВ, или од стране правног лица које није порески обвезник.

2. Изузетак из става 1. тачка 4) овог члана примењује се само ако су испуњени следећи услови:

1) да укупна вредност набавки добара унутар Европске уније током текуће календарске године није већа од 10.000 евра у динарској противвредности (у даљем тексту: вредност укупне набавке), и

2) да укупна вредност набавки добара унутар Европске уније у претходној календарској години није већа од вредности укупне набавке из тачке 1) овог става.

3. Вредност укупне набавке из става 2. овог члана чини укупна вредност набављених добара унутар Европске уније из става 1. тачка 4) овог члана, без ПДВ који треба да буде плаћен или који је плаћен у држави чланици у којој је отпочела отпрема или превоз тих добара.

4. Изузетно од става 1. тачка 4) овог члана, порески обвезник или правно лице које није порески обвезник може да се одлучи за обрачунавање ПДВ у складу са чланом 3. став 2. тачка 1) овог закона.

5. Лице из става 4. овог члана пре набавке добара обавештава Пореску управу о одлуци да се на њега не примењује став 1. тачка 4) овог члана.

6. Обавештење из става 5. овог члана важи најмање две календарске године, почев од првог дана календарског месеца који следи календарском месецу у којем је дато.

7. Министар ближе уређује облик, садржину и начин достављања обавештења из става 6. овог члана.

IV. ПОРЕСКИ ОБВЕЗНИК

Члан 5.

1. Порески обвезник, у смислу овог закона, је свако лице које самостално обавља било коју делатност на било ком месту, без обзира на сврху или резултат обављања те делатности.

2. Делатност из става 1. овог члана је свака активност произвођача, трговаца или пружалаца услуга, укључујући рударске и пољопривредне активности и делатности самосталних занимања. Делатношћу се сматра и коришћење материјалне или нематеријалне имовине у сврху трајног остваривања прихода.

3. Самосталним обављањем делатности из става 1. овог члана не сматра се активност запослених и других лица која су повезана с послодавцем уговором о раду, другим уговором или правним везама које, у погледу надзора и упутстава у вези са радом, начином обављања посла, плаћањем за обављени посао и другим одговорностима послодавца, указују на зависни однос послодавца и тог лица.

4. Пореским обвезником сматра се и свако лице које повремено испоручује нова превозна средства из члана 3. став 3. овог закона, која купцу отпрема или превози продавац, сам купац или друго лице у име продавца на подручју друге државе чланице.

5. Државни органи, органи територијалне аутономије и локалне самоуправе и други субјекти јавног права не сматрају се пореским обвезницима у вези са активностима или трансакцијама које обављају у својству вршилаца јавних овлашћења, и у случају када наплаћују накнаде, доприносе, таксе, чланарине и друге приходе у вези са тим активностима или трансакцијама.

6. Изузетно од става 5. овог члана, ако би обављање активности или трансакција из става 5. овог члана довело до знатног нарушавања конкуренције, државни органи, органи територијалне аутономије и локалне самоуправе и други субјекти јавног права сматрају се пореским обвезницима у вези са тим активностима или трансакцијама. У случају да обављају делатности из Прилога 1. овог закона, сматраће се пореским обвезницима, осим ако их обављају у занемарљивом обиму.

7. Министар ближе уређује начин спровођења овог члана.

1. Испорука добара

Члан 6.

1. Испорука добара, у смислу члана 3. став 1. тачка 1) овог закона, је пренос права располагања на телесним стварима лицу које тим добрима може располагати као власник.

2. Добрима се сматрају и вода, електрична енергија, гас, енергија за грејање, хлађење и слично.

3. Испоруком добара, у смислу става 1. овог члана, сматра се и:

1) пренос власништва на имовини уз накнаду по налогу надлежних државних органа, органа територијалне аутономије или локалне самоуправе, или у њихово име или у складу са законом;

2) предаја добара према уговору о закупу добара, односно о лизингу на одређено време или о продаји добара уз одложено плаћање, када ниједна од уговорних страна не може раскинути уговор ако се стране придржавају уговорних обавеза, а власништво над тим добрима се преноси најкасније отплатом последње рате;

3) испорука добара на основу уговора према којем се плаћа провизија за куповину или продају.

4. Испоруком добара уз накнаду сматра се узимање добара која чине део пословне имовине пореског обвезника за његове приватне потребе или за приватне потребе његових запослених, ако тим добрима располажу без накнаде или их користе у друге сврхе осим за потребе обављања делатности пореског обвезника, а за та добра или њихове делове је одбијен претходни порез у потпуности или делимично.

5. Изузетно од става 3. овог члана, испоруком добара уз накнаду не сматра се бесплатно давање узорака у разумним количинама купцима или потенцијалним купцима и давање поклона мале вредности које изврши порески обвезник у оквиру обављања делатности, под условом да се дају повремено различитим лицима. Поклонима мале вредности сматрају се поклони чија појединачна вредност није већа од 2.000 динара, без ПДВ.

6. Министар ближе уређује спровођење овог члана у вези са испоруком добара са и без накнаде.

2. Премештање добара

Члан 7.

1. Испоруком добара уз накнаду сматра се премештање добара која су део пословне имовине пореског обвезника, које је за потребе свог пословања отпремио или превезао сам порески обвезник или друго лице у његово име у другу државу чланицу.

2. Премештањем добара унутар Европске уније у смислу става 1. овог члана не сматра се отпрема или превоз добара у сврху:

1) испоруке тих добара од стране пореског обвезника на подручју државе чланице у којој се завршава отпрема или превоз, у складу са чланом 21. став 3. тачка 1) овог закона;

2) испоруке тих добара од стране пореског обвезника на броду, у ваздухоплову или возу током путничког превоза у складу са чланом 24. овог закона;

3) испоруке тих добара која је ослобођена ПДВ према члану 57. став 1. и чл. 61 – 63. овог закона;

4) пружања услуге процене вредности добара или рада на тим добрима пореском обвезнику у држави чланици у којој се отпрема или превоз добара завршавају, под условом да се добра после пружања услуге процене или рада на њима врате истом пореском обвезнику на територију Републике;

5) привременог коришћења добара с циљем пружања услуга у другој држави чланици у којој се завршава превоз или отпрема тих добара, када те услуге пружа порески обвезник који има седиште у Републици;

б) привременог коришћења добара у периоду који није дужи од 24 месеца, на подручју друге државе чланице у којој би увоз истих тих добара са подручја треће земље, с циљем њиховог привременог коришћења, био обухваћен поступком привременог увоза с потпуним ослобођењем од плаћања увозних дажбина;

7) испоруке гаса путем система за природни гас који се налази на подручју Европске уније или било које мреже прикључене на такав систем, испоруке електричне енергије, енергије за грејање или хлађење преко мреже за грејање или хлађење, под условима из члана 25. овог закона;

8) испоруке тих добара коју изврши порески обвезник, с циљем њихове уградње или монтаже коју изврши испоручилац или друго лице за његов рачун, на територију државе чланице у којој се завршава отпрема или превоз у складу с условима из члана 21. став 5. овог закона.

3. Ако је дошло до престанка сврхе из става 2. овог члана, сматра се да је извршено премештање добара у другу државу чланицу. У том случају сматра се да су добра премештена у тренутку када је сврха престала.

4. Министар ближе уређује спровођење овог члана.

Члан 8.

Испоруком добара уз накнаду сматра се и:

1) употреба добара које је порески обвезник произвео, изградио, извадио, купио, прерадио или увезао у оквиру своје делатности, ако се ПДВ на такву робу, да је она била набављена од другог пореског обвезника, не би у потпуности могао одбити као претходни порез;

2) употреба добара за активности које нису опорезиве ПДВ, ако је ПДВ обрачунат при набавци тих добара или употреби у складу са тачком 1) овог члана, одбијен у потпуности или делимично као претходни порез;

3) задржавање добара од стране пореског обвезника или правног следбеника, укључујући наследника, осим из члана 9. овог закона, после престанка обављања делатности, ако је при набавци тих добара ПДВ одбијен као претходни порез у потпуности или делимично.

Министар ближе уређује спровођење овог члана.

Члан 9.

1. Код преноса уз накнаду, без накнаде или као улог у друштво, целокупне или дела имовине који чини пословну целину на другог пореског обвезника (примаоца) сматра се да није дошло до испоруке добара, а порески обвезник - стицалац сматра се правним следбеником преносиоца.

2. Ако стицалац из става 1. овог члана користи стечену имовину у друге сврхе, осим оних за које постоји право на одбитак претходног пореза, дужан је да обрачуна и плати ПДВ сходно одредбама овог закона.

3. Сматра се да, у смислу овог закона, испорука добара који врши давалац концесије концесионару, односно концесионар даваоцу концесије у оквиру реализације уговора о јавно-приватном партнерству са елементима концесије, закљученог у складу са законом којим се уређују јавно-приватно партнерство и концесије, није извршен, ако су давалац концесије и концесионар порески обвезници који би, у случају када би се тај промет сматрао извршеним, имали у потпуности право на одбитак претходног пореза у складу са овим законом.

4. Министар ближе уређује шта се сматра преносом целокупне или дела имовине из става 1. овог члана.

3. Продаја добара на даљину унутар Европске уније

Члан 10.

1. У смислу овог закона поједини појмови имају следећа значења:

1) „продаја добара на даљину унутар Европске уније” је испорука добара која отпрема или превози испоручилац или друго лице за његов рачун, укључујући када лице које врши испоруку посредно учествује у превозу или отпреми добара, из државе чланице која није држава чланица у којој се отпрема или превоз добара купцу завршава, ако су испуњени следећи услови:

(1) испорука добара врши се пореском обвезнику или правном лицу које није порески обвезник, а чије стицање добара унутар Европске уније не подлеже плаћању ПДВ у складу са чланом 4. став 1. овог закона или било ком другом лицу које није порески обвезник, и

(2) добро чија се испорука врши није ни ново превозно средство нити добро које испоручилац или друго лице за његов рачун уграђује или монтира, са или без пробног рада,

2) „продаја добара на даљину увезених из трећих подручја или трећих земаља” је испорука добара која отпрема или превози испоручилац или друго лице за његов рачун, укључујући и ситуацију када испоручилац посредно учествује у превозу или отпреми добара, из трећег подручја или треће земље купцу у држави чланици, ако су испуњени следећи услови:

(1) испорука добара врши се пореском обвезнику или правном лицу које није порески обвезник, а чија набавка добара унутар Европске уније не подлежу ПДВ у складу са чланом 4. став 1. овог закона, или било ком другом лицу које није порески обвезник, и

(2) добро чија се испорука врши није ни ново превозно средство нити добро које испоручилац или друго лице за његов рачун уграђује или монтира, са или без пробног рада.

4. Аранжман за складиштење добара

Члан 11.

1. Пренос добара који врши порески обвезник, а која чине део његове пословне имовине, у другу државу чланицу на основу аранжмана за складиштење добара, не сматра се испоруком добара уз накнаду.

2. Аранжман за складиштење добара, у смислу овог члана, постоји ако су испуњени следећи услови:

1) порески обвезник или треће лице за његов рачун, отпрема или превози добра у другу државу чланицу са намером да накнадно, након њихове допреме, изврши испоруку тих добара у тој држави чланици другом пореском обвезнику на којег се преноси право власништва над тим добрима у складу са постојећим уговором;

2) порески обвезник који отпрема или превози добра нема седиште, нити сталну пословну јединицу у држави чланици у коју се добра отпремају или превозе;

3) порески обвезник коме се врши испорука добара регистрован је за потребе ПДВ у држави чланици у коју се добра отпремају или превозе, а његов идентитет и ПДВ идентификациони број који му је та држава чланица доделила су познати пореском обвезнику из тачке 2) овог става у тренутку када отпрема или превоз почињу;

4) порески обвезник који отпрема или превози добра евидентира отпремање добара из Републике у другу државу чланицу у евиденцију из члана 99. став 3. овог закона и у Збирној пријави из члана 108. овог закона наводи ПДВ идентификациони број пореског обвезника – примаоца добара, који му је доделила држава чланица у коју се та добра отпремају или превозе.

3. Ако су испуњени услови из става 2. овог члана и услов да се пренос врши у року из става 4. овог члана, у тренутку преноса права располагања на добрима пореском обвезнику из става 2. тачка 3) овог члана које тим добрима може располагати као власник примењују се следећа правила:

1) сматра се да је испоруку добара у складу с чланом 57. став 1. тачка 1) овог закона извршио порески обвезник који је сам отпремио или превезао добра у држави чланици из које су добра отпремљена или превезена, или је то за његов рачун извршило треће лице;

2) сматра се да је набавку добара унутар Европске уније извршио порески обвезник којем се врши испорука тих добара у држави чланици у коју су добра отпремљена или превезена.

4. Ако у року од 12 месеци након допремања добара у државу чланицу у коју су отпремљена или превезена, није извршена испорука добара пореском обвезнику којем су намењена, сходно ставу 2. тачка 3) и ставу 6. овог члана, а није наступила ниједна околност из става 7. овог члана, сматра се да је испорука добара у смислу члана 7. став 1. овог закона извршена даном који следи дану у којем је истекао период од 12 месеци.

5. Не сматра се да је испорука добара у смислу члана 7. став 1. овог закона извршена ако су испуњени следећи услови:

1) право располагања на добрима није пренето, а та добра су враћена у Републику из које су превезена или отпремљена, у року из става 4. овог члана, и

2) порески обвезник који је отпремио или превезао добра евидентирао је враћање добара у евиденцију из члана 99. став 3. овог закона.

6. Ако се у року из става 4. овог члана порески обвезник из става 2. тачка 3) овог члана замени другим пореским обвезником, не сматра се да је промет добара у смислу члана 7. став 1. овог закона извршен у тренутку замене ако су испуњени следећи услови:

1) испуњени су сви остали примењиви услови из става 2. овог члана, и

2) порески обвезник из става 2. тачка 2) овог члана је забележио замену у евиденцији из члана 99. став 3. овог закона.

7. Ако у року из става 4. овог члана било који услов из ст. 2. и 6. овог члана више није испуњен, сматра се да је испорука добара у смислу члана 7. став 1. овог закона извршена у тренутку у којем тај услов престао бити испуњен.

8. Ако се испорука добара врши лицу које није порески обвезник из става 2. тачка 3) или порески обвезник из става 6. овог члана, сматра се да услови из ст. 2. и 6. овог члана више нису испуњени непосредно пре те испоруке.

9. Ако се добра не врате у Републику у року из става 4. овог члана, већ се отпреме или превезу у другу државу чланицу која није држава чланица из које су првобитно отпремљена, сматра се да услови из ст. 2. и 6. овог члана више нису испуњени непосредно пре почетка такве отпреме или превоза.

10. У случају уништења, губитка или крађе добара, сматра се да услови из ст. 2. и 6. овог члана више нису испуњени на дан када су добра нестала или су уништена, а ако није могуће утврдити тај дан, на дан када је утврђено да су добра уништена или да недостају.

5. Продаја добара на даљину путем употребе електронског интерфејса

Члан 12.

1. Када порески обвезник путем употребе електронског интерфејса, као што је место трговања, платформа, портал или слично средство, омогућава продају добара на даљину увезених из трећих подручја или трећих земаља у пошиљкама, чија тржишна вредност није већа од 150 евра у динарској противвредности, сматра се да је порески обвезник сам примио и испоручио та добра.

2. Када порески обвезник путем употребе електронског интерфејса, као што је место трговања, платформа, портал или слично средство, омогућава испоруку добара унутар Европске уније од стране пореског обвезника који нема седиште унутар Европске уније, лицу које није порески обвезник, сматра се да је порески обвезник који омогућава испоруку сам примио и испоручио та добра.

6. Набавка добара унутар Европске уније

Члан 13.

1. „Набавка добара унутар Европске уније” је стицање права располагања на покретној материјалној имовини у својству власника, коју продавац или стицалац добара или друго лице за њихов рачун отпреми или превезе стицаоцу тих добара у државу чланицу која није држава чланица у којој је отпочела отпрема или превоз тих добара.

2. Ако је увозник добара правно лице које није порески обвезник и набавља добра унутар Европске уније у другој држави чланици, има право на повраћај ПДВ који је платио на увоз добара у Републику ако докаже да је ПДВ био обрачунат на набавку добара унутар Европске уније у држави чланици у којој је завршена отпрема или превоз тих добара.

3. Набавком добара унутар Европске уније уз накнаду сматра се коришћење добара која је порески обвезник за потребе свог пословања или друго лице за његов рачун отпремио или превезао у Републику из друге државе чланице у којој су та добра произведена, извађена, прерађена, купљена или стечена у смислу члана 4. став 1. тачка 2. овог закона, или у коју их је порески обвезник увезао за потребе свог пословања.

4. Набавком добара унутар Европске уније уз накнаду сматра се употреба од стране оружаних снага државе чланице која учествује у одбрамбеним напорима који се предузимају ради спровођења активности Европске уније у оквиру заједничке безбедносне и одбрамбене политике, за сопствене потребе или за потребе свог пратећег цивилног особља, добара која нису набављена према општим правилима опорезивања на домаћем тржишту једне од држава чланица, ако при увозу тих добара нису испуњени услови за примену ослобођења из члана 59. став 1. тачка 45) овог закона.

5. Набавком добара унутар Европске уније уз накнаду сматра се употреба од стране оружаних снага државе чланице која је чланица Северноатлантског савеза (NATO) за своје потребе или потребе свог пратећег цивилног особља, добра која нису набављена у складу с општим правилима опорезивања на домаћем тржишту једне од држава чланица, ако при увозу тих добара нису испуњени услови за примену ослобођења из члана 59. став 1. тачка 45) овог закона.

6. Министар ближе уређује спровођење овог члана.

7. Тространи посао

Члан 14.

1. Тространим послом, у смислу овог закона, сматра се испорука у низу истог добра у којој учествују три пореска обвезника из три различите државе чланице, који подразумева да су та добра превезена или отпремљена од првог испоручиоца непосредно последњем купцу и када су испуњени услови за примену ослобођења из става 2. овог члана. Наведено се примењује и када је последњи купац правно лице које није порески обвезник, а регистровано је за потребе ПДВ.

2. Набавка добара унутар Европске уније која је, у складу с чланом 26. став 1. овог закона, извршена у Републици, ослобођена је ПДВ под следећим условима:

1) порески обвезник - стицалац нема седиште или пребивалиште у Републици, али је на подручју Европске уније у некој другој држави чланици регистрован за потребе ПДВ;

2) набавка добара извршена је у сврху даље испоруке добара коју врши порески обвезник (стицалац) из тачке 1) овог става у Републици;

3) набављена добра су непосредно отпремљена или превезена из друге државе чланице у којој порески обвезник из тачке 1) овог става није регистрован за потребе ПДВ, крајњем примаоцу;

4) крајњи прималац је порески обвезник или правно лице које није порески обвезник, а регистрован је за потребе ПДВ у Републици;

5) прималац из тачке 4) овог става плаћа ПДВ у складу са ставом 4. овог члана.

3. Ако се примењује ослобођење у смислу става 2. овог члана, тада рачун мора, уз податке из члана 95. став 1. овог закона, да садржи и следеће податке:

1) позив на одредбе члана 141. Директиве Савета 2006/112/ЕЗ и напомену „пренос пореске обавезе”;

2) ПДВ идентификациони број под којим је порески обвезник - стицалац извршио набавку унутар Европске уније и даљи испоруку добара;

3) ПДВ идентификациони број примаоца добара.

4. Код тространог посла прималац добара дужан је да плати ПДВ ако су испуњени услови из ст. 2. и 3. овог члана.

5. Ако је реч о тространом послу у смислу овог члана, стицалац који врши даљу испоруку добара, у Збирној пријави мора исказати податке из члана 109. став 1. овог закона.

6. Министар ближе уређује спровођење овог члана.

8. Пружање услуга

Члан 15.

1. Пружање услуга су све трансакције које се не сматрају испоруком добара у смислу чл. 6 – 9. овог закона.

2. Пружањем услуга сматра се и:

1) пренос, односно уступање права као нематеријале имовине;

2) свако нечињење и трпљење;

3) пружање услуга на основу закона или одлуке државног органа, односно одлуке донете у име државног органа.

3. Пружањем услуга уз накнаду сматра се и:

1) коришћење добара која чине део пословне имовине пореског обвезника за његове приватне потребе или приватне потребе његових запослених, или уопште у друге сврхе

осим за потребе обављања његове делатности, за која је одбијен претходни порез у потпуности или делимично;

2) пружање услуга без накнаде од стране пореског обвезника за његове приватне потребе или приватне потребе његових запослених или у друге сврхе, осим за потребе обављања његове делатности.

4. Ако порески обвезник, поступајући у своје име, а за рачун другог лица, учествује у пружању услуга, сматра се да је сам примио и пружио те услуге.

5. Одредбе члана 9. овог закона сходно се примењују и код пружања услуга.

6. Министар ближе уређује спровођење овог члана.

9. Увоз добара

Члан 16.

1. Увозом добара сматра се сваки унос добара у Европску унију која нису у слободном промету на подручју Европске уније, у складу с царинским прописима.

2. Увозом добара сматра се и унос добара која су у слободном промету на подручју Европске уније, а потичу с трећих подручја која су део царинског подручја Европске уније, у складу с царинским прописима.

10. Вредносни ваучери

Члан 17.

1. Вредносни ваучер, у смислу овог закона, је инструмент за који постоји обавеза да се прихвати као накнада или део накнаде за испоруку добара или пружање услуга, ако су добра која се испоручују, односно услуге које се пружају или идентитет потенцијалних испоручилаца тих добара, односно пружалаца тих услуга и услови употребе вредносног ваучера назначени на самом вредносном ваучеру или повезаној документацији (у даљем тексту: вредносни ваучер).

2. Вредносни ваучер може бити једнонаменски и вишенаменски.

3. Једнонаменским вредносним ваучером из става 2. овог члана сматра се вредносни ваучер за који су место испоруке добара, односно место пружања услуга на које се вредносни ваучер односи и износ ПДВ који се за промет тих добара, односно услуга обрачунава и плаћа у складу са овим законом познати у тренутку издавања вредносног ваучера.

4. Вишенаменски вредносни ваучер из става 2. овог члана је вредносни ваучер који није једнонаменски вредносни ваучер из става 3. овог члана.

5. Вредносни ваучер може бити у физичком или електронском облику.

6. Вредносним ваучером не сматра се инструмент који имаоцу даје право на попуст при набавци добара, односно услуга, а који не укључује право на набавку добара, односно услуга, као ни превозне карте, улазнице, поштанске марке и сл.

Члан 18.

1. Сваки пренос једнонаменског вредносног ваучера који изврши порески обвезник у своје име сматра се испоруком добара, односно пружањем услуга на које се вредносни ваучер односи. Стварна предаја добара или стварно пружање услуга у замену за једнонаменски вредносни ваучер, који је испоручилац прихватио као накнаду или део накнаде, не сматрају се независном трансакцијом.

2. Ако је пренос једнонаменског вредносног ваучера извршио порески обвезник у име другог пореског обвезника, тај пренос сматра се испоруком добара, односно пружањем услуга на које се вредносни ваучер односи, а које је извршио порески обвезник у чије име је извршен пренос једнонаменског ваучера.

3. Када стварни испоручилац добара, односно пружалац услуга и порески обвезник који је, делујући у своје име, издао једнонаменски вредносни ваучер, нису иста лица, сматра се да је стварни испоручилац добара, односно пружалац услуга извршио промет добара, односно услуга повезаних с тим вредносним ваучером пореском обвезнику који је издао једнонаменски вредносни ваучер.

Члан 19.

1. Стварна предаја добара, односно стварно пружање услуга у замену за вишенаменски вредносни ваучер који је испоручилац добара, односно пружалац услуга прихватио као накнаду или део накнаде за тај промет опорезује се ПДВ у складу са овим законом, док сваки претходни пренос тог вишенаменског вредносног ваучера није предмет опорезивања ПДВ.

2. Ако пренос вишенаменског вредносног ваучера изврши порески обвезник који није порески обвезник који врши стварну испоруку добара, односно пружање услуга у складу са ставом 1. овог члана, свака испорука услуга која се може утврдити, попут услуге дистрибуције, рекламе или друге услуге, опорезују се ПДВ у складу са овим законом.

V. МЕСТО ОПОРЕЗИВИХ ТРАНСАКЦИЈА

1. Место испоруке добара

1.1. Место испоруке добара без превоза

Члан 20.

Местом испоруке добара која се не отпремају нити превозе сматра се место где се добра налазе у тренутку испоруке.

1.2. Место испоруке добара са превозом

Члан 21.

1. Местом испоруке добара која отпрема или превози испоручилац, купац или треће лице, сматра се место у којем се добра налазе у тренутку слања или превоза до примаоца.

2. Ако је место из којег се добра отпремају или превозе треће подручје или трећа земља, местом промета добара који изврши увозник, као и местом било ког накнадног промета тих добара, сматра се држава чланица увоза.

3. Изузетно од ст. 1. и 2. овог члана, местом испоруке добара сматра се место где се добра налазе у тренутку када се завршава отпремање или превоз купцу, у следећим случајевима:

- 1) продаје добара на даљину унутар Европске уније;
- 2) продаје добара на даљину из трећих подручја или трећих земаља увезених у државу чланицу која није држава чланица у којој се завршава отпрема или превоз добара купцу;

3) продаје добара на даљину из трећих подручја или трећих земаља увезених у државу чланицу у којој се завршава отпрема или превоз добара до купца, ако се ПДВ на та добра мора обрачунати према посебном поступку из чл. 166. до 176. овог закона.

4. На испоруке половних добара, уметничких дела, колекционарских добара или антиквитета, на које се примењује посебан поступак опорезивања у складу са овим законом, не примењује се став 3. овог члана.

5. Место испоруке добара која је отпремио или превезао испоручилац, купац или треће лице, а која уграђује или монтира испоручилац или друго лице за његов рачун, са или без пробног рада, је место где се та добра уграђују или монтирају.

Члан 22.

1. Код испоруке у низу истих добара, која се отпремају или превозе из Републике у другу државу чланицу, или из друге државе чланице у Републику, директно од првог испоручиоца до последњег купца у низу, отпрема или превоз добара приписује се само промету који је извршен посреднику.

2. Изузетно од става 1. овог члана, отпрема или превоз приписује се само испоруци добара коју је извршио посредник у случају у којем је посредник свог добављача обавестио о ПДВ идентификационом броју који му је издала држава чланица из које се добра отпремају или превозе.

3. Посредник, у смислу овог члана, је испоручилац у низу, осим првог испоручиоца, који отпрема или превози добра или то за његов рачун врши треће лице.

4. Одредбе овог члана не примењују се на испоруке из члана 12. овог закона.

Члан 23.

Ако је порески обвезник примио и извршио испоруку добара у складу с чланом 12. овог закона, отпремање или превоз добара приписују се испоруци коју је извршио тај порески обвезник.

1.3. Место испоруке добара на бродовима, у ваздухопловима или возовима

Члан 24.

1. Ако се испорука добара врши на бродовима, у ваздухопловима или возовима у току дела превоза путника извршеног у Европској унији, местом испоруке добара сматра се место почетка превоза путника.

2. Делом превоза путника извршеног у Европској унији из става 1. овог члана сматра се део превоза који је извршен без заустављања на подручју изван Европске уније, између места почетка и места завршетка превоза путника.

3. У смислу става 2. овог члана:

1) место почетка превоза путника је прво возним редом предвиђено место укрцавања путника унутар Европске уније (по потреби, након заустављања изван Европске уније);

2) место завршетка превоза путника је последње возним редом предвиђено место искрцавања путника унутар Европске уније за оне путнике који су се укрцали у Европској унији (по потреби, пре заустављања изван Европске уније).

4. У случају повратног путовања, повратни део пута сматра се посебним превозом.

1.4. Место испоруке добара преко система за природни гас, електричну енергију, енергију за грејање или хлађење

Члан 25.

1. Код испоруке гаса преко система који се налази на подручју Европске уније или било које мреже прикључене на тај систем, испоруке електричне енергије, енергије за грејање или хлађење преко мреже за грејање или хлађење, пореском обвезнику који је та добра набавио ради даље продаје, местом испоруке сматра се место у којем тај порески обвезник има седиште или сталну пословну јединицу којој се врши промет добара, а у случају непостојања таквог седишта или сталне пословне јединице – место где је његово пребивалиште или боравиште.

2. Пореским обвезником из става 1. овог члана сматра се порески обвезник чија је основна делатност куповина ради даље продаје гаса, електричне енергије, енергије за грејање или хлађење и чија је сопствена потрошња тих производа занемарљива.

3. У случају испоруке гаса путем система за природни гас који се налази на подручју Европске уније или било које мреже прикључене на такав систем, испоруке електричне енергије, енергије за грејање или хлађење преко мрежа за грејање или хлађење, која није обухваћена ст. 1. и 2. овог члана, местом испоруке тих добара сматра се место где купац користи и троши та добра.

4. Ако купац из става 3. овог члана није у потпуности или делимично потрошио природни гас, електричну енергију, енергију за грејање или хлађење, сматра се да су та непотрошена добра искоришћена и потрошена у месту где купац има седиште или сталну пословну јединицу којој је извршена та испорука. У одсуству таквог места, сматра се да је купац искористио и потрошио добра у месту где је његово пребивалиште или боравиште.

2. Место набавке добара унутар Европске уније

Члан 26.

1. Местом набавке добара унутар Европске уније сматра се место где се завршава отпремање или превоз добара стицаоцу.

2. Изузетно од става 1. овог члана, местом набавке добара унутар Европске уније у смислу члана 3. став 1. тачка 2) подтачка (1) овог закона сматра се територија државе чланице која је стицаоцу издала ПДВ идентификациони број под којим је стицалац стекао та добра, осим ако стицалац докаже да је на стечена добра ПДВ обрачунат у складу са ставом 1. овог члана.

3. Ако стицалац докаже да је ПДВ на стицање обрачунат у држави чланици у којој је отпремање или превоз добара завршен, пореска основица се умањује за одговарајући износ у држави чланици која је стицаоцу издала ПДВ идентификациони број под којим је стекао та добра.

4. Сматра се да је ПДВ обрачунат на набавку добара унутар Европске уније у складу са ставом 1. овог члана ако стицалац:

1) докаже да је то стицање извршено у сврху даље испоруке на подручју друге државе чланице одређене у складу са ставом 1. овог члана за коју је прималац добара дужан да плати ПДВ у складу с чланом 91. став 1. тачка 3) овог закона, и

2) да је поднео Збирну пријаву у складу с чл. 108. и 109. овог закона.

3. Место промета услуга

3.1. Опште одредбе

Члан 27.

У вези са одређивањем места промета услуга, пореским обвезником сматра се:

- 1) порески обвезник који обавља и делатности или испоруке који се не сматрају опорезивим испорукама добара или услуга у смислу члана 3. став 1. овог закона у односу на све услуге које су му пружене;
- 2) правно лице које није порески обвезник, а регистровано је за потребе ПДВ.

Члан 28.

1. Ако се промет услуга врши пореском обвезнику који наступа у својству пореског обвезника, местом пружања услуга сматра се место у којем прималац услуга има седиште или сталну пословну јединицу ако се пружање услуга врши сталној пословној јединици која се не налази у месту у којем прималац има седиште. У одсуству таквог седишта или сталне пословне јединице, местом пружања услуга сматра се пребивалиште или боравиште пореског обвезника – примаоца услуге.

2. Ако се пружање услуга врши лицу које није порески обвезник, местом промета услуга сматра се место у којем пружалац услуга има седиште или сталну пословну јединицу ако се пружање услуга врши из сталне пословне јединице која се не налази у месту у којем пружалац услуга има седиште. У одсуству таквог седишта или сталне пословне јединице, местом пружања услуга сматра се пребивалиште или боравиште пореског обвезника - пружаоца услуге.

3.2. Посебне одредбе

Члан 29.

Местом пружања услуга посредовања код испоруке добара или пружања услуга лицу које није порески обвезник, а коју изврши посредник у туђе име и за туђи рачун, сматра се место у којем је извршена испорука добара или пружање услуга која је предмет посредовања.

Члан 30.

Местом пружања услуга у вези с непокретностима, укључујући услуге стручњака и посредника код испоруке непокретности, смештаја у хотелима или објектима сличне намене, укључујући кампове за одмор или места уређена за камповање, давање права на употребу непокретности и услуге припреме и координације грађевинских радова, као што су услуге архитеката и грађевинског надзора, сматра се место у којем се непокретност налази.

Министар ближе уређује шта се сматра услугама у вези са непокретностима у смислу става 1. овог члана.

Члан 31.

1. Местом пружања услуга превоза лица сматра се место где се обавља превоз, сразмерно пређеној раздаљини.

2. Местом пружања услуга превоза добара, осим превоза добара унутар Европске уније, лицу које није порески обвезник, сматра се место где се обавља превоз, сразмерно пређеној раздаљини.

3. Местом пружања услуга превоза добара унутар Европске уније лицима која нису порески обвезници сматра се место почетка превоза.

4. Превоз добара унутар Европске уније је сваки превоз добара чије је место почетка превоза и место завршетка превоза на подручјима двеју различитих држава чланица.

5. Место почетка превоза је место где отпочиње превоз добара независно од пређене удаљености да би се дошло до места где су добра смештена, а место завршетка превоза је место у којем је превоз добара завршен.

6. ПДВ се не обрачунава на део превоза добара унутар Европске уније лицима која нису порески обвезници који се врши у водама које не припадају подручју Европске уније.

Члан 32.

1. Местом промета услуга које се односе на присуствовање културним, уметничким, спортским, научним, образовним, забавним или сличним догађајима, као што су изложбе и сајмови, укључујући и помоћне услуге у вези са присуствовањем тим догађајима, пружених пореском обвезнику, сматра се место где се ти догађаји стварно одвијају.

2. Одредба става 1. овог члана не примењује се на приступ догађајима из става 1. овог члана ако је присуствовање виртуелно.

3. Местом промета услуга и помоћних услуга у вези с културним, уметничким, спортским, научним, образовним, забавним и сличним активностима, као што су изложбе и сајмови, укључујући пружање услуга организатора таквих активности, лицу које није порески обвезник, сматра се место где се те активности стварно обављају.

4. Ако се услуге и помоћне услуге из става 3. овог члана односе на активности које се преносе преко интернета или се на други начин у виртуелном облику стављају на располагање, место промета услуге је место у којем лице које није порески обвезник има седиште, пребивалиште или боравиште.

5. Местом промета услуга лицу које није порески обвезник сматра се место где су услуге стварно пружене, ако се ради о:

1) помоћним услугама у вези са превозом, као што су утовар, истовар, претовар, руковање и слично;

2) процени покретних ствари, односно радова на покретним стварима.

Члан 33.

1. Местом пружања услуга предаје јела и пића за конзумацију на лицу места, изузев оних које се фактички врше на бродовима, односно у ваздухопловима или возовима током дела превоза путника извршеног унутар Европске уније, сматра се место где се те услуге стварно пружају.

2. Местом пружања услуга предаје јела и пића за конзумацију на лицу места које се фактички врше на бродовима, односно у ваздухопловима или возовима током дела превоза путника извршеног унутар Европске уније, сматра се место почетка превоза путника.

3. Део превоза путника извршеног унутар Европске уније је део превоза који се врши без заустављања изван Европске уније између места почетка и места завршетка превоза путника.

4. Местом почетка превоза путника је прво возним редом предвиђено место укрцавања путника унутар Европске уније, а где је применљиво, после заустављања изван Европске уније.

5. Место завршетка превоза путника је последње возним редом предвиђено место искрцавања путника унутар Европске уније за оне путнике који су се укрцали у Европској унији, а где је применљиво, пре заустављања изван Европске уније.

6. У случају повратног путовања, повратни део пута сматра се посебним превозом.

7. Министар ближе уређује шта се сматра услугама предаје јела и пића за конзумацију на лицу места из става 1. овог члана.

Члан 34.

1. Местом пружања услуге изнајмљивања превозног средства на краћи временски период сматра се место у којем се то превозно средство стварно ставља на располагање примаоцу услуге.

2. Место изнајмљивања превозних средстава, осим изнајмљивања на краћи временски период, лицу које није порески обвезник, је место у којем то лице има седиште, пребивалиште или уобичајено боравиште.

3. Изузетно од става 2. овог члана, местом изнајмљивања пловила за разоноду лицу које није порески обвезник, осим изнајмљивања на краћи временски период, сматра се место у којем је то пловило стварно стављено на располагање примаоцу услуге, ако ту услугу пружи лице у месту у којем има седиште или сталну пословну јединицу, која се налази у том месту.

4. Краћим временским периодом из ст. 1 - 3. овог члана сматра се непрекидни временски период који није дужи од 30 дана, а ако се ради о пловилима од 90 дана.

5. Министар ближе уређује шта се сматра превозним средствима у смислу става 1. овог члана и овог закона.

Члан 35.

1. Местом промета услуга лицу које није порески обвезник сматра се место где то лице има седиште, пребивалиште или боравиште, ако се ради о услугама:

- 1) у области телекомуникација;
- 2) радијског и телевизијског емитовања;
- 3) пружених електронским путем.

2. Ако пружалац и прималац услуга комуницирају путем електронске поште, то само по себи не значи да је услуга пружена електронским путем.

3. Телекомуникационим услугама, у смислу овог закона, сматрају се услуге које се односе на пренос, емитовање и пријем сигнала, речи, слика и звукова или информација било које врсте путем жице, радија, оптичких или других електромагнетских система, укључујући и са тим повезан пренос или уступање права коришћења капацитета за такав пренос, емитовање или пријем, као и услуге омогућавања приступа глобалним информационим мрежама.

4. Услугама пруженим електронским путем, у смислу овог закона, нарочито се сматрају услуге наведене у Прилогу 2 овог закона.

Члан 36.

Местом пружања услуга лицу које није порески обвезник и које има седиште, пребивалиште или боравиште изван Европске уније, сматра се место седишта, пребивалишта или боравишта примаоца услуга, ако се ради о услугама:

- 1) преноса и уступања ауторских права, патената, лиценци, заштитних знакова и сличних права;
- 2) оглашавања;
- 3) саветника, инжењера, адвоката, рачуновођа, преводилаца и другим сличним услугама;
- 4) обраде података и уступања информација, укључујући информације о пословним поступцима и искуству;
- 5) банкарским и финансијским трансакцијама, трансакцијама осигурања, укључујући реосигурање, с изузетком изнајмљивања сефова;
- 6) стављања на располагање особља;
- 7) изнајмљивања покретних ствари, осим превозних средстава;
- 8) преузимања обавезе да се у потпуности или делимично одустане од обављања неке делатности или коришћења неког права наведених у овом ставу;
- 9) омогућавања приступа систему за природни гас који се налази на подручју Европске уније или било којој мрежи која је прикључена на такав систем, систему за електричну енергију или мрежи за грејање или хлађење, преноса, односно дистрибуције преко тих система или мрежа, као и другим услугама које су непосредно повезане са тим услугама.

Члан 37.

Министар може, ради избегавања двоструког опорезивања, неопорезивања или нарушавања тржишне конкуренције, прописати да се за услуге из члана 28, члана 32. став 4. и чл. 34 - 36. овог закона сматра:

- 1) да је место промета тих услуга, које се налази у Републици, изван Европске уније ако се те услуге стварно користе изван Европске уније;
- 2) да је место промета тих услуга, које се налази изван Европске уније, у Републици ако се те услуге стварно користе у Републици.

4. Вредност за пореске обвезнике који испоручују добра из члана 21. став 3. тачка 1) и пружају услуге из члана 35. овог закона

Члан 38.

1. Члан 21. став 3. тачка 1) и члан 35. овог закона не примењују се ако су испуњени следећи услови:

- 1) лице које врши испоруку има седиште, пребивалиште или уобичајено боравиште у Републици;
- 2) услуге се пружају лицу које није порески обвезник и које има седиште, пребивалиште или уобичајено боравиште у другој држави чланици, или се добра отпремају или превозе у другу државу чланицу;
- 3) укупна вредност испорука, без ПДВ, из тачке 2) овог става у текућој календарској години није већа од 10.000 евра у динарској противвредности и није била већа од наведеног износа током претходне календарске године.

2. Ако се у току календарске године оствари вредност већа од вредности из става 1. тачка 3) овог члана, од тог дана примењују се члан 21. став 3. тачка 1) и члан 35. овог закона.

3. Порески обвезник који врши испоруку добара која се налазе у Републици у тренутку када почиње њихова отпрема или превоз, или који пружа телекомуникационе услуге, услуге радијског и телевизијског емитовања и услуге које се сматрају, у складу са овим законом, пруженим електронским путем и има седиште у Републици и испуњава услове из става 1.

овог члана, може да се определи за одређивање места промета у складу са чланом 21. став 3. тачка 1) и чланом 35. овог закона.

4. Опредељење за одређивање места промета у складу са ставом 3. овог члана траје две календарске године.

5. Министар ближе уређује примену ст. 1 - 3. овог члана, начин достављања обавештења о одредељењу за одређивање места промета из става 3. овог члана и начин праћења испуњености услова из овог члана.

5. Место увоза добара

Члан 39.

1. Место увоза добара је држава чланица на чијем се подручју добра налазе при уносу у Европску унију.

2. Изузетно од става 1. овог члана, ако су при уносу у Европску унију добара која се не налазе у слободном промету, стављена у један од поступака из члана 66. став 1. овог закона, поступак привременог увоза с потпуним ослобођењем од плаћања царине или поступак спољног транзита стране робе у складу с царинским прописима, место увоза је држава чланица на чијем подручју наведени поступци за та добра су окончани.

3. Ако се при уносу у Европску унију добра која се налазе у слободном промету ставе у један од поступака или једну од ситуација из члана 70. ст. 2. и 3. овог закона, место увоза је држава чланица на чијем подручју престану да се примењују ти поступци.

VI. НАСТАНАК ОПОРЕЗИВОГ ДОГАЂАЈА И ОБАВЕЗЕ ОБРАЧУНА ПДВ

1. Опште одредбе

Члан 40.

1. Опорезиви догађај је догађај на основу којег су испуњени правни услови за настанак обавезе обрачуна ПДВ.

2. Обавеза обрачуна ПДВ настаје у тренутку када Пореска управа има, у складу са овим законом, право да захтева ПДВ од лица које је дужно да га плати, иако време плаћања ПДВ може бити одложено.

2. Испорука добара и услуга

Члан 41.

1. Опорезиви догађај и обавеза обрачуна ПДВ настају на дан када су добра испоручена или услуге пружене.

2. Ако се за промет добара, осим оних из члана 6. став 3. тачка 2) овог закона, или пружање услуга континуирано издају рачуни или континуирано врше плаћања, сматра се да су добра испоручена и услуге пружене по истеку периода на који се такви рачуни или плаћања односе, с тим да тај период не може бити дужи од годину дана.

3. Континуиране испоруке добара које се врше у периоду дужем од једног календарског месеца, а која порески обвезник испоручује или премешта из Републике за сврху обављања делатности, у другу државу чланицу уз примену пореског ослобођења у складу с одредбама члана 57. став 1. овог закона, сматраће се извршеним истеком сваког календарског месеца до окончања испоруке.

4. Услуге за које је прималац дужан да обрачуна и плати ПДВ према члану 91. став 1. тачка б) овог закона, а које се континуирано пружају у периоду дужем од годину дана и за које у том периоду нису издати рачуни или вршено плаћање, сматрају се пруженим последњег дана сваке календарске године, до окончања пружања услуге.

5. За авансе, обавеза обрачуна ПДВ настаје у тренутку пријема, односно плаћања аванса, осим ако није друкчије прописано.

6. Ако је промет добара или услуга извршен, а рачун није издат, обавеза обрачуна ПДВ настаје када је настао опорезиви догађај.

7. Обавеза обрачуна ПДВ за промете добара из члана 6. став 4. и члана 8. став 1 тачка 3) овог закона, као и за услуге из члана 15. став 3. овог закона, настаје у пореском периоду у којем је настао опорезиви догађај.

8. Када се, у складу с одредбама члана 57. став 1. овог закона, добра отпремају или превозе у државу чланицу у којој није започела отпрема или превоз тих добара, или када порески обвезник та добра премешта у другу државу чланицу ради обављања делатности, ПДВ се обрачунава у тренутку издавања рачуна, или по истеку рока из члана 94. став 3. овог закона, ако рачун до тада није издат.

9. Одредбе ст. 2. и 5. овог члана не примењују се на испоруке и премештање добара из става 8. овог члана.

10. Министар ближе уређује настанак опорезивог догађаја и обавезе обрачуна ПДВ.

Члан 42.

Изузетно од члана 41. овог закона, опорезиви догађај за испоруку добара коју врши порески обвезник за којег се сматра да је примио и испоручио добра у складу са чланом 12. овог закона, као и опорезиви догађај за промет добара том пореском обвезнику, као и обавеза обрачуна ПДВ, настају у тренутку прихватања плаћања.

3. Набавка добара унутар Европске уније

Члан 43.

1. Опорезиви догађај настаје у тренутку набавке добара унутар Европске уније. Сматра се да је набавка добара унутар Европске уније извршена када би се сматрало да је испорука сличних добара извршена у Републици.

2. Обавеза обрачуна ПДВ код набавке добара унутар Европске уније настаје у тренутку издавања рачуна, односно истеком рока из члана 94. став 3. овог закона, ако рачун није издат у прописаном року.

4. Увоз добара

Члан 44.

1. Опорезиви догађај и обавеза обрачуна ПДВ при увозу добара настају у тренутку увоза добара.

2. Ако се при уносу добара у Европску унију примењује један од поступака из члана 66. став 1. и члана 70. ст. 2. и 3. овог закона или поступак привременог увоза с потпуним ослобођењем од царине, или поступак спољног транзита стране робе, опорезиви догађај и обавеза обрачуна ПДВ настају када су ти поступци окончани.

3. Ако увезена добра из става 2. овог члана подлежу плаћању царине, пољопривредним дажбинама или дажбинама с једнаким дејством које су утврђене у складу са заједничком

политиком Европске уније, опорезиви догађај и обавеза обрачуна ПДВ настају када се испуне услови за обрачун и наплату тих дажбина.

4. Ако увезена добра не подлежу дажбинама из става 3. овог члана, опорезиви догађај и обавеза обрачуна ПДВ настају у тренутку када би, према царинским прописима, настала обавеза плаћања тих дажбина.

VII. ПОРЕСКА ОСНОВИЦА

1. Опште одредбе

Члан 45.

1. Тржишном вредношћу, у смислу овог закона, сматра се укупан износ који би купац или наручилац морао платити за добра или услуге у истој фази испоруке добара или пружања услуга независном добављачу под условима фер конкуренције у Републици.

2. У случају када се не може утврдити слична испорука добара или услуга, тржишну вредност чини:

1) износ који није мањи од набавне цене добара или сличних добара или, у одсуству набавне цене, цена коштања у моменту промета;

2) износ који није мањи од укупних трошкова пружања услуге које сноси порески обвезник.

3. Министар ближе уређује начин утврђивања тржишне вредности из става 1. овог члана.

2. Пореска основица код промета добара и услуга

Члан 46.

1. Пореска основица код промета добара и услуга је износ накнаде коју чини све оно што је порески обвезник примио или треба да прими за испоручена добра или пружене услуге од купца или трећег лица, укључујући субвенције које су директно повезане са накнадом за тај промет.

2. У пореску основицу урачунавају се:

1) износи пореза, акциза, царина, такси и сличних дажбина, као и остали јавни приходи, осим ПДВ;

2) сви споредни трошкови које испоручилац добара, односно пружалац услуга зарачунава купцу или примаоцу.

3. Пореска основица не садржи:

1) умањења цена, односно попусте због плаћања пре рока доспећа и попусте који се купцу одобре у моменту испоруке;

2) износе које порески обвезник зарачуна или прими од купца као надокнаду за издатке које је платио у његово име и за његов рачун и које у евиденцији исказује као пролазне ставке. Порески обвезник мора имати доказе о износу издатака у вези с пролазним ставкама и ако је на њих обрачунат ПДВ, нема право на одбитак претходног пореза.

4. Пореска основица код испоруке добара из члана 6. став 4. и члана 8. став 1. тачка 3) овог закона је набавна цена тих или сличних добара, а ако је та цена непозната, укупан износ утврђених трошкова у тренутку испоруке.

5. Код испоруке добара или пружања услуга које врши порески обвезник који нема седиште у Републици, пореску основицу чини укупни износ који је платио или треба да плати прималац лицу које му је извршио испоруку.

6. Пореска основица код пружања услуга из члана 15. став 3. овог закона је укупни износ утврђених трошкова пружања услуга које сноси порески обвезник.

7. Изузетно од става 1. овог члана, пореска основица за испоруку добара или пружање услуга извршено у замену за вишенаменски вредносни ваучер је накнада плаћена за вишенаменски вредносни ваучер или, ако нема информација о тој накнади, новчана вредност наведена на самом вишенаменском вредносном ваучеру или у повезаној документацији, умањеној за износ ПДВ који се односи на добра или услуге чија се испорука врши.

8. Пореска основица не садржи трошак повратне амбалаже о којој се води посебна евиденција.

9. Пореска основица за испоруку добара и услуга укључује вредност инвестиционог злата за које је примењено пореско ослобођење у складу са овим законом, које је обезбедио купац за сврху даље обраде и које, као последица тога, губи свој статус инвестиционог злата на које се примењује пореско ослобођење.

10. Вредност инвестиционог злата из става 9. овог члана је тржишна вредност на дан испоруке добара или услуга.

11. Министар ближе уређује начин утврђивања пореске основице.

Члан 47.

1. Код испоруке добара и пружања услуга између лица која се сматрају повезаним лицима у смислу овог закона, пореском основицом сматра се тржишна вредност у смислу члана 45. овог закона, ако је:

1) накнада нижа од тржишне вредности, а прималац добара или услуга нема право на одбитак претходног пореза у потпуности у смислу овог закона;

2) накнада нижа од тржишне вредности, а испоручилац нема право на одбитак претходног пореза у потпуности у смислу овог закона и ради се о испорукама које су ослобођене ПДВ у складу с одредбама члана 55. став 1. и члана 56. ст. 1. и 2. овог закона;

3) накнада виша од тржишне вредности, а испоручилац нема право на одбитак претходног пореза у потпуности у смислу овог закона.

2. Повезаним лицима, у смислу овог закона, сматрају се лица која су као таква дефинисана законом којим се уређује порез на добит правних лица и законом којим се уређује порез на доходак грађана, лица код којих постоје породичне или друге личне везе, управљачке, власничке, чланске, финансијске или правне везе, укључујући однос између послодавца и запосленог, односно чланова породичног домаћинства запосленог.

Члан 48.

Код премештања добара у другу државу чланицу у смислу члана 7. ст. 1. и 3. овог закона, пореска основица је набавна цена тих или сличних добара, а ако је та цена непозната, укупан износ утврђених трошкова у тренутку премештања добара.

3. Пореска основица код набавке добара унутар Европске уније

Члан 49.

1. Пореска основица код набавке добара унутар Европске уније утврђује се на основу истих елемената из члана 46. овог закона који се користе за утврђивање пореске основице код испоруке истих добара у Републици. У случају испоруке добара из члана 13. ст. 4. и 5,

пореска основица је набавна цена тих или сличних добара, или ако је та цена непозната – износ трошкова утврђених у тренутку испоруке.

2. У пореску основицу из става 1. овог члана укључују се и акцизе које је стицалац добара која подлежу акцизама унутар Европске уније дужан да плати или је платио. Ако после набавке добара унутар Европске уније стицалац добара оствари повраћај акцизе плаћене у држави чланици у којој је започела отпрема или превоз тих добара, пореска основица код набавке добара унутар Европске уније се смањује.

4. Увоз добара

Члан 50.

1. Пореска основица код увоза добара из члана 3. став 1. тачка 4) овог закона је царинска вредност утврђена према царинским прописима.

2. Ако нису укључени у царинску вредност, у пореску основицу при увозу урачунавају се и:

1) акцизе и други порези, царине, накнаде и други јавни приходи који се плаћају изван државе чланице увознице, као и они која се плаћају код увоза, осим ПДВ;

2) споредни трошкови као што су провизије, трошкови паковања, превоза и осигурања, који су настали до првог одредишта у Републици, као и они који настану при превозу до другог одредишта унутар Европске уније, ако је то друго место познато у време настанка опорезивог догађаја.

3. Првим одредиштем из става 2. тачка 2) овог члана, сматра се место које је назначено у товарном листу или у било којој другој превозној исправи на основу које се добра увозе. Ако такво место у исправи није назначено, првим одредиштем сматра се место првог претовара добара у држави чланици увозници.

4. Изузетно од става 1. овог члана, ако се нека добра привремено извозе из Европске уније па се поново увезу након оплемењивања, обраде, дораде, прераде или поправке, пореску основицу, чини износ накнаде обрачунате за те услуге. Ако таква накнада није зарачуната, тада се пореска основица утврђује према вредности оплемењивања, обраде, дораде, прераде или поправке у складу са царинским прописима.

5. Пореска основица код увоза не садржи:

1) умањења цена због попушта пре рока доспећа;

2) попусти и рабати одобрени и обрачунати купцу у тренутку увоза.

6. Министар ближе уређује начин утврђивања основице код увоза добара.

5. Измена пореске основице

Члан 51.

1. Ако се основица накнадно повећа, порески обвезник који је испоручио добра или пружио услуге, а који је обавезан да плати ПДВ за ту испоруку добара или пружање услуга, дужан је да износ ПДВ који дугује по том основу исправи – повећа у складу са изменом, као и да изда документ о повећању.

2. Обавеза исправке – повећања ПДВ из става 1. овог члана односи се и на примаоца добара и услуга који је дужан да плати ПДВ у складу са овим законом.

3. Прималац добара и услуга из става 2. овог члана сачињава интерни рачун по основу повећања основице.

4. Ако се основица накнадно смањи за испоруку добара или пружање услуга (нпр. због враћања добара, смањења накнаде за промет добара и услуга и др.), порески обвезник који је испоручио добра или пружио услуге, а који је обавезан да плати ПДВ за ту испоруку добара или пружање услуга, дужан је да изда документ о смањењу.

5. Ако се основица накнадно смањи за испоруку добара или пружање услуга, прималац добара и услуга који је за ту испоруку добара или пружање услуга обавезан да плати ПДВ у складу са овим законом, дужан је да по основу смањења основице сачини интерни рачун.

6. У случају смањења основице из ст. 4. и 5. овог члана, износ обрачунаог ПДВ може да се смањи под условом да је издат документ о смањењу, односно сачињен интерни рачун по основу смањења и да је исправљен одбитак претходног пореза ако је обрачунати ПДВ коришћен као претходни порез, у складу са овим законом.

7. Код смањења аванса сходно се примењују ст. 3 – 5. овог члана.

8. Порески обвезник може да смањи основицу за износ накнаде који није наплаћен у потпуности или делимично у периоду дуже од једне године.

9. У случају из става 8. овог члана, порески обвезник може да изврши смањење основице ако су извршене радње с пажњом доброг привредника. Порески обвезник мора имати доказе да је предузео радње у сврху наплате доспелог потраживања, нарочито да се за доспела потраживања води извршни поступак или да су утужена пред судом, или да је постигнуто поравнање са дужником који није повезано лице у смислу овог закона, или да на други начин докаже да је захтевао наплату потраживања од свог дужника.

10. Ако порески обвезник након смањења пореске основице накнадно, делимично или у потпуности, наплати потраживање за испоручена добра и пружене услуге, дужан је да у одговарајућем износу повећа пореску основицу, односно да на примљен износ накнаде обрачуна ПДВ.

11. Измена основице врши се за порески период у којем је наступила измена.

12. Измена обрачунаог ПДВ – смањење врши се за порески период за који су испуњени услови за смањење.

13. Ако је накнада за промет добара и услуга изражена у иностраној валути, повећање, односно смањење вредности динара у односу на страну валуту, не доводи до измене основице, под условом да је при утврђивању основице и обрачунаог ПДВ и наплати накнаде примењена иста врста курса динара исте банке.

14. Ако се у складу са царинским прописима измени основица за увоз добара која подлежу ПДВ, примењују се одредбе овог закона.

15. Министар ближе уређује поступак код измене основице и обрачунаог ПДВ, порески период за који су испуњени услови за смањење обрачунаог ПДВ, као и облик, садржину и начин издавања документа о повећању и документа о смањењу, односно сачињавања одговарајућег документа по основу повећања и смањења основице.

6. Обрачун вредности исказаних у страним валутама

Члан 52.

1. Ако су елементи за утврђивање пореске основице при увозу добара изражени у иностраној валути, курс се утврђује у складу с прописима Европске уније којима се уређује обрачун вредности за царинске сврхе.

2. Ако су елементи за утврђивање пореске основице, осим при увозу добара, утврђени у страниј валути, за обрачун те вредности у домаћој валути користи се средњи курс Народне банке Србије који важи на дан настанка пореске обавезе.

3. Изузетно од става 2. овог члана, порески обвезник може применити курс који на дан настанка пореске обавезе објави Европска централна банка.

VIII. ПОРЕСКЕ СТОПЕ

1. Опште одредбе

Члан 53.

1. ПДВ се обрачунава по стопи која се примењује на дан настанка опорезивог догађаја.

2. Изузетно од става 1. овог члана, ПДВ се обрачунава по стопи која се примењује на дан настанка обавезе обрачунавања ПДВ у случајевима:

- 1) аванса из члана 41. став 5. овог закона;
- 2) стицања добара унутар Европске уније;
- 3) који се односе на увоз добара из члана 44. ст. 3. и 4. овог закона.

На стицање добара унутар Европске уније извршено у Републици примењује се стопа ПДВ која се за та добра примењује у Републици.

На увоз добара примењује се стопа ПДВ која се за иста добра примењује у Републици.

2. Пореска стопа

Члан 54.

1. ПДВ се обрачунава и плаћа по стопи од 20%.

2. ПДВ се обрачунава и плаћа по посебној стопи од 10% на испоруку следећих добара и услуга:

1) хлеба и других пекарских производа, млека и млечних производа, брашна, шећера, јестивог уља од сунцокрета, кукуруза, уљане репице, соје и маслине, јестиве масноће животињског и биљног порекла и меда;

2) свежег, расхлађеног и смрзнутог воћа, поврћа, меса, укључујући и изнутрице и друге кланичне производе, рибе и јаја;

3) житарица, сунцокрета, соје, шећерне репе и уљане репице;

4) лекова, укључујући и лекове за употребу у ветерини;

5) ортотичких и протетичких средстава, као и медицинских средстава – производа који се хируршки уграђују у организам;

6) материјала за дијализу;

7) ђубрива, средстава за заштиту биља, семена за репродукцију, садног материјала, компоста са мицелијумом, потпуне и допунске смеше за исхрану стоке и живе стоке;

8) уџбеника и наставних средстава;

9) дневних новина;

10) монографских и серијских публикација, осим публикација које су у потпуности или већим делом намењене оглашавању и публикација које се у потпуности или већим делом састоје видео или музичког садржаја;

11) огревног дрвета, укључујући брикете, пелет и друга слична добра од дрвне биомасе;

12) услуга смештаја у угоститељским објектима за смештај у складу са законом којим се уређује туризам;

13) услуге које се наплаћују путем улазница за биоскопске и позоришне представе, сајмове, циркусе, забавне паркове, концерте (музичке догађаје), изложбе, спортске догађаје, музеје и галерије, ботаничке баште и зоолошке вртове, ако промет ових услуга није ослобођен ПДВ;

14) природног гаса;

15) топлотне енергије за потребе грејања;

16) пренос права располагања на стамбеним објектима, економски дељивим целинама у оквиру тих објеката, као и власничким уделима на тим добрима;

17) услуге које претходе испоруци воде за пиће водоводном мрежом, као и воде за пиће, осим флаширане;

18) пречишћавања и одвођења атмосферских и отпадних вода, које не пружају лица из члана 5. став 5. овог закона;

19) управљање комуналним отпадом, које не пружају лица из члана 5. став 5. овог закона;

20) одржавање чистоће на површинама јавне намене, које не пружају лица из члана 5. став 5. овог закона;

21) превоз путника и њиховог пратећег пртљага;

22) управљање гробљима и погребне услуге.

3. Министар ближе уређује шта се, у смислу овог закона, сматра добрима и услугама из става 2. овог члана.

IX. ПОРЕСКА ОСЛОБОЂЕЊА

1. Ослобођења која се односе на одређене делатности од јавног интереса

Члан 55.

1. ПДВ се не плаћа на обављање делатности од јавног интереса, и то:

1) универзална поштанска услуга и с том услугом повезане испоруке добара;

2) болничка и медицинска нега и блиско повезане активности које врше лица са јавним овлашћењима или које се спроводе под условима који су друштвено слични онима који се примењују на лица са јавним овлашћењима, од стране болница, центара за лечење или за медицинску дијагностику и других признатих установа сличне природе;

3) пружање медицинске неге у оквиру бављења медицинским и помоћним медицинским професијама;

4) испоруке људских органа, крви и мајчиног млека;

5) услуге које пружају зубни техничари и промет зубне протетике од стране зубних техничара и доктора стоматолога;

6) услуге које својим члановима пружају удружења лица која обављају делатности ослобођене ПДВ или за које нису порески обвезници, под условом да су те услуге директно намењене обављању њихове делатности и да та удружења захтевају од својих чланова само надокнаде њиховог дела насталих трошкова услуге и да такво ослобођење не доводи до нарушавања конкуренције;

7) испоруке добара и пружање услуга у вези са социјалном заштитом, укључујући и оне које врше домови за старе и немоћне, институције, лица са јавним овлашћењима или друга лица сличне природе;

8) испоруке добара и пружање услуга у вези са заштитом деце и младих од стране установе, лица са јавним овлашћењима или друга лица сличне природе;

9) образовање деце и младих, школско или универзитетско образовање, стручно усавршавање и преквалификација, укључујући и непосредно повезане испоруке добара и пружање услуга, које врше лица са јавним овлашћењима или друга лица, са сличним циљевима;

10) настава коју приватно одржавају наставници и која обухвата основно, средње и високо образовање;

11) уступање особља верских или филозофских институција у сврхе прописане тач. 2), 7), 8) и 9) овог члана у циљу духовне бриге;

12) пружање услуга и са њима непосредно повезане испоруке добара које врше непрофитне организације чији су циљеви политички, синдикални, верски, патриотски, филозофски, добротворни или друге опште корисни природе за њихове чланове у њиховом заједничком интересу у замену за чланарину утврђену у складу са правилима тих лица, под условом да ово ослобођење не нарушава начела конкуренције;

13) услуге уско повезане са спортом или физичким васпитањем које пружају непрофитне организације лицима која се баве спортом или учествују у физичком васпитању;

14) пружање услуга из области културе и са њима непосредно повезане испоруке добара, које врше установе у области културе, лица са јавним овлашћењима или друга правна лица у области културе;

15) испоруке добара и пружање услуга које врше правна лица чије су активности ослобођене ПДВ у складу са тач. 2), 7), 8), 9), 12), 13) и 14) овог члана у односу на догађаје који се организују ради прикупљања средстава искључиво у њихову корист, под условом да ово ослобођење не нарушава начела конкуренције;

16) пружање услуга превоза болесних или повређених лица у возилима посебно израђеним за ту сврху, које врше овлашћена лица;

17) делатности јавног радија и телевизије, осим комерцијалних.

2. Пореско ослобођење из става 1. овог члана не примењује се на испоруке добара и пружање услуга из става 1. тач. 2), 7), 8), 9), 12), 13) и 14) овог члана ако:

1) те испоруке добара и пружање услуга нису неопходни за испоруке које су ослобођене ПДВ, или

2) је њихова главна сврха остваривање додатног прихода за та лица, вршењем испорука које могу да доведу до нарушавања тржишне конкуренције у односу на активности пореских обвезника који обрачунавају ПДВ.

3. Министар ближе уређује пореска ослобођења за делатности од јавног интереса и лица на које се ово пореско ослобођење примењује.

2. Ослобођења која се односе на остале делатности

Члан 56.

1. ПДВ се не плаћа на:

1) трансакције осигурања и реосигурања, укључујући сродне услуге које пружају посредници у осигурању и реосигурању и агенти осигурања;

2) одобравање кредита и зајмова, укључујући посредовање у овим трансакцијама, и управљање кредитима или зајмовима од стране лица које их одобрава;

3) уговарање кредитних гаранција и свих других послова по кредитним гаранцијама или било ком другом осигурању новца, као и управљање кредитним гаранцијама од стране лица које одобрава кредит;

4) трансакције, укључујући посредовање, у вези са штедњом, текућим и жиро рачунима, плаћањима, трансферима, дуговима, чековима и другим преносивим инструментима, осим наплате дуга;

5) трансакције, укључујући и посредовање, у вези са валутама, новчаницама и кованим новцем који се користе као законско средство плаћања, осим колекционарских предмета, односно кованог новца од злата, сребра или других метала, новчаница које се обично не користе као законско средство плаћања или кованог новца од нумизматичког значаја;

6) трансакције, укључујући посредовање, осим управљања и чувања, у вези са уделима, акцијама, обвезницама и другим хартијама од вредности, са изузетком докумената којима се успоставља право на добра и права или хартије од вредности којима се успостављају одређена права на непокретној имовини;

7) услуге управљања инвестиционим фондовима;

8) промет поштанских марака по номиналној вредности које се користе за поштанске услуге на територији Републике, као и државних и сличних маркица;

9) организовање лутријских игара, игара на срећу у казинима, игара клађења и игара на срећу на аутоматима;

10) испоруке грађевинских објеката или њихових делова и земљишта на којем се налазе, укључујући и власничке уделе на тим добрима, осим за испоруке пре првог усељења или коришћења или испоруке у којима није прошло више од две године између датума првог усељења или коришћења и датума следеће испоруке. Објектом у смислу овог закона сматра се грађевина причвршћена за земљу или учвршћена у земљи;

11) испоруке земљишта, укључујући и грађевинско земљиште;

12) давање у закуп стамбеног простора.

2. ПДВ се не плаћа на испоруке добара која се користе искључиво за делатности ослобођене ПДВ у складу са чланом 55. став 1. овог закона и ставом 1. овог члана ако није било могуће користити право на одбитак претходног пореза за та добра.

3. ПДВ се не плаћа на испоруке добара пореском обвезнику за којег се сматра да је сам примио и испоручио та добра у складу са чланом 12. став 2. овог закона.

4. Порески обвезник има право да се определи за опорезивање ако обавља следеће активности:

1) одобрава кредите и зајмове који се односе на испоруке добара и услуга;

2) врши испоруке добара из става 1. тач. 10) и 11) овог члана, под условом да је купац порески обвезник који има право на одбитак претходног пореза у потпуности за испоруку на коју се примењује право опредељивања за опорезивање. Право опредељивања за опорезивање и право на одбитак претходног пореза може се остварити у тренутку промета.

5. Испоруком грађевинских објеката или њихових делова и земљишта на којем се налазе, пре првог усељења или употребе, или испоруком код које од датума првог усељења или употребе до датума следеће испоруке није прошло више од две године у смислу става 1. тачке 10) овог члана, сматра се и испорука реконструисаних објеката или њихових делова и земљишта на којем се налазе, ако су трошкови реконструкције у току две године које претходе испоруци виши од 50% од продајне цене.

6. Првим усељењем или употребом у смислу става 1. тачке 10) овог члана сматра се тренутак стављања у употребу објекта, о чему порески обвезник мора имати одговарајућу документацију.

7. Грађевинским земљиштем у смислу става 1. тачке 11) овог члана сматра се земљиште за које је донет извршни акт којим се одобрава градња.

8. Министар ближе уређује примену пореских ослобођења за остале делатности из овог члана.

3. Ослобођења која се односе на трансакције унутар Европске уније

3.1. Ослобођења за испоруке добара унутар Европске уније

Члан 57.

1. ПДВ се не плаћа на:

1) испоруке добара која отпреми или превозе продавац, прималац или друго лице по налогу продавца или стицаоца из Републике у другу државу чланицу, ако су испуњени следећи услови:

(1) добра се испоручују другом пореском обвезнику или правном лицу које није порески обвезник, а које наступа као такав у другој држави чланици;

(2) порески обвезник или правно лице које није порески обвезник којем се врши испорука је регистрован за потребе ПДВ у другој држави чланици, који је испоручиоцу дао свој ПДВ идентификациони број;

(3) порески обвезник који је испоручио добра у другу државу чланицу поднео је Збирну пријаву из члана 108. овог закона, у којем је исказао потпуне и тачне податке у вези са том испоруком у складу са чланом 108. ст. 3 – 5, осим ако може оправдати пропуст у складу са захтевом Пореске управе,

2) испоруке нових превозних средстава које продавац, купац или друго лице отпрема или превози у њихово име из Републике у другу државу чланицу пореском обвезнику или правном лицу које није порески обвезник, а чија остала стицања добара унутар Европске уније нису предмет опорезивања ПДВ или било којем другом лицу које није порески обвезник,

3) испоруке добара која се сматрају акцизним производима у складу са законом којим се уређују акцизе, а која су отпремљена или превезена из Републике у другу државу чланицу од стране продавца, купца или другог лица по налогу продавца или купца, пореском обвезнику или правном лицу које није порески обвезник, а чија друга стицања добара унутар Европске уније, осим стицања добара која се сматрају акцизним производима у складу са законом којим се уређују акцизе, нису предмет опорезивања ПДВ, ако су та добра отпремљена или превезена у складу са прописима којим се уређују акцизе,

4) испоруке добара која се премештају у другу државу чланицу, за која би постојало право на ослобођење у складу са ставом 1. тач. 1) - 3) овог члана да су извршени другом пореском обвезнику.

2. Ослобођење из става 1. тачка 1) овог члана не примењује се:

1) на испоруку добара коју изврши мали порески обвезник на којег се примењује ослобођење за мале пореске обвезнике у складу са овим законом, и

2) на испоруку добара пореском обвезнику или правном лицу које није порески обвезник, а чије стицање добара унутар Европске уније није предмет опорезивања ПДВ у складу са чланом 4. став 1. тач. 1) и 2) овог закона.

3. Ослобођење из става 1. тачка 3) овог члана не примењује се на испоруку добара која се сматрају акцизним производима у складу са законом којим се уређују акцизе, који врши мали порески обвезник из члана 111. овог закона.

4. Ослобођење из става 1. тач. 1), 3) и 4) овог члана не примењује се на испоруку добара која подлежу посебном поступку опорезивања разлике за половна добра, уметничка дела, колекционарска добра или антиквитете или посебном поступку опорезивања на јавној аукцији.

3.2. Ослобођења за набавку добара унутар Европске уније

Члан 58.

ПДВ се не плаћа на набавку добара унутар Европске уније:

- 1) ако би испорука ових добара од стране пореског обвезника у Републици била ослобођена плаћања ПДВ;
- 2) ако би увоз ових добара био ослобођен плаћања ПДВ у складу са чланом 60. став 1. тач. 1) - 25) и тач. 27) - 39) овог закона;
- 3) за које би стицалац, у складу са чл. 83. и 84. овог закона, имао право на повраћај целокупног износа ПДВ који је дужан да плати у складу са чланом 3. став 1. тачка 2) овог закона.

4. Ослобођења за одређене услуге превоза

Члан 59.

1. Не плаћа се ПДВ на услуге превоза добара унутар Европске уније до и са острва која чине аутономну регију Azogi и Madeira и на превоз добара између тих острва.
2. Не плаћа се ПДВ на услуге међународног превоза путника, осим друмског и железничког саобраћаја.
3. Министар ближе уређује примену пореског ослобођења из става 2. овог члана.

5. Ослобођења код увоза добара

Члан 60.

1. ПДВ се не плаћа на:
 - 1) увоз добара, чији би промет од стране пореског обвезника био ослобођен плаћања ПДВ на територији Републике;
 - 2) увоз добара некомерцијалне природе у личном пртљагу путника;
 - 3) увоз личне имовине коју су увезла физичка лица која су претходно боравила изван Европске уније у непрекидном периоду од најмање 12 месеци приликом пресељења у Републику. Ослобођење се не односи на алкохол и алкохолна пића и прерађевине, комерцијална превозна средства и добра која се користе за обављање делатности или занимања;
 - 4) увоз добара која припада лицима која су претходно непрекидно боравила изван Европске уније најмање 12 месеци, а досељавају се у Републику ради склапања брака. Ослобођење се не односи на алкохол и алкохолна пића и дуванске производе;
 - 5) увоз личне имовине коју су наследили изван Европске уније српски и страни држављани са боравиштем у Републици. Ослобођење се не односи на алкохол и алкохолна пића, дуванске производе, комерцијална превозна средства, предмете који се користе за обављање делатности или занимања, залихе сировина и готових производа или полупроизвода, као и стоку и залихе пољопривредних производа чије количине премашују уобичајене породичне потребе;

6) увоз опреме коју доносе ученици и студенти за личне потребе и потребе образовања који долазе у Републику за потребе школовања;

7) увоз добара за која се ПДВ плаћа по посебном поступку из члана 166. до 176. овог закона (и ако је најкасније у тренутку подношења увозне декларације надлежном царинском органу за примену посебног поступка достављен појединачни идентификациони број добављача или посредника који наступа у његово име, који је додељен у складу са чланом 171. овог закона;

8) увоз добара која чине пословну имовину коју је порески обвезник увезао у Републику ради наставка обустављене привредне делатности и преноса делатности. Ослобођење се не односи на превозна средства, залихе за људску исхрану или исхрану животиња, гориво, залихе сировина, готове производе или полупроизводе и стоку у власништву трговаца;

9) увоз производа пољопривреде, ратарства, сточарства, шумарства, рибарства и аквакултуре и пчеларства добијених на газдинствима пољопривредних произвођача у пограничном подручју Републике које се граничи са подручјем које није територија Европске уније, као и семена, ђубрива и производа за обраду земље и усева са ових газдинстава, као и увоз расплодних и других производа добијених од стоке која се држи на овим газдинствима;

10) увоз терапеутских супстанци људског порекла и реагенса за одређивање крвне групе и типизацију ткива који се користе у некомерцијалне медицинске или научне сврхе, лабораторијских животиња специјално узгајаних и послатих бесплатно за потребе научног истраживања, биолошких или хемијских супстанци намењених јавним или приватним установама које се углавном баве образовањем или научним истраживањем и увоза фармацеутских производа за људску и животињску медицинску употребу на спортским догађајима;

11) увоз добара посебно израђених и прилагођених за образовање, запошљавање или социјалну рехабилитацију слепих или других физички или ментално хендикепираних лица, када су увезена од стране институција или правних лица регистрованих за образовање или пружање помоћи тим лицима, а добијена без плаћања накнаде и без комерцијалне намере донатора;

12) увоз добара добијених бесплатно за задовољење основних људских потреба, које увозе државна и друга хуманитарна и добротворна правна лица и установе ради бесплатне дистрибуције особама у невољи, а у сврху прикупљања средстава за помоћ лица у невољи на повременим добротворним акцијама. Увоз опреме коју пошиљалац шаље изван Европске уније бесплатно овим организацијама и институцијама у сврху задовољавања њихових оперативних потреба и остваривања хуманитарних циљева такође је ослобођен плаћања ПДВ. Ослобођење се не односи на алкохол и алкохолна пића, дуванске производе, кафу и чај и моторна возила, осим за возила хитне медицинске помоћи;

13) увоз медаља и признања примљених у оквиру међународних догађаја и поклона примљених у оквиру међународних односа, са изузетком алкохола, алкохолних пића и дуванских производа, као и робе коју користе шефови држава или њихови представници током званичних посета;

14) увоз узорака добара занемарљиве вредности који се користе за наручивање сличних добара и која су неупотребљиви за било коју другу намену;

15) увоз штампаног промотивног материјала као што су каталози, ценовници, упутства за употребу и леци које шаљу лица са седиштем изван Европске уније;

16) увоз добара која се користе или конзумирају на сајмовима и сличним догађајима, са изузетком алкохола и алкохолних пића, дуванских производа и чврстих, течних или гасовитих горива;

17) увоз добара намењених испитивању, анализи или испитивању у циљу утврђивања њиховог састава, квалитета или других техничких карактеристика у сврху информисања или индустријских и комерцијалних истраживања, а која се користе или уништавају у целости. Ослобођење се не односи на добра која се користе у испитивању, анализи или тестирању који као такви представљају промотивне активности,

18) увоз заштитних знакова, патената, модела, цртежа и пратеће документације, као и образаца за признавање проналазака, патената, иновација и слично, који се достављају надлежним органима за заштиту ауторских права или права индустријске и комерцијалне својине;

19) увоз туристичког информативног материјала који садржи највише 25% комерцијалних огласа, који се дистрибуира бесплатно и чији је циљ подстицање јавности на посету страним земљама;

20) увоз разних докумената, предмета, исправа, образаца и носача података;

21) увоз материјала као што су конопци, слама, тканине, папир, картон, дрво и пластика који се користе за слагање терета и заштиту добара током транспорта на територији Републике, под одређеним условима, и робе за негу и исхрану животиња које се превозе;

22) увоз горива и мазива садржаних у фабрички уграђеним резервоарима путничких и комерцијалних моторних возила и мотоцикала, као и специјалних контејнера и горива у преносним контејнерима;

23) увоз ковчега са телима и урни са пепелом преминулих лица, цвећа, венаца и других украсних предмета за гробове, као и добара које увозе организације уз одобрење надлежних органа, а која су намењена изградњи, одржавању или уређењу гробља и споменика жртвара рата из треће земље које су сахрањене у Европској унији;

24) увоз добара садржаних у пошиљкама које физичка лица из треће земље бесплатно шаљу физичким лицима у Републици, под условом да те пошиљке нису комерцијалне природе;

25) увоз добара наведених у тачкама 2) до 23) овог става са трећих подручја;

26) увоз добара отпремљених или превезених са трећих подручја или из трећег подручја на територију Републике, ако су та добра испоручена унутар Европске уније од стране увозника или лица одређеног као порески дужник у тренутку увоза непосредно након увоза уз примену ПДВ ослобођења из члана 57. став 1. овог закона;

27) поновни увоз добара од стране лица које их је извезло, у стању у којем су извезена, ако су та добра ослобођена плаћања царинских дажбина;

28) увоз добара на основу дипломатских и конзуларних споразума, ако су ослобођена царинских дажбина;

29) увоз добара од стране Европске уније, Европске заједнице за атомску енергију, Европске централне банке или Европске инвестиционе банке, или организација које је основала Европска унија, на које се примењује Протокол о привилегијама и имунитетима Европске уније, од 8. априла 1965. године, у границама и под условима утврђеним у том протоколу, на основу споразума о његовој примени или на основу споразума о седишту ових организација, под условом и у мери у којој се не нарушава принцип конкуренције;

30) увоз добара који врше међународне организације које нису наведене у тачки 29) овог става, а које као такве признаје Република, или увоза који врше чланови тих организација, у оквиру и под условима прописаним међународним споразумима о оснивању тих организација или споразумима о њиховом седишту;

31) увоз добара који се врши у складу са уговорима о донацији закљученим са државном заједницом Србија и Црна Гора, односно Републиком, ако је тим уговором предвиђено да се из добијених новчаних средстава неће плаћати трошкови пореза, у делу који се финансира добијеним новчаним средствима осим ако ратификованим међународним уговором није друкчије предвиђено;

32) увоз добара који се врши у складу са уговорима о кредиту, односно зајму, закљученим између државне заједнице Србија и Црна Гора, односно Републике и међународне финансијске организације, односно друге државе, као и између треће стране и међународне финансијске организације, односно друге државе у којем се Република Србија појављује као гарант, односно контрагарант, у делу који се финансира добијеним новчаним средствима, ако је тим уговорима предвиђено да се из добијених новчаних средстава неће плаћати трошкови пореза;

33) увоз добара који се врши на основу међународних уговора, ако је тим уговорима предвиђено пореско ослобођење, осим међународних уговора из тач. 32) и 33) овог става;

34) увоз добара који се врши у оквиру реализације инфраструктурних пројеката изградње аутопутева за које је посебним законом утврђен јавни интерес;

35) увоз добара за посебне намене, на основу одлуке Владе;

36) увоз добара у слободну зону за која би порески обвезник – корисник слободне зоне имао право на одбитак претходног пореза када би добра набављао за потребе обављања делатности ван слободне зоне;

37) увоз непрерађеног или прерађеног улова, али још неиспорученог, који се довози у луке од стране морских рибарских предузећа;

38) увоз злата од стране Народне Банке Србије;

39) увоз гаса преко система природног гаса или било које мреже повезане са таквим системом, или гаса који се отпрема са брода за транспорт гаса у систем природног гаса или у мрежу производних цевовода, увоза електричне енергије, грејања или хлађења кроз систем грејања или хлађења;

40) пружање услуга које се односе на увоз добара, ако је вредност тих услуга укључена у пореску основицу у складу са одредбом члана 50. овог закона;

41) привремени увоз добара под условима прописаним царинским прописима;

42) пружање услуга које се директно односе на увоз добара за који је Управа царина одобрила привремени увоз у Републику и ако је прималац услуга из иностранства. Наведено се не односи на услуге у вези са превозним средствима, палетама и контејнерима;

43) пружање услуга превоза и свих других услуга отпремања у вези са добрима у транзиту кроз царинско подручје Европске уније;

44) увоз добара из члана 61. став 1. тачка 4) овог закона;

45) увоз добара који врше оружане снаге других држава чланица за употребу тих снага или њиховог цивилног особља или за снабдевање њихових кантина или мензи, када такве снаге учествују у одбрамбеним напорима предузетим за обављање активности Европске уније у оквиру заједничке безбедносне и одбрамбене политике.

2. Пореско ослобођење из става 1. тачка 26) овог члана примењује се у случајевима када после увоза добара долази до испоруке која је ослобођена ПДВ у складу са чланом 57. став

1. тачке 1) и 4) овог закона, само ако је увозник у тренутку увоза доставио Управи царина најмање следеће податке:

1) ПДВ идентификациони број издат у Републици или ПДВ идентификациони број пореског заступника, који гарантује плаћање ПДВ, издат у Републици;

2) ПДВ идентификациони број стицаоца, издат у другој држави чланици, коме се добра испоручују у складу са чланом 57. став 1. тачка 1) овог закона, или сопствени ПДВ идентификациони број издат у земљи у којој се завршава транспорт или отпрема добара, ако се добра крећу у складу са чланом 57. став 1. тачка 4) овог закона;

3) доказ да су увезена добра намењена за транспорт или отпрему из Републике Србије у другу државу чланицу.

3. Порески обвезник који заступа страног пореског обвезника у спровођењу поступка из става 2. овог члана дужан је да поднесе пријаву у којој наводи податке о пореском обвезнику којег заступа најкасније до последњег дана календарског месеца који следи пореском периоду у којем је спроведен тај поступак.

4. Министар ближе уређује примену пореских ослобођења из става 1. овог члана и облик и садржину пријаве из става 3. овог члана.

6. Ослобођења код извоза

Члан 61.

1. ПДВ се не плаћа на:

1) испоруку добара која из Републике отпреми или превезе испоручилац или друго лице за његов рачун ван Европске уније;

2) испоруку добара, осим на испоруку горива и добара за опремање и снабдевање било ког превозног средства које се користи у приватне сврхе, које се отпрема или превози из Републике ван Европске уније од стране купца који нема седиште у Републици или другог лица у његово име;

3) испоруку добара овлашћеним органима који их извозе из Европске уније, у току њихових хуманитарних, добротворних или образовних активности које се обављају ван Европске уније;

4) пружање услуга на покретним стварима стеченим или увезеним у Републику у сврху обављања тих услуга, коју из Европске уније отпреми или превезе пружалац услуга или корисник који нема седиште, сталну пословну јединицу, пребивалиште или боравиште у Републици, односно треће лице за њихов рачун.

5) пружање услуга, укључујући превоз и пратеће помоћне услуге, са изузетком услуга ослобођених ПДВ у складу са чланом 55. став 1. и чланом 56. став 1. овог закона, уколико су у директној вези са извозом или увозом добара у смислу члана 39. ст. 2. и 3. и члана 67. став 1. овог закона.

2. Ако се испорука добара из става 1. тачка 2) овог члана односи на добра која се превозе у личном пртљагу путника, ослобођење се примењује под следећим условима:

1) да путник нема пребивалиште ни боравиште на територији Европске уније;

2) да је укупна вредност испоруке једнака или већа од 6.000 динара, укључујући ПДВ,

3) да су добра превезена ван Европске уније пре истека периода од три месеца након месеца у којем је испорука извршена, и

4) да постоји доказ о извозу, односно рачун и захтев за оверен од стране царинског органа на чијој је територији роба изнесена из Европске уније.

3. Пребивалиштем или боравиштем у смислу става 2. овог члана сматра се место уписано у пасош, личну карту или други документ који Република признаје као идентификациони документ.

4. За испоруке из става 2. овог члана, испоручилац добара остварује ослобођење од ПДВ када добије доказ о извозу, а ПДВ обрачунат на испоруку добара порески обвезник може исправити за порески период у којем је прибављен доказ о извозу.

5. Пореско ослобођење из става 2. овог члана остварује се путем захтева за повраћај ПДВ.

6. Министар ближе уређује спровођење става 1. тачка 2) и ст. 2, 4. и 5. овог члана.

7. Ослобођења која се односе на међународни превоз

Члан 62.

1. ПДВ се не плаћа на:

1) испоруку горива и добара намењених опремању пловила која се користе за пловидбу на отвореном мору и превоз путника уз накнаду или се користе за потребе комерцијалних и индустријских делатности, као и за спасавање и помоћ на мору;

2) испоруке, преправке, поправке, одржавање и изнајмљивање пловила из тачке 1) овог става, испоруке, изнајмљивање, поправке и одржавање опреме уграђене или коришћене у тим пловилима, као и пружање других услуга које непосредно служе потребама тих пловила или њиховом терету;

3) испоруку горива и добара намењених опремању ратних бродова под ознаком 8906 10 00 комбиноване номенклатуре (КН), који плове са територије Републике Србије до лука и сидришта ван Републике Србије;

4) испоруке бродова, сервисирање, поправке, одржавање и изнајмљивање бродова, који се претежно користе уз накнаду у међународном речном саобраћају, испоруке, изнајмљивање, поправке и одржавање добара намењених опремању тих бродова, као испоруке добара и услуга намењених непосредним потребама тих бродова;

5) испоруке, преправке, поправке, одржавање, изнајмљивање ваздухоплова које користе авио-компаније које послују уз накнаду претежно на међународним линијама, као и промет, изнајмљивање, поправке и одржавања опреме уграђене или коришћене у њима;

б) испоруке горива и добара за снабдевање ваздухоплова из тачке 5) овог става;

7) пружање услуга, осим оних из тачке 5) овог става, које служе непосредно за потребе ваздухоплова из тачке 5) овог става или њиховог терета.

2. Порески обвезник мора поседовати доказе о праву на ослобођења наведена у ставу 1. овог члана.

3. Министар ближе уређује спровођење овог члана.

8. Ослобођења која се односе на одређене испоруке које се изједначавају са извозом

Члан 63.

1. ПДВ се не плаћа на:

1) испоруке добара и пружање услуга у оквиру дипломатских и конзуларних споразума;

2) испоруке добара и пружање услуга Европској унији, Европској заједници за атомску енергију, Европској централној банци или Европској инвестиционој банци, или организацијама које је основала Европска унија на које се примењује Протокол о привилегијама и имунитетима Европске уније, од 8. априла 1965. године, у границама и под

условима утврђеним у том протоколу и у споразумима о примени Протокола о привилегијама и имунитетима Европске уније у Републици Србији или у споразумима о седишту тих организација, под условом да то не доводи до нарушавања конкуренције;

3) испоруке добара и пружање услуга комисији или агенцији или телу основаном у складу са правом Европске уније, када комисија или агенција или тело купује ту робу или услуге у обављању задатака који су им додељени правом Европске уније као одговор на пандемију COVID-19, осим ако комисија или агенција или тело одмах или накнадно користе купљену робу или услуге за даље испоруке уз накнаду;

4) испоруке добара и пружање услуга међународним организацијама која Република Србија признаје као такве, осим оних из тачке 2) овог става, и члановима тих организација, уз ограничења и под условима прописаним међународним уговорима о оснивању тих организација или споразумима о њиховом седишту;

5) испоруке добара и услуга у Републици за потребе оружаних снага других држава чланица или њиховог цивилног особља и за снабдевање њихових кантина или мензи, када те снаге учествују у одбрамбеним напорима који се предузимају ради спровођења активности Европске уније у оквиру заједничке безбедносне и одбрамбене политике;

6) испоруке добара и услуга другој држави чланици намењених оружаним снагама било које државе чланице која није држава чланица одредишта, за употребу тих снага или њиховог цивилног особља или за снабдевање њихових кантина или мензи, када такве снаге учествују у напорима одбране предузетим за обављање активности Европске уније у оквиру заједничке безбедносне и одбрамбене политике;

7) испоруке добара и пружање услуга другој држави чланици, намењених оружаним снагама било које државе чланице Северноатлантског савеза (NATO), осим саме државе чланице одредишта, за потребе тих снага или цивилног особља које их прати, или за снабдевање њихових кантина и мензу, када су те снаге ангажоване у заједничким активностима одбране;

8) испоруке добара и пружање услуга који се врши у складу са уговорима о донацији закљученим са државном заједницом Србија и Црна Гора, односно Републиком, ако је тим уговором предвиђено да се из добијених новчаних средстава неће плаћати трошкови пореза, у делу који се финансира добијеним новчаним средствима осим ако ратификованим међународним уговором није друкчије предвиђено;

9) испоруке добара и пружање услуга који се врши у складу са уговорима о кредиту, односно зајму, закљученим између државне заједнице Србија и Црна Гора, односно Републике и међународне финансијске организације, односно друге државе, као и између треће стране и међународне финансијске организације, односно друге државе у којем се Република Србија појављује као гарант, односно контрагарант, у делу који се финансира добијеним новчаним средствима, ако је тим уговорима предвиђено да се из добијених новчаних средстава неће плаћати трошкови пореза;

10) испоруке добара и пружање услуга који се врши на основу међународних уговора, ако је тим уговорима предвиђено пореско ослобођење, осим међународних уговора из тач. 8) и 9) овог става;

11) испоруке добара и пружање услуга који се врши у оквиру реализације инфраструктурних пројеката изградње аутопутева за које је посебним законом утврђен јавни интерес;

12) испоруку злата централним банкама.

2. Министар ближе уређује примену пореског ослобођења за испоруке добара и услуга из става 1. тач. 1) – 11) овог члана.

9. Ослобођења која се односе на услуге посредовања

Члан 64.

1. ПДВ се не плаћа на услуге посредовања које се обављају у име и за рачун другог лица за:

- 1) извоз из члана 61. овог закона,
- 2) испоруке добара и пружање услуга из чл. 62. и 63. овог закона,
- 3) трансакције које се обављају ван Европске уније.

2. Пореско ослобођење из става 1. овог члана не односи се на туристичке агенције које пружају услуге у другим државама чланицама у име и за рачун путника.

10. Ослобођења која се односе на међународну трговину

Члан 65.

Пореско ослобођење из чл. 66 - 69. овог закона примењује се ако добра и услуге нису намењене крајњој потрошњи и ако износ ПДВ који је требало да буде плаћен после престанка примене поступака из ових чланова одговара износу ПДВ који би био плаћен да је ПДВ обрачунат у Републици на сваку од ових трансакција.

Члан 66.

1. ПДВ се не плаћа на:

- 1) испоруке добара за која је одобрен поступак привременог смештаја у складу са царинским прописима;
- 2) испоруке добара која се уносе и стављају у слободну зону;
- 3) испоруке добара која се у складу са царинским прописима стављају у поступак царинског складиштења или у поступак активног оплемењивања.

2. Испоруке добара и пружање услуга на овим добрима на местима наведеним у ставу 1. овог члана ослобођени су ПДВ, све док се на њих примењује поступак из става 1. овог члана.

3. Изузетно од става 1. тачка 2) овог члана, ПДВ се не плаћа, независно од примене царинског поступка, на:

1) унос добара у слободну зону, превозне и друге услуге корисницима слободних зона које су непосредно повезане са тим уносом и промет добара и услуга у слободној зони, за које би обвезник – корисник слободне зоне имао право на одбитак претходног пореза када би та добра или услуге набављао за потребе обављања делатности ван слободне зоне;

2) промет добара која се уносе у слободну зону, превозне и друге услуге које су непосредно повезане са тим уносом и промет добара у слободној зони, који се врши страном лицу које има закључен уговор са обвезником ПДВ – корисником слободне зоне да та добра угради у добра намењена отпремању у иностранство.

4. ПДВ се не плаћа на пружање услуга које се односе на испоруке добара из става 1. овог члана.

5. Министар ближе уређује спровођење овог члана.

Члан 67.

1. ПДВ се не плаћа на увоз добара наведених у Прилогу 3 овог закона и на увоз добара која се сматрају акцизним производима у складу са законом којим се уређују акцизе, ако се смештају у пореско складиште у Републици.

2. ПДВ се не плаћа на испоруке добара из Прилога 3 овог закона и добара која се сматрају акцизним производима у складу са законом којим се уређују акцизе, у оквиру кога се добра уносе или крећу унутар пореских складишта, као и на услуге које се врше на овим добрима, све док добра подлежу поступку пореског складиштења.

3. Пореско складиште, у смислу овог закона, за добра:

1) која се сматрају акцизним производима у складу са законом којим се уређују акцизе, сматра се простор који је одређен као акцизно складиште;

2) наведена у Прилогу 3 овог закона, сматра се простор дефинисан као пореско складиште.

3. Министар ближе уређује шта се сматра пореским складиштем из става 3. тачка 2) овог члана и спровођење овог члана.

Члан 68.

1. ПДВ се не плаћа на увоз и испоруке свих добара која се налазе у пореском складишту, и то:

1) ако су добра намењена продавницама из којих се врши испорука добара која је ослобођена ПДВ и које се налазе на аеродрому, за испоруке добара која се износе у личном пртљагу путника који путују ваздушним путем на трећа подручја или у треће земље, ако је таква испорука ослобођена ПДВ у складу са чланом 61. став 1. тачка 2) овог закона;

2) ако су добра намењена пореским обвезницима за сврху обављања промета путницима у ваздухопловима за време лета, под условом да се место завршетка превоза налази ван Европске уније;

3) када су добра намењена испорукама које су ослобођене ПДВ у складу са чланом 63. став 1. тач. 1) – 6) овог закона.

2. Продавницом из које се врши испорука добара која је ослобођена ПДВ из става 1. тачка 1) овог члана сматра се сваки простор који је смештен на аеродрому, а који испуњава услове за испоруку добара уз пореско ослобођење, које утврђује надлежни орган.

Члан 69.

Пореско ослобођење из чл. 66 - 68. овог закона примењује се на стицање добара унутар Европске уније у земљи под истим условима као што су прописани за испоруку добара на територији Републике.

Члан 70.

1. На увоз добара из члана 16. став 2. овог закона са трећих подручја која су део царинског подручја Европске уније у складу са царинским прописима, примењују се одредбе ст. 2. и 3. овог члана. На увоз тих добара примењују се поступци у складу са царинским прописима о увозу добара на територију Европске уније.

2. Ако се отпрема или превоз добара из става 1. овог члана завршава у месту које се налази изван државе чланице у тренутку уноса у Европску унију, она се превозе унутар Европске уније у складу са транзитним поступком Европске уније за домаћа добра, прописаним царинским прописима, ако су пријављена за тај поступак приликом уноса у Европску унију.

3. Ако је у тренутку уноса добара у Европску унију покренут један од поступака за добра из става 1. овог члана, на основу којих би она, да су била увезена у смислу члана 16. став 1. овог закона, била обухваћена једним од поступака из члана 65. став 1. овог закона, или поступком привременог увоза уз потпуно ослобођење од плаћања увозних дажбина, ослобођења у поступку привременог увоза примењују се и на та добра.

Члан 71.

1. На извоз добара која су у слободном промету и која се отпремају или превозе са територије Републике на трећу територију која је део царинског подручја Европске уније примењују се поступци у складу са царинским прописима о извозу добара са царинског подручја Европске уније.

2. На добра која се привремено извозе ради поновног увоза у Републику примењују се исте одредбе које би се примењивале да су та добра привремено извезена са царинског подручја Европске уније.

X. ОДБИТАК ПРЕТХОДНОГ ПОРЕЗА

1. Право на одбитак претходног пореза

Члан 72.

Право на одбитак ПДВ, као претходног пореза, настаје у тренутку када настаје обавеза обрачунавања ПДВ који се може одбити.

Порески обвезник може одбити претходни порез, ако су испуњени услови прописани овим законом.

Члан 73.

1. Порески обвезник има право да од износа ПДВ који је дужан да плати одбије износ ПДВ који је дужан да плати или је платио у Републици за добра и услуге које су му испоручили други порески обвезници, ако та добра и услуге користи за потребе својих опорезивих трансакција.

2. Претходни порез је износ ПДВ који се плаћа или је плаћен приликом увоза у Републику и износ ПДВ плаћен у складу са чланом 91. став 1. тач. 6) и 7) и ст. 2. и 3. овог закона.

3. Порески обвезник, поред износа претходног пореза наведених у ст. 1. и 2. овог члана, може одбити и:

1) ПДВ који се плаћа на набавку добара унутар Европске уније у складу са чланом 3. став 1. тачка 2) подтачка (1) и чланом 13. ст. 3 - 5. овог закона;

2) ПДВ који се плаћа у складу са чланом 14. став 4. овог закона.

4. Порески обвезник не може одбити претходни порез садржан у рачунима за извршен промет добара и услуга који се користе за промет добара и услуга:

1) који су ослобођени плаћања ПДВ у Републици у складу са чл. 55, 56. и 145. овог закона;

2) који је извршен у иностранству, а који би, према чл. 55, 56. и 145. овог закона, били ослобођени ПДВ да су извршени у Републици.

5. Порески обвезник може одбити претходни порез који се односи на набављена добра и услуге, осим оних ослобођених у складу са чланом 112. овог закона, које се односе на активности из члана 5. став 2. овог закона које користи или ће користити за испоруке добара

и пружање услуга извршених ван Републике, ако би за те испоруке добара и пружање услуга постојало право на одбитак претходног пореза да су извршене у Републици.

6. Порески обвезник може одбити претходни порез који се односи на испоруке добара и услуга из члана 56. ст. 3. и 4, члана 57. став 1, члана 59, члана 60. став 1. тачка 40), чл. 61 - 64, члана 66, члана 67. ст. 1. и 2. и чл. 68. и 124. овог закона.

7. Порески обвезник може да одбије претходни порез који се односи на трансакције које су ослобођене ПДВ у складу са одредбама члана 56. став 1. тач. 1) - 6) овог закона, ако прималац услуга има седиште изван Европске уније или ако се те трансакције директно односе на добра намењену извозу.

8. У случају опреме или објеката за вршење делатности која су део пословне имовине пореског обвезника и која се користе како за потребе пословања пореског обвезника, тако и за његове приватне потребе или за приватне потребе запослених, или уопште у друге сврхе осим у сврху обављања његове делатности, ПДВ се може одбити само у делу који се користи за пословне сврхе пореског обвезника.

Члан 74.

1. Лице из члана 5. став 4. овог закона које повремено врши промет нових превозних средства под условима из члана 57. став 1. тач. 1) и 2) овог закона, има право да одбије ПДВ који је укључен у набавну цену или плаћен приликом увоза или набавке тог новог превозног средства унутар Европске уније, до износа ПДВ који би морао да се плати да испорука није била ослобођена ПДВ.

2. Право на одбитак претходног пореза настаје у тренутку испоруке нових превозних средстава у другу државу чланицу.

3. Министар ближе уређује спровођење овог члана.

2. Услови за одбитак претходног пореза

Члан 75.

1. Порески обвезник може одбити претходни порез ако су испуњени следећи услови:

1) право на одбитак претходног пореза није искључено у складу са чланом 73. ст. 4. и 8, чланом 76. ст. 1. и 2. и чланом 77. став 1. овог закона;

2) за сврху остваривања права на одбитак из члана 73. став 1. овог закона, ако поседује рачун који се односи на испоруке добара и пружање услуга, издат у складу са одредбама чл. 94 - 97. овог закона, осим у случају из тачке 3) овог става;

3) за сврху остваривања права на одбитак за увоз добара у Републику из члана 73. став 2. овог закона, ако поседује јединствену царинску декларацију за увезена добра у којој је наведен као прималац или увозник робе и доказ којим се потврђује да је исказани ПДВ плаћен приликом увоза;

4) када је прималац дужан да плати ПДВ у складу са чланом 91. став 1. тач. 3), 6) и 7) и ст. 2. и 3. овог закона, ако је сачинио интерни рачун;

5) за сврху остваривања права на одбитак из члана 73. став 3. овог закона у пореској пријави из члана 105. став 1. овог закона исказе износ ПДВ обавезе, као и све податке неопходне за обрачун ПДВ на стицање добара унутар Европске уније и да поседује рачун;

6) у случају авансног плаћања, претходни порез се може одбити ако је примљен рачун издат у складу са чланом 94. став 1. овог закона, односно сачињен инерни рачун за аванс.

2. Порески обвезник одбија претходни порез тако што од укупног износа ПДВ који је дужан да плати за порески период одбија укупан износ претходног пореза за који су у пореском периоду испуњени услови за одбитак претходног пореза прописани овим чланом.

3. Право на одбитак претходног пореза може да се оствари за порески период за који су испуњени услови за одбитак.

4. Министар ближе уређује спровођење овог члана у вези са условима за одбитак претходног пореза и пореског периода за који се може остварити ово право.

3. Изузимање од одбитка претходног пореза

Члан 76.

1. Порески обвезник нема право на одбитак претходног пореза по основу:

1) набавке, производње и увоза путничких аутомобила, мотоцикала, мотоцикала са бочним седиштем, трицикала, четвороцикала, јахти, чамаца и ваздухоплова, објеката за смештај тих добара, резервних делова, горива и потрошног материјала за њихове потребе, изнајмљивања, одржавања, поправки и других услуга, које су повезане са коришћењем ових превозних средстава, као и добара и услуга који су повезани са коришћењем објеката за смештај тих добара;

2) издатака за репрезентацију обвезника.

2. Изузетно од става 1. тачка 1) овог члана, обвезник има право на одбитак претходног пореза ако превозна средства и друга добра користи искључиво за обављање делатности:

1) промета и изнајмљивања наведених превозних средстава и других добара;

2) превоза лица и добара или обуку возача за управљање наведеним превозним средствима.

3. Издацима за репрезентацију из става 1. тачка 2) овог члана сматрају се издаци за угоститељске услуге, поклони, осим поклона мање вредности, издаци за одмор, спорт, разоноду и други издаци учињени у корист пословних партнера, потенцијалних пословних партнера, представника пословних партнера и других физичких лица, а да за то не постоји правна обавеза.

4. Подела претходног пореза и сразмерни порески одбитак

Члан 77.

1. Порески обвезник који користи набављена или увезена добра и прима услуге, делимично да би извршио промет добара и услуга за који постоји право на одбитак претходног пореза, као и за промет добара и услуга за који не постоји право на одбитак претходног пореза, има право да одбије само онај део претходног пореза који се односи на трансакције за које је дозвољен одбитак претходног пореза.

2. Износ претходног пореза који се односи на промете добара и услуга за које је дозвољен одбитак претходног пореза одговара учешћу годишњег промета добара и услуга са правом на одбитак претходног пореза у који није укључен ПДВ, у укупном годишњем промету у који није укључен ПДВ (у даљем тексту: сразмерни порески одбитак).

3. Процент сразмерног пореског одбитка утврђује се стављањем у однос годишњег промета добара и услуга са правом на одбитак претходног пореза у који није укључен ПДВ и укупног годишњег промета добара и услуга у који није укључен ПДВ.

4. У вредност укупног годишњег промета из ст. 2. и 3. овог члана урачунава се и износ субвенција, изузев оних које су директно повезане са накнадом за промет добара или услуга из члана 46. став 1. овог закона.

5. У промет добара и услуга за утврђивање процента сразмерног пореског одбитка из става 4. овог члана не урачунава се:

- 1) промет опреме за вршење делатности;
- 2) промет који се односи на повремене испоруке некретнина;
- 3) повремене финансијске трансакције наведене у члану 56. став 1. тач. 2) – 7) овог закона.

6. Део претходног пореза који се може одбити одређује се на годишњем нивоу као проценат и заокружује на следећи цео број.

7. Део претходног пореза који се може привремено одбити током текуће године обрачунава се на основу трансакција из претходне године. Уколико у претходној години није било таквих трансакција или су њихови износи били занемарљиви, порески обвезник привремено одређује део претходног пореза који се може одбити на основу процене, о чему мора да обавести Пореску управу.

8. Порески обвезник је дужан да изврши исправку сразмерног пореског одбитка када током наредне године утврди коначан износ сразмерног пореског одбитка за претходну годину.

9. Изузетно од става 2. овог члана, порески обвезник може одредити део претходног пореза који се може одбити посебно за сваки део свог пословања, под условом да води посебну евиденцију за сваки део.

10. Уколико порески обвезник изабере начин одређивања дела претходног пореза који се може одбити у складу са ставом 9. овог члана, дужан је да обавести Пореску управу пре почетка пореског периода у којем почиње да примењује овај начин поделе претходног пореза.

11. Пореска управа може пореском обвезнику забранити начин одређивања дела претходног пореза који се може одбити прописан у ставу 9. овог члана уколико порески обвезник изабраним начином поделе претходног пореза не омогући надзор над обрачуном и плаћањем ПДВ у складу са одредбама овог закона.

12. Министар ближе уређује начин поделе претходног пореза и исправку сразмерног пореског одбитка.

5. Исправка одбитка претходног пореза

Члан 78.

1. Ако се основица за опорезиви промет добара и услуга, односно основица за аванс смањи, порески обвезник којем је извршена испорука добара или пружање услуга, односно којем треба или је требало да буде извршена испорука добара или пружање услуга, дужан је да, у складу са том изменом, на основу документа о смањењу издатог у складу са овим законом, исправи одбитак претходног пореза који је по том основу остварио.

2. Ако се основица за опорезиви промет добара и услуга повећа, порески обвезник којем је извршена испорука добара или пружање услуга може да, у складу са том изменом, на основу документа о повећању издатог у складу са овим законом, да исправи одбитак претходног пореза који је по том основу остварио.

3. Исправку одбитка претходног пореза врши и прималац добара и услуга који је по основу набавке дужан да плати ПДВ у складу са овим законом.

4. У случају из ст. 1. и 2. овог члана, прималац добара и услуга из става 3. овог члана дужан је да сачини интерни рачун.

5. Порески обвезник који је исправио - смањио одбитак претходног пореза може да достави обавештење о тој исправци пореском обвезнику - претходном учеснику у промету, односно примаоцу аванса.

6. Ако порески обвезник није користио право на одбитак претходног пореза, може да достави обавештење пореском обвезнику - претходном учеснику у промету, односно примаоцу аванса да обрачунати ПДВ није користио као претходни порез.

7. Исправка одбитка претходног пореза врши се и на основу овереног преписа записника о судском поравнању.

8. Порески обвезник врши исправку одбитка претходног пореза за порески период за који је настала обавеза исправке – смањења одбитка претходног пореза, односно за који су испуњени услови за исправку - повећање одбитка претходног пореза.

9. Порески обвезник није дужан да исправи одбитак претходног пореза у случају уништења, губитка или крађе добара за које постоје одговарајући докази, као и у случају давања поклона мале вредности и узорака из члана 6. став 5. овог закона.

10. Министар ближе уређује начин исправке одбитка претходног пореза код измене основице, облик, садржину и начин достављања обавештења из ст. 4. и 5. овог члана и порески период из става 8. овог члана.

6. Исправка одбитка претходног пореза за капитална добра

Члан 79.

1. Ако се у року од пет година, укључујући и календарску годину у којој су капитална добра стечена или произведена, промене услови који су били меродавни за одбитак претходног пореза, порески обвезник је дужан да изврши исправку одбитка претходног пореза за период након промене.

2. Променом услова меродавних за одбитак претходног пореза сматра се накнадна промена услова која је довела до већег или мањег права на одбитак претходног пореза у односу на годину у којој је добро стечено, односно произведено. У случају објеката, уместо периода од пет година примењује се период од десет година.

3. Годишњи износ исправке претходног пореза износи 1/5 или 1/10 износа ПДВ који је био обрачунат за капитална добра.

4. Капитална добра су она добра и услуге који се, у складу са прописима којима се уређује рачуноводство, сматрају сталном имовином пореског обвезника.

5. Порески обвезник није дужан да врши исправку претходног пореза ако претходни порез који се исправља износи мање од 15.000 динара по појединачном капиталном добру.

6. Уколико порески обвезник изврши промет капиталних добара у року за исправку одбитка претходног пореза, сматра се да су ова добра, до истека рока за исправку претходног пореза, коришћена за привредну делатност пореског обвезника. Сматра се да је привредна активност опорезива у потпуности ако је испорука капиталних добара опорезива. Привредна активност сматраће се у потпуности ослобођеном ПДВ уколико је промет капиталних добра ослобођен ПДВ.

7. Исправка одбитка претходног пореза из става 6. овог члана врши се за целокупни преостали период исправке.

8. Министар ближе уређује исправку одбитка претходног пореза за капитална добра.

7. Исправка одбитка претходног пореза за залихе добара

Члан 80.

1. У случају преласка са редовног поступка опорезивања на посебан поступак опорезивања у складу са чланом 111. овог закона, и обрнуто, порески обвезник је дужан да исправи одбитак претходног пореза за залихе ако је одбитак виши или нижи у односу на онај на који је порески обвезник имао право.

2. Министар ближе уређује спровођење исправке одбитка претходног пореза за залихе добара.

8. Одбитак ПДВ на основу решења

Члан 81.

1. Ако на основу решења Пореске управе дође до повећавања износа ПДВ који је обрачунат или који је требало да буде обрачунат, тада порески обвезник може да изда рачун са правилно обрачунатим износом ПДВ, а прималац добара и услуга може, за ту разлику, остварити право на одбитак претходног пореза у складу са чланом 72. овог закона за порески период у у којем је рачун примљен.

2. Уколико се промени износ ПДВ на увоз добара који је порески обвезник одбио као претходни порез, порески обвезник може, на основу документа Управе царина, исправити одбитак претходног пореза за износ те разлике.

3. Министар ближе уређује садржај рачуна из става 1. овог члана.

XI. ПОВРАЋАЈ ПДВ

1. Повраћај ПДВ на основу пореске пријаве

Члан 82.

1. Ако је износ претходног пореза који порески обвезник има право да одбије у пореском периоду већи од износа пореске обавезе, обвезник има право на повраћај разлике.

2. Ако се обвезник не определи за повраћај из става 1. овог члана, разлика се признаје као порески кредит.

3. Уколико се порески обвезник определи за повраћај из става 1. овог члана, Пореска управа врши повраћај разлике у року од 30 дана од дана подношења пореске пријаве, а најкасније у року од 90 дана од дана покретања поступка пореске контроле.

2. Повраћај ПДВ пореским обвезницима који немају седиште у Европској унији

Члан 83.

1. Порески обвезник који на територији Европске уније нема седиште, сталну пословну јединицу из које су извршене испоруке, пребивалиште или боравиште има, под условима прописаним овим законом, право на повраћај ПДВ који се обрачунава на покретна добра која су му испоручили и услуге које су му пружили други порески обвезници у Републици или који је обрачунат приликом увоза добара у Републику.

2. Право на повраћај ПДВ из става 1. овог члана признаје се пореском обвезнику који у периоду за који се тражи повраћај ПДВ није извршио испоруку добара и пружање услуга у Републици, осим:

1) услуга превоза и услуга у вези са превозом које су ослобођене ПДВ у складу са чланом 60. став 1. тачка 40), чл. 61. и 62, чланом 63. став 1. и чланом 64. овог закона;

2) испорука добара и пружања услуга за које је у складу са чланом 14. став 4. и чланом 91. став 1. тач. 6) и 7) и став 2. овог закона, лице којем су извршене испоруке дужно да плати ПДВ.

3. Порески обвезник из става 1. овог члана има право на повраћај ПДВ ако набављена добра и услуге користи за сврху:

1) испоруке добара и пружање услуга из члана 73. ст. 5 - 7. овог закона;

2) испоруке добара и пружање услуга за које је ПДВ дужан да плати купац, у складу са чл. 194. до 197. или чланом 199. Директиве Савета 2006/112/ЕЗ.

4. У случају повраћаја ПДВ из става 1. овог члана, примењују се одредбе овог закона које се односе на одбитак претходног пореза.

5. Повраћај ПДВ пореским обвезницима са седиштем ван Европске уније одобрава се под условима узајамности.

6. Порески обвезник из става 1. овог члана нема право на повраћај ПДВ за:

1) износе ПДВ који су погрешно обрачунати у складу са одредбама овог закона;

2) износе ПДВ који су обрачунати за испоруке добара које су ослобођене или могу бити ослобођене ПДВ у складу са одредбама члана 57. став 1. и члана 61. став 1. тачка 2) овог закона.

7. Да би остварио право на повраћај ПДВ, порески обвезник из става 2. овог члана мора поднети захтев Пореској управи за повраћај ПДВ најкасније до 30. јуна текуће календарске године, за добра и услуге набављене у Републици и увезене у Републику у претходној календарској години.

8. Порески обвезник са седиштем ван Европске уније подноси захтев за повраћај електронским путем.

9. Период за који се захтева повраћај ПДВ не сме бити дужи од једне календарске године или краћи од три узастопна календарска месеца. Захтев за повраћај може се односити и на период краћи од три календарска месеца ако тај период покрива крај календарске године.

10. Захтев за повраћај ПДВ који се односи на период краћи од једне календарске године, али не краћи од три месеца, може се поднети ако износ ПДВ за који се тражи повраћај није мањи од 50.000 динара.

11. Захтев за повраћај ПДВ који се односи на период повраћаја од једне календарске године може се поднети ако износ ПДВ за који се тражи повраћај није мањи од 6.000 динара.

12. У року од највише осам месеци од дана пријема захтева за повраћај ПДВ, Пореска управа доноси решење о томе да ли је захтев за повраћај ПДВ одобрен у потпуности или делимично или није одобрен.

13. Уколико је захтев за повраћај одобрен, врши се повраћај одобреног износа најкасније у року од десет радних дана након истека рока из става 12. овог члана на рачун подносиоца захтева о његовом трошку.

14. Министар ближе уређује поступак, облик и садржај обрасца за повраћај ПДВ и заступање подносиоца захтева за повраћај ПДВ.

3. Повраћај ПДВ пореским обвезницима са седиштем у другој држави чланици

Члан 84.

1. Порески обвезник који нема седиште у Републици, али има седиште у другој држави чланици, има право на повраћај ПДВ обрачунат за промет добара и услуге који су му извршили други порески обвезници у Републици или за добра увезену у Републику, под условима утврђеним у ставу 3. овог члана.

2. У смислу поступка повраћаја ПДВ из става 1. овог члана, одређени изрази имају следећа значења:

1) „порески обвезник који нема седиште у Републици” је порески обвезник који нема седиште, сталну пословну јединицу, пребивалиште или боравиште у Републици, већ у другој држави чланици;

2) „период за који се тражи повраћај” је период наведен у члану 83. став 9. овог закона који је обухваћен захтевом за повраћај;

3) „захтев за повраћај” је захтев за повраћај ПДВ који је наплаћен на територији Републике пореском обвезнику који нема седиште у Републици за промет добара или услуга који су му извршили други порески обвезници у Републици или за увоз добара у Републику;

4) „подносилац захтева” је порески обвезник који нема седиште у Републици и који подноси захтев за повраћај.

3. Овај поступак се примењује на пореског обвезника који нема седиште у Републици и који испуњава следеће услове:

1) у току периода за који се тражи повраћај, у Републици није имао седиште или сталну пословну јединицу из које су се обављале пословне трансакције нити је имао пребивалиште или боравиште ако није имао седиште или сталну пословну јединицу;

2) у току периода за који се тражи повраћај, није вршио испоруке добара и пружање услуга који се сматрају извршеним у Републици, осим:

(1) услуга превоза и услуга у вези са превозом које су ослобођене ПДВ у складу са чланом 60. став 1. тачка 40), чл. 61. и 62, чланом 63. став 1. тач. 1) – 5) и чланом 64. овог закона;

(2) испорука добара и пружања услуга за које је у складу са чланом 14. став 4. и чланом 91. став 1. тач. 6) и 7) и став 2. овог закона, лице којем су извршене испоруке дужно да плати ПДВ.

4. Порески обвезник из става 1. овог члана има право на повраћај ПДВ ако набављена добра и услуге користи за сврху:

1) промета из члана 72. ст. 5, 6. и 7. овог закона;

2) промета за које је ПДВ дужан да плати купац, у складу са чл. 194. до 197. или чланом 199. Директиве Савета 2006/112/ЕЗ.

5. Овај поступак се не примењује за:

1) износе ПДВ који су погрешно обрачунати у складу са одредбама овог закона;

2) износе ПДВ који су обрачунати за испоруке добара које су ослобођене или могу бити ослобођене ПДВ у складу са одредбама члана 57 став 1. и члана 61. став 1. тачка 2. овог закона.

Члан 85.

1. Пореском обвезнику који нема седиште у Републици, а врши трансакције на основу којих има право на одбитак претходног пореза у држави седишта, биће извршен повраћај

ПДВ обрачунат за испоруке добара и пружање услуга који су му извршени у Републици или за увоз добара у Републику.

2. Право на повраћај ПДВ из става 1. овог члана утврђује се у складу са одредбама овог закона које се односе на одбитак претходног пореза.

3. Пореском обвезнику који нема седиште у Републици, а у држави чланици у којој има седиште истовремено врши трансакције на основу којих има право на одбитак претходног пореза и трансакције на основу којих нема право на одбитак претходног пореза, може се извршити повраћај ПДВ у складу са одредбама овог члана и одредбама о сразмерном одбитку претходног пореза који се примењује у држави чланици седишта пореског обвезника.

Члан 86.

1. Порески обвезник који нема седиште у Републици може да оствари право на повраћај ПДВ у Републици на основу захтева поднетог преко електронског портала државе чланице у којој има седиште најкасније до 30. септембра календарске године по истеку периода за који се тражи повраћај.

2. Захтев за повраћај мора да садржи следеће податке:

- 1) назив, односно име и презиме и потпуна адреса подносиоца захтева;
- 2) адреса за електронску комуникацију;
- 3) опис привредне делатности подносиоца захтева за коју се набављају добра и услуге и шифра делатности;
- 4) период за који се тражи повраћај;
- 5) изјаву подносиоца захтева да током периода за који се тражи повраћај није вршио промет добара и услуга који се сматрају извршеним у Републици, осим трансакција из члана 84. став 3. тачка 2) овог закона;

6) ПДВ идентификациони број или порески број подносиоца захтева;

7) податке о банковном рачуну (укључујући IBAN и BIC).

3. Поред података из става 2. овог члана, у захтеву за повраћај морају се навести и следећи подаци који се односе на сваки рачун или увозни документ:

- 1) назив, односно име и презиме и потпуна адреса испоручиоца добара или пружаоца услуга;
- 2) ПДВ идентификациони број из члана 93. став 6. овог закона испоручиоца добара и услуга, осим у случају увоза;
- 3) датум и број рачуна или увозне исправе;
- 4) пореска основица и износ ПДВ изражен у динарима;
- 5) износ ПДВ који се може одбити изражен у динарима утврђен у складу са чланом 85. овог закона,

6) износ сразмерног пореског одбитка који је утврђен у складу са прописима државе у којој се налази седиште подносиоца захтева,

7) врсту набављених добара или услуга, описану нумеричким кодовима у складу са ставом 4. овог члана.

4. У захтеву за повраћај, врста купљених добара и услуга описује се према следећим нумеричким ознакама, и то:

- 1) ознака 1 – гориво;
- 2) ознака 2 - изнајмљивање превозних средстава;
- 3) ознака 3 - трошкови за превозна средства (осим добара и услуга наведених под ознакама 1 и 2);

- 4) ознака 4 - путарине и накнаде за коришћење путева;
- 5) ознака 5 - путни трошкови, као што су трошкови јавног превоза, укључујући и превоз таксијем;
- 6) ознака 6 – смештај;
- 7) ознака 7 - храна, пиће и ресторанске услуге;
- 8) ознака 8 - улазнице за сајмове и изложбе;
- 9) ознака 9 - трошкови за луксузну робу, забаву и репрезентацију;
- 10) ознака 10 - остало, при чему подносилац захтева који користи ову нумеричку ознаку мора навести врсту набављених добара или услуга.

5. Подносилац захтева је дужан да податке у захтеву за повраћај, као и све додатне информације, достави на српском или енглеском језику.

6. Ако се, после подношења захтева за повраћај, део ПДВ исправља у складу са одредбама о сразмерном одбитку претходног пореза које се примењују у држави чланици седишта пореског обвезника, подносилац захтева је дужан да исправи износ за који је поднет захтев или који је већ враћен. Исправка ће бити извршена у захтеву за повраћај у току календарске године која следи периоду за који је поднет захтев за повраћај или, ако подносилац захтева не поднесе захтев за повраћај у току те календарске године, давањем посебне изјаве путем електронског портала државе чланице у којој порески обвезник има седиште. При повећању или смањењу износа повраћаја ПДВ узимају се у обзир све исправке у вези са претходним захтевом за повраћај или, ако је дата посебна изјава, у облику посебног плаћања или повраћаја.

7. Захтев за повраћај односи се на:

1) набављена добра или услуге за које је издат рачун током периода за који се тражи повраћај, под условом да је пореска обавеза настала пре или на дан издавања рачуна, или за коју је пореска обавеза настала у току периода за који се тражи повраћај, под условом да је рачун за ту испоруку добара или пружање услуга издат пре настанка пореске обавезе;

2) увоз добара у току периода за који се тражи повраћај.

8. Поред трансакција из става 6. овог члана, захтев за повраћај може се односити на рачуне или увозне документе који нису обухваћени претходним захтевима за повраћај и који се односе на трансакције извршене током календарске године на коју се захтев односи.

9. Период за који се захтева повраћај ПДВ не сме бити дужи од једне календарске године или краћи од три узастопна календарска месеца. Захтев за повраћај може се односити и на период краћи од три календарска месеца ако тај период обухвата крај календарске године.

10. Ако се захтев за повраћај односи на период за који се тражи повраћај краћи од једне календарске године, али не краћи од три месеца, износ ПДВ за који се тражи повраћај не може бити мањи од 50.000 динара.

11. Ако се захтев за повраћај односи на период од једне календарске године за који се тражи повраћај или на остатак календарске године, износ ПДВ не може бити мањи од 6.000 динара.

Члан 87.

1. Пореска управа обавештава подносиоца захтева о датуму пријема захтева за повраћај електронским путем.

2. Пореска управа у року од четири месеца од дана пријема захтева за повраћај, доноси решење о томе да ли је захтев за повраћај одобрен или одбијен. Ако се решење шаље електронским путем, сматра се да је достављено у тренутку када га Пореска управа пошаље

подносиоцу захтева електронским путем и када се његово слање евидентира на серверу за слање таквих порука. Порески обвезници који немају седиште у Републици имају право да примене правне лекове који се односе на домаће пореске обвезнике према посебним прописима.

3. Ако нису достављене све информације неопходне за доношење решења о потпуном или делимичном повраћају ПДВ, Пореска управа ће електронским путем, у року из става 2. овог члана, затражити додатне податке од подносиоца захтева или надлежних органа државе чланице у којој подносилац захтева има седиште.

4. Када Пореска управа затражи додатне податке од лица које није подносилац захтева или од надлежног органа државе чланице у којој подносилац захтева има седиште, захтев се подноси електронским путем само ако су таква средства на располагању примаоцу.

5. Пореска управа ће затражити додатне податке, који могу да укључују подношење оригинала или копије релевантних рачуна или увозног документа, ако постоје оправдане сумње у ваљаност одређеног захтева за повраћај. Тражени подаци морају бити достављени у року од месец дана од дана када је лице примило захтев за достављање додатних података.

6. Ако затражи додатне податке, Пореска управа ће донети решење о томе да ли је захтев подносиоца захтева за повраћај одобрен или одбијен у року од два месеца од дана пријема тражених податка или, ако није добијен одговор на захтев, у року од два месеца од истека рока из става 5. овог члана. У року од шест месеци од дана пријема захтева за повраћај, Пореска управа доноси решење о повраћају ПДВ.

7. Ако Пореска управа даље захтева додатне податке од подносиоца захтева за повраћај, решење којим се одобрава у потпуности или делимично или одбија захтев за повраћај, доноси у року од највише осам месеци од пријема захтева за повраћај.

8. Министар ближе уређује разлоге за одбијање или делимично одбијање захтева.

Члан 88.

1. Уколико је захтев за повраћај одобрен, повраћај одобреног износа ПДВ врши се најкасније у року од десет радних дана после истека рока из члана 87. став 2. овог закона или, уколико се траже додатни подаци, после истека рокова из члана 87. ст. 6. и 7. овог закона.

2. Повраћај се исплаћује у Републици или, на захтев подносиоца захтева за повраћај, у било којој другој држави чланици.

3. Ако је повраћај ПДВ извршен на банкарски рачун у другој држави чланици, износ свих банкарских трошкова везаних за пренос средстава се одбија од износа повраћаја ПДВ који се исплаћује подносиоцу захтева.

4. Ако је извршен повраћај ПДВ, а накнадно се испостави да су подаци из захтева за повраћај нетачни или је повраћај остварен на основу преваре или другог непоштеног начина, порески обвезник који нема седиште у Републици дужан је да врати погрешно исплаћени износ, као и да плати казну и камату у складу са посебним прописима.

5. У случају из става 4. овог члана, пореском обвезнику се врши повраћај ПДВ по основу одобрених накнадних захтева за повраћај умањен за износ казни и камата које су доспеле а нису плаћене.

Члан 89.

1. Подносиоцу захтева обрачунава се и исплаћује камата на износ повраћаја ПДВ који није исплаћен у року 88. став 1. овог члана, изузев уколико подносилац захтева не достави додатне податке у прописаним роковима.

2. Камата из става 1. овог члана обрачунава се од дана који следи последњем дану рока за повраћај ПДВ у складу са чланом 88. став 1. овог закона до дана када је извршен повраћај ПДВ.

3. Камата се обрачунава по стопи утврђеној у складу са посебним прописима која се примењује за повраћај ПДВ пореским обвезницима који имају седиште, сталну пословну јединицу, пребивалиште или боравиште у Републици.

4. Повраћај ПДВ пореским обвезницима са седиштем у Републици у другим државама чланицама

Члан 90.

1. За потребе овог члана држава чланица повраћаја је држава чланица у којој је ПДВ наплаћен пореском обвезнику који нема седиште у држави чланици повраћаја за добра и услуге које му је испоручио други порески обвезник у тој држави чланици или за увоз добара у ту државу чланицу.

2. Порески обвезник са седиштем, пребивалиштем или боравиштем у Републици подноси захтев за повраћај ПДВ из друге државе чланице путем електронског портала Пореске управе најкасније до 30. септембра календарске године која следи периоду за који се тражи повраћај из члана 84. став 2. тачка 2) овог закона. Захтев се сматра поднетим искључиво ако је подносилац захтева за повраћај попунио све потребне податке за повраћај ПДВ. Електронска потврда о пријему захтева за повраћај шаље се подносиоцу тог захтева без одлагања.

3. Пореска управа шаље захтев за повраћај ПДВ примљен електронским путем из става 1. овог члана надлежном органу државе чланице повраћаја.

4. Пореска управа неће прослеђивати захтев држави чланици повраћаја ако, у току периода за који се тражи повраћај, подносилац захтева из става 1. овог члана:

- 1) није порески обвезник, или
- 2) врши искључиво испоруке добара и пружање услуга које су ослобођене ПДВ без права на одбитак претходног пореза, или
- 3) примењује ослобођење за мале пореске обвезнике, или
- 4) је пољопривредник на којег се примењује посебан поступак опорезивања у складу са члана 184. овог закона.

5. Порески обвезник не може поднети захтев за повраћај ПДВ за период у којем није био регистровани порески обвезник.

6. Пореска управа доставља обавештење пореском обвезнику да захтев за повраћај неће бити упућен држави чланици повраћаја у складу са ставом 3. овог члана.

7. Пореска управа прослеђује пореском обвезнику из става 1. овог члана решење које је држава чланица повраћаја ПДВ доставила електронским путем.

8. Министар ближе уређује повраћај ПДВ домаћим пореским обвезницима у другим државама чланицама.

XII. ОБАВЕЗЕ ПОРЕСКИХ ОБВЕЗНИКА И ЛИЦА КОЈА НИСУ ПОРЕСКИ ОБВЕЗНИЦИ

1. Лица која су дужна да плате ПДВ

Члан 91.

1. ПДВ мора да плати:

- 1) сваки порески обвезник који врши опорезив промет добара и услуга, осим када је ПДВ дужно да плати друго лице у складу са одредбама овог члана;
- 2) свако лице које се сматра увозником, односно царинским дужником или примаоцем добара у складу са царинским прописима;
- 3) свако лице које изврши опорезиву набавку добара унутар Европске уније и прималац добара из члана 14. став 4. овог закона;
- 4) стицалац нових превозних средстава у случају из члана 3. став 1. тачка 2) подтачка (2) овог закона;
- 5) издавалац рачуна из члана 94. овог закона, као и свако лице које на рачуну исказе ПДВ;
- 6) сваки порески обвезник или правно лице које није порески обвезник и које је регистровано за потребе ПДВ, коме се пружају услуге из члана 28. став 1. овог закона, ако те услуге пружа порески обвезник који нема седиште, пребивалиште или боравиште у Републици;
- 7) свако лице регистровано за потребе ПДВ у Републици којем је извршен промет гаса, електричне енергије, енергије за грејање или хлађење преко система из члана 25. овог закона, ако те промете врши порески обвезник који нема седиште, пребивалиште или боравиште у Републици;

2. Ако опорезиве испоруке добара или пружање услуга врши порески обвезник који нема седиште, пребивалиште или боравиште и није регистрован за потребе ПДВ у Републици, ПДВ плаћа порески обвезник, односно правно лице које није порески обвезник, које је регистровано за потребе ПДВ, којем је извршена испорука добара или пружање услуга.

3. Порески обвезник уписан у регистар обвезника ПДВ у Републици дужан је да плати ПДВ када му се изврше:

- 1) испоруке добара и пружање услуга наведених у Прилогу 4 овог закона;
- 2) испоруке грађевинских објеката или њихових делова, укључујући и власничке уделе на тим добрима, у случају када је уговором на основу којег се врши испорука тих добара предвиђено да ће се та испорука опорезовати ПДВ у складу са овим законом;
- 3) испоруке добара и пружање услуга из области грађевинарства у вредности већој од 500.000 динара;
- 4) испоруке електричне енергије и природног гаса који се испоручују преко преносне, транспортне и дистрибутивне мреже, ако су та добра набављена ради даље продаје;
- 5) испоруке добара или пружање услуга, и то:
 - (1) хипотековане непокретности код реализације хипотеке у складу са законом којим се уређује хипотека,
 - (2) предмета заложног права код реализације уговора о залози у складу са законом којим се уређује заложно право на покретним стварима,

(3) добара или услуга над којима се спроводи извршење у извршном поступку у складу са законом.

4. Правно лице из члана 5. став 5. овог закона дужно је да плати ПДВ за испоруке добара и пружање услуга из става 3. тачка 3) овог члана.

5. Изузетно од става 3. тачка 3) и става 4. овог члана, испоручилац добара, односно пружалац услуга и прималац добара, односно услуга могу уговором да се одреде да ће обавезу плаћања ПДВ за испоруке добара и пружање услуга из става 3. тачка 3) овог члана имати испоручилац добара, односно пружалац услуга.

6. Порески обвезник који има сталну пословну јединицу у Републици сматра се, у смислу овог члана, пореским обвезником који нема седиште у Републици, ако су испуњени следећи услови:

1) порески обвезник врши опорезиве испоруке добара или пружање услуга у Републици;

2) пословна јединица коју порески обвезник има у Републици не учествује у тој испоруци добара или пружању услуга.

7. Министар ближе уређује спровођење овог члана, као и шта се сматра испоруком добара и пружањем услуга из области грађевинарства из става 3. тачка 3) овог члана.

2. Плаћање ПДВ

Члан 92.

1. Порески обвезник је дужан да за сваки порески период из члана 103. овог закона плати ПДВ који је једнак позитивној разлици између укупног износа пореске обавезе и износа претходног пореза, у року за подношење пореске пријаве.

2. У року из става 1. овог члана, ПДВ плаћају и сва лица наведена у члану 91. став 1. тач. 3), 5), 6) и 7) и ст. 2. и 3. овог закона.

3. Лице које није регистровано за потребе ПДВ и које стекне ново превозно средство у складу са чланом 3. став 1. тачка 2) подтачка (2) овог закона, ПДВ плаћа на основу решења Управе царина.

4. У случају стицања новог превозног средства у складу са чланом 3. став 1. тачка 2) подтачка (2) овог закона, ново превозно средство може се пријавити надлежном органу у складу са посебним прописима само уз подношење пријаве за набавку новог превозног средства оверене од стране Управе царина. У циљу регистрације нових превозних средстава, стицаоци који нису регистровани за потребе ПДВ дужни су да доставе потврду о плаћеном ПДВ. Потврда се издаје на захтев стицаоца.

5. ПДВ на увоз плаћа се у року за плаћање увозних дажбина у складу са царинским прописима.

6. Порески обвезник плаћа ПДВ на прописани рачун за плаћање у складу са посебним прописима.

3. Регистрација пореских обвезника

Члан 93.

1. Свако лице је дужно да пријави Пореској управи почетак обављања делатности у својству пореског обвезника, односно мора да се пријави у регистар пореских обвезника, ако је укупна вредност испорука добара и пружања услуга већа од износа из члана 112. став 1. овог закона. Ако се порески обвезник, чија је укупна вредност испорука добара и

пружања услуга већа од износа из члана 112. став 1. овог закона, не пријави у регистар обвезника ПДВ, Пореска управа ће га по службеној дужности уписати у регистар пореских обвезника, о чему доноси решење, при чему жалба не одлаже извршење решења. Порески обвезник који обавља трансакције унутар Европске уније дужан је да од Пореске управе на прописаном обрасцу затражи издавање ПДВ идентификационог броја. Порески обвезник је дужан да пријави Пореској управи сваку промену или престанак обављања делатности.

2. Обавеза подношења захтева за издавање ПДВ идентификационог броја не односи се на пореске обвезнике из члана 5. став 4. овог закона, мале пореске обвезнике из члана 111. овог закона и пореске обвезнике који обављају искључиво трансакције ослобођене ПДВ без права на одбитак претходног пореза.

3. Изузетно од става 1. овог члана, сваки порески обвезник или правно лице које није порески обвезник, а које набавља на територији Европске уније добра која нису предмет опорезивања ПДВ у складу са чланом 4. став 1. тач. 1) и 2) овог закона, дужан је да Пореској управи пријави такве набавке када постану предмет опорезивања ПДВ и да поднесе захтев за издавање ПДВ идентификационог броја Пореској управи.

4. Изузетно од става 2. овог члана, сваки порески обвезник који има седиште, сталну пословну јединицу, пребивалиште или боравиште у Републици и који пружа услуге у другој држави чланици за које је прималац услуга у другој држави чланици дужан да плати ПДВ у складу са чланом 196. Директиве Савета 2006/112/ЕЗ и сваки порески обвезник који прима услуге из члана 91. став 1. тачка б) овог закона дужни су да да Пореској управи поднесу захтев за издавање ПДВ идентификационог броја.

5. Пореска управа ће доделити ПДВ идентификациони број:

1) сваком пореском обвезнику који у Републици врши испоруке добара и пружање услуга за које постоји право на одбитак претходног пореза, осим пореског обвезника из члана 5. став 4. овог закона и пореског обвезника који врши промет добара и услуга за које ПДВ плаћа прималац добара или услуга у складу са чланом 91. став 1. тач. 3), 6) и 7) и став 2. овог закона;

2) сваком пореском обвезнику или правном лицу које није порески обвезник, а које стиче добра у Европској унији у складу са чланом 3. став 1. тачка 2) овог закона, као и сваком пореском обвезнику или правном лицу које није порески обвезник чије стицање добара у Европској унији подлеже плаћању ПДВ у складу са чланом 4. став 4. овог закона;

3) сваком пореском обвезнику који у Републици стиче добра унутар Европске уније за потребе своје привредне делатности из члана 5. став 2. овог закона, која се обавља ван Републике;

4) сваком пореском обвезнику који у Републици прима услуге за које је дужан да плати ПДВ у складу са чланом 91. став 1. тачка б) овог закона;

5) сваком пореском обвезнику који има седиште, сталну пословну јединицу, пребивалиште или боравиште у Републици који пружа услуге у другој држави чланици за које је прималац услуге дужан да плати ПДВ у складу са чланом 196. Директиве Савета 2006/112/ЕЗ.

6. ПДВ идентификациони број је порески идентификациони број (ПИБ) којем се додаје ознака „RS”.

7. Пореска управа може одбити доделу или одузети додељен ПДВ идентификациони број ако утврди да више не постоје разлози за ПДВ регистрацију или ако порески обвезник злоупотребљава ПДВ идентификациони број. Пореска управа ће донети о томе решење, а жалба не одлаже извршење решења.

8. У случају сумње у оправданост доделе ПДВ идентификационог броја, Пореска управа може захтевати од пореског обвезника коме је додељен ПДВ идентификациони број да достави инструмент за обезбеђење плаћања ПДВ у периоду до 12 месеци. Уколико порески обвезник не достави инструмент обезбеђења, Пореска управа ће укинути ПДВ идентификациони број, на основу чега доноси решење, а жалба не одлаже извршење решења.

9. Пореска управа може привремено одузети ПДВ идентификациони број и о томе ће обавестити пореског обвезника. Привремено одузимање ПДВ идентификационог броја не сматра се одузимањем. Привремено одузети ПДВ идентификациони број Пореска управа може поново активирати. Пореска управа ће одузети привремено одузети ПДВ идентификациони број у случају да порески обвезник у року од годину дана не достави доказ који отклања разлог за привремено одузимање ПДВ идентификационог броја.

10. Министар ближе уређује садржај, облик и начин подношења пријаве и других образаца из овог члана, поступак доделе, привременог одузимања и одузимања ПДВ идентификационог броја, поступак у вези са полагањем инструмента обезбеђења плаћања ПДВ и поступак уписа у ПДВ регистар.

4. Издавање рачуна

4.1. Обавеза издавања рачуна

Члан 94.

1. Сваки порески обвезник је дужан да изда рачун за сваку испоруку добара и пружање услуга.

2. У случају пружања временски ограничених или неограничених услуга чије је трајање дуже од годину дана, обавезно се издаје периодични рачун, с тим што период за који се издаје тај рачун не може бити дужи од годину дана.

3. Ако се за испоруку добара издаје периодични рачун, период за који се издаје тај рачун не може бити дужи од годину дана.

4. Обавеза издавања рачуна постоји и у случају авансног плаћања.

5. Порески обвезник је дужан да изда рачун нарочито за:

1) испоруке добара и пружање услуга које порески обвезник изврши другом пореском обвезнику или правном лицу које није порески обвезник;

2) испоруке добара у смислу члана 21. став 3. тачка 1) овог закона, осим ако порески обвезник не примењује посебан поступак опорезивања из чл. 158. до 165. овог закона;

3) испоруке добара извршене у складу са условима утврђеним у члану 57. став 1. овог закона;

4) аванс примљен пре испоруке добара из тач. 1) и 2) овог става;

5) аванс примљен од другог пореског обвезника или правног лица које није порески обвезник пре завршетка услуга.

6. Изузетно од става 5. овог члана, порески обвезник није дужан да издаје рачун за пружене услуге које су ослобођене ПДВ у складу са чланом 56. став 1. тач. 1) до 7) овог закона.

7. Рачун се издаје најкасније петнаестог дана у месецу који следи месецу у којем је настао опорезиви догађај за испоруке добара и извршене услуге у складу са условима утврђеним у члану 57. став 1. овог закона, или пружене услуга за које је прималац дужан да плати ПДВ у складу са чланом 196. Директиве Савета 2006/112/ЕЗ.

8. Порески обвезник може издати један рачун за више појединачних испорука добара или пружања услуга, под условом да се ПДВ на појединачне промете наведене у том рачуну обрачунава за исти календарски месец.

9. Рачун може издати и прималац добара и услуга за испоруке добара или пружање услуга које му је извршио порески обвезник, под условом да постоји споразум између две стране и под условом да је успостављен поступак за прихватање сваког рачуна од стране пореског обвезника који врши испоруку добара и пружање услуга.

10. Рачун који издаје испоручилац добара, односно пружалац услуга и рачун који издаје прималац је сваки документ на основу којег порески обвезник или лице које по његовом налогу потражује накнаду за испоручена добра и пружене услуге, без обзира на то како се тај документ назива у пословним трансакцијама.

11. Документ којим се мења првобитно издати рачун и који се изричито и недвосмислено односи на тај рачун – документ о повећању, односно документ о смањењу, сматра се рачуном.

12. Правила из овог закона примењују се на издавање рачуна ако се рачун односи на испоруке добара и пружање услуга за које се, у складу са чл. 20 - 39. овог закона, сматра да је извршен у Републици.

13. Изузетно од става 8. овог члана, ако лице, које нема седиште или сталну пословну јединицу у Републици, или ако његова стална пословна јединица у Републици не учествује у испоруци добара или пружању услуга у смислу члана 91. став 4. тачка 2) овог закона, врши испоруку добара или пружање услуга за које се, у складу са одредбама чл. 20 – 39. овог закона, сматра да су извршени у Републици, на издавање рачуна примењују се правила државе чланице у којој то лице има седиште или сталну пословну јединицу из које се врши испорука или, у недостатку таквог седишта или сталне пословне јединице, у држави чланице у којој има пребивалиште или боравиште. У случају да рачун издаје прималац испоруке (самостално издавање рачуна) примењује се став 8. овог члана.

14. Ако лице има седиште или сталну пословну јединицу која врши испоруку добара или пружање услуга или, ако нема такво седиште или сталну пословну јединицу, а има пребивалиште или боравиште у Републици и врши испоруку добара или пружање услуга за које се, у складу са одредбама чл. 20 – 39. овог закона, сматра да нису извршени на територији Европске уније, издавање рачуна за ове испоруке врши се у складу са одредбама овог закона.

15. Изузетно од става 12. овог члана, издавање рачуна подлеже правилима која се примењују у држави чланице у којој је порески обвезник поднео захтев за коришћење једног од посебних поступака из чланова 149 - 165. овог закона.

16. По основу трансакција које се односе на набавку добара и услуга за које обавезу плаћања ПДВ има прималац добара и услуга у складу са овим законом, сачињава се интерни рачун.

17. Министар ближе уређује обавезу издавања рачуна и сачињавања интерног рачуна.

4.2. Садржај рачуна

Члан 95.

1. Рачун мора садржати следеће податке:

1) редни број рачуна и датум издавања;

2) назив, односно име и презиме, адресу, порески идентификациони број или ПДВ идентификациони број пореског обвезника који је испоручио добра или пружио услуге (продавац);

3) назив, односно име и презиме, адресу, порески идентификациони број или ПДВ идентификациони број пореског обвезника коме су добра испоручена или услуге пружене (купац);

4) количину и уобичајени трговачки назив испоручених добара и врсту и количину или обим пружених услуга;

5) датум промета испоручених добара или пружених услуга или датум пријема аванса у авансном рачуну, уколико се тај датум може одредити и разликује се од датума издавања рачуна;

6) јединична цена без ПДВ, односно износ накнаде за испоручена добра или пружене услуге, подељен по стопи ПДВ;

7) попусти или рабати ако нису укључени у јединичну цену;

8) стопа ПДВ;

9) износ ПДВ који је обрачунат на основицу, подељен по стопи ПДВ, осим ако се примењује посебан поступак за који овај податак се не исказује;

10) укупан износ накнаде и ПДВ.

2. Порески обвезник је дужан да на рачуну наведе порески идентификациони број. За трансакције унутар Европске уније, порески обвезник је дужан да на рачуну наведе ПДВ идентификациони број.

3. Порески обвезник који врши ослобођене испоруке добара и пружањен услуга дужан је да се у рачуну позове на одредбе овог закона којима је прописано то ослобођење, односно на одредбе члана 14. овог закона или релевантне одредбе Директиве Савета 2006/112/ЕЗ или да наведе напомену која се односи на ослобођење. У таквим случајевима, у рачуну се не исказују подаци из става 1. тач. 8), 9) и 10) овог члана, већ само укупан износ накнаде.

4. Порески обвезник који примењује посебни поступак опорезивања из члана 122. овог закона мора на рачуну навести „Посебни поступак опорезивања – туристичке агенције”.

5. Порески обвезник који примењује посебни поступак опорезивања разлике из члана 126. овог закона мора у рачуну навести „Посебан поступак опорезивања разлике – половна добра”, „Посебни поступак опорезивања разлике – уметничка дела”, или „Посебни поступак опорезивања разлике – колекционарска добра и антиквитети”.

6. Када купац – прималац добара или услуга издаје рачун уместо продавца, у рачуну мора да наведе „самостално издавање рачуна”.

7. У случају да је прималац добара или услуга обавезан да плати ПДВ, добављач мора навести у рачуну „пренос пореске обавезе” или енглески израз („Reverse charge”). У овом случају у рачуну се не исказују подаци из става 1. тач. 8), 9) и 10) овог члана, већ само укупан износ накнаде за извршени промет.

8. Порески обвезник који нема седиште у другој држави чланици у којој се плаћа ПДВ или који има сталну пословну јединицу у тој држави чланици која не учествује у испоруци у смислу члана 192а Директиве Савета 2006/112/ЕЗ и који врши испоруке добара или пружање услуга примаоцу који је дужан да плати ПДВ, у рачуну уместо података из става 1. тач. 6) - 9) овог члана наводи пореску основицу за испоруке добара или пружање услуга, количину испоручених добара и обим пружених услуга и њихов назив.

9. Уколико порески обвезник примењује систем наплате у рачуну обавезно уноси напомену да се за испоруке добара или пружање услуга примењује систем наплате.

10. Износи на рачунима, који се односе на укупан износ основице, ПДВ и/или накнаде исказују се у динарима.

11. Уколико порески обвезник именује пореског заступника из члана 185. овог закона, рачун мора да садржи назив, односно име и презиме, адресу, порески идентификациони број или ПДВ идентификациони број пореског заступника.

12. Рачуни за испоруке нових превозних средстава унутар Европске уније у смислу члана 57. став 1. тач. 1) и 2) овог закона морају садржати и податке из члана 3. ст. 2. и 3. овог закона.

13. Порески обвезник који у рачуну исказе већи износ ПДВ од оног који у складу са овим законом дугује, дужан је да тако исказани ПДВ плати, осим ако је рачун издат примаоцу исправљен на начин прописан за измену пореске основице у складу са овом законом.

14. Ако лице исказе ПДВ у рачуну за промет добара и услуга, иако за то није овлашћено, или изда рачун иако добра нису испоручена или услуге нису пружене, дугује исказани износ ПДВ, осим ако рачун издат примаоцу не исправи на начин прописан за измену пореске основице у складу са овом законом.

4.3. Поједностављени рачун

Члан 96.

1. Порески обвезник може издати поједностављен рачун у следећим случајевима:

1) када износ рачуна не прелази 100 евра у динарској противвредности,

2) када је издати рачун документ који се сматра рачуном у складу са чланом 94. став 7. овог закона, или

3) када примењује посебан поступак опорезивања малих пореских обвезника из члана 111. овог закона.

2. Поједностављени рачун садржи следеће податке:

1) број рачуна и датум издавања;

2) назив, односно име и презиме, адресу, порески идентификациони број или ПДВ идентификациони број пореског обвезника који је извршио испоруку добара или пружање услуга и назнака места где је извршена испорука добара или пружање услуга (број продајног места, пословног простора, продавнице и сл.);

3) назив, односно име и презиме, порески идентификациони број или ПДВ идентификациони број пореског обвезника коме су добра испоручена или услуге пружене (купац);

4) количину и уобичајени трговачки назив испоручених добара и врсту и количину, односно обим пружених услуга;

5) износ накнаде са ПДВ подељен по стопи ПДВ;

6) износ обрачунатог ПДВ подељен по стопи ПДВ;

7) када је издат документ или обавештење које се сматра рачуном у складу са чланом 94. став 7. овог закона, позивање на оригинални рачун са подацима који су измењени.

3. Порески обвезник не може издати поједностављен рачун за промет добара или услуга извршен у другој држави чланици, у којој нема седиште или има сталну пословну јединицу која не учествује у тој испоруци у смислу члана 192а Директиве Савета 2006/112/ЕЗ, у којој се плаћа ПДВ, а лице које је дужно да плати ПДВ је лице којем су добра испоручена или услуге пружене.

4.4. Облик и начин издавања рачуна

Члан 97.

Облик и начин издавања рачуна и садржај и начин сачињавања интерног рачуна, уређују се посебним прописом.

5. Чување рачуна и друге документације

Члан 98.

1. Порески обвезник чува издате рачуне, као и рачуне издате у његово име и за његов рачун од стране трећег лица или купца, односно примаоца добара или услуга, као и све рачуне које је примио и другу релевантну документацију.

2. Рачуни се могу чувати у папирној или електронској форми.

3. Уколико порески обвезник који има седиште, сталну пословну јединицу, пребивалиште или боравиште у Републици одлучи да издате рачуне и рачуне које је примио чува ван Републике, дужан је да о томе обавести Пореску управу и омогући Пореској управи и другим надзорним органима да их без одлагања прегледају на њихов захтев.

4. Обвезник је дужан да чува издате и примљене рачуне, документе о измени рачуна, доказе о извозу или увозу, документе на основу којих су коришћена пореска ослобођења, обрачуне ПДВ, као и сву другу документацију од значаја за утврђивање и плаћање ПДВ до истека рока застарелости за утврђивање и наплату ПДВ.

5. Документација која се односи на опорезивање непокретности по овом закону обавезно се чува десет година од истека године на коју се односи.

6. Издате и примљене електронске фактуре преко система електронских фактура, као и друга документа која су сачињена, односно обрађена у систему електронских фактура чувају се трајно у том систему, у складу са прописом којим се уређује чување електронских фактура и чување докумената обрађених, односно сачињених у систему електронских фактура.

7. Порески обвезници који врше обраду и унос података у пословне књиге на рачунару дужни су да на захтев пореског органа обезбеде, између осталог, приступ и увид у податке у својим електронско вођеним пословним књигама и евиденцијама у складу са прописом којим се уређује порески поступак и пореска администрација.

6. Вођење евиденције

6.1. Опште одредбе

Члан 99.

1. Порески обвезник је дужан да у својој евиденцији наведе све потребне податке који омогућавају правилан и правовремени обрачун и плаћање ПДВ. Порески обвезник је дужан да достави информације о обавези ПДВ за плаћање и о плаћању ПДВ, као и о захтеву за повраћај претходног пореза и његовој наплати. Порески обвезник мора имати и документацију којом се доказује да су испуњени услови за ослобођење од пореза прописани чланом 57. став 1. овог закона.

2. Порески обвезник је дужан да води евиденцију о добрима које је отпремио или превезао или која су отпремљена или превезена у његово име изван територије Републике, али унутар Европске уније ради обављања услуга процене вредности добара или радова на

тим добрима или њихове привремене употребе у смислу члана 7. став 2. тач. 4) - 6) овог закона.

3. Порески обвезник који преноси робу по аранжману за складиштење добара из члана 11. овог закона дужан је да води евиденцију која омогућава Пореској управи да провери исправну примену тог аранжмана. Порески обвезник којем се добра испоручују у оквиру аранжмана за складиштење добара из члана 11. овог закона дужан је да води евиденцију о тим добрима.

4. Порески обвезник мора да води детаљну евиденцију која омогућава идентификацију добара која му је из друге државе чланице допремио порески обвезник регистрован у тој другој држави чланици или друго лице за његов рачун и која су употребљена за услуге процене вредности тих добара или радова на тим добрима.

5. Порески обвезници који залихе добара исказују по продајним ценама са обрачунатим ПДВ дужни су да обезбеде податке о обрачунатом ПДВ и податке о пореским основицама разврстаним по стопама ПДВ.

6. Порески обвезници су дужни да обезбеде податке из ст. 1 – 5. овог члана до истека рока прописаног за плаћање ПДВ.

7. Ако се у току контроле од стране Пореске управе утврди да порески обвезник не води евиденцију у смислу овог закона и због тога није могуће утврдити обавезу ПДВ, Пореска управа наложиће пореском обвезнику попис затечене робе без документације о набавци, по тржишним ценама.

8. Ако порески обвезник, коришћењем електронског интерфејса, као што је место трговања, платформа, портал или сличан начин, омогућава лицу које није порески обвезник унутар Европске уније да врши испоруке добара или пружање услуга у складу са одредбама чл. 20 – 39. овог закона, порески обвезник који то омогућава дужан је да води евиденцију о тим испорукама добара или пружању услуга. Та евиденција мора бити довољно детаљна да би се пореским органима држава чланица у којима су те испоруке добара или пружање услуга опорезиви омогућило да провере да ли је ПДВ правилно обрачунат.

9. Евиденција из става 8. овог члана ставља се на располагање државама чланицама електронским путем и чува се десет година од краја године у којој је трансакција извршена.

10. Министар ближе уређује облик, садржину и начин вођења евиденције из овог члана.

6.2. Обавезе пружалаца платних услуга

Члан 100.

1. У вези са чл. 101 - 103. овог закона, одређени термини имају следећа значења:

1) „пужалац платних услуга” означава пружаоца платних услуга било које од категорија наведених у члану 10. став 1. тач. 1) до 3) и тачка 6) Закона о платним услугама („Службени гласник РС”, бр. 139/14, 44/18 и 64/24);

2) „платна услуга” означава сваку пословну активност из члана 4. тач. 3 - 6. Закона о платним услугама („Службени гласник РС”, бр. 139/14, 44/18 и 64/24);

3) „плаћање” значи, узимајући у обзир искључења из области примене Закона о платним услугама („Службени гласник РС”, бр. 139/14, 44/18 и 64/24), „платна трансакција” из члана 2. став 1. тачка 1) овог закона или „извршавање новчане дознаке” из члана 4. став 4. истог закона;

4) „платилац” значи „платилац” дефинисан чланом 2. тачком 7) Закона о платним услугама („Службени гласник РС”, бр. 139/14, 44/18 и 64/24);

5) „прималац” значи „прималац” из члана 2. тачка 8) Закона о платним услугама („Службени гласник РС”, бр. 139/14, 44/18 и 64/24);

6) „матична држава чланица” означава државу чланицу у којој се налази седиште правног лица,

7) „држава чланица домаћин” означава државу која није матична држава, а у којој правно лице пружа услуге преко огранка или другог лица или у којој непосредно пружа услуге,

8) „рачун за плаћање” значи „рачун за плаћање” из члана 2. став 1. тачка 3) Закона о платним услугама („Службени гласник РС”, бр. 139/14, 44/18 и 64/24);

9) „IBAN” значи „IBAN” из члана 2. тачке 15) Уредбе (ЕУ) бр. 260/2012 Европског парламента и Савета од 14. марта 2012. године о утврђивању техничких и пословних услова за кредитне трансфере и директна задужења деноминована у еврима и о измени Уредбе (ЕЗ) 924/2009 (СЛ Л 94 од 30.3.2012.)

10) „BIC” значи „BIC” из члана 2. тачке 16) Уредбе (ЕУ) бр. 260/2012 Европског парламента и Савета од 14. марта 2012. године о утврђивању техничких и пословних услова за кредитне трансфере и директна задужења деноминована у еврима и о измени Уредбе (ЕЗ) 924/2009 (СЛ Л 94 од 30.3.2012.).

Члан 101.

1. Пружалац платних услуга води детаљну евиденцију о примаоцима плаћања и плаћањима у вези са платним услугама које пружа за сваки календарски квартал како би омогућио надлежним органима држава чланица да врше контроле испорука робе и услуга за које се, у складу са одредбама о месту опорезивања из чл. 20 – 39. овог закона, сматра да су извршене у држави чланици како би се постигао циљ сузбијања превара у вези са ПДВ.

2. Обавеза из става 1. овог члана примењује се само на платне услуге које се пружају у вези са прекограничним плаћањима. Плаћање се сматра прекограничним када се платилац налази у једној држави чланици, а прималац се налази у другој држави чланици, на трећој територији или у трећој земљи.

3. Обавеза пружаоца платних услуга из става 1. овог члана примењује се ако пружалац платних услуга обавља платне услуге које представљају више од 25 прекограничних плаћања истом примаоцу плаћања током календарског квартала.

4. Број прекограничних плаћања из става 3. овог члана израчунава се узимајући у обзир платне услуге које пружа пружалац платних услуга по држави чланици и идентификациона ознака из члана 102. став 2. овог закона. Ако пружалац платних услуга има информацију да прималац плаћања има више од једне идентификационе ознаке, обрачун се врши по примаоцу плаћања.

5. Обавеза из става 1. овог члана не примењује се на платне услуге које пружају пружаоци платних услуга платиоца у вези са било којим плаћањем где се најмање један пружалац платних услуга примаоца плаћања налази у држави чланици, као што је назначено у BIC пружаоца платних услуга или било који друга пословна идентификациона ознака која недвосмислено идентификује пружаоца платних услуга и где се налази. Пружаоци платних услуга платиоца укључују те платне услуге у обрачун из става 3. овог члана.

6. Када се примењује обавеза пружалаца платних услуга из става 1. овог члана:

1) евиденцију чува пружалац платних услуга у електронској форми у периоду од три календарске године од краја календарске године у којој је извршено плаћање;

2) евиденција се, у складу са чланом 24б Уредбе (ЕУ) бр. 904/2010 од 7. октобра 2010. о административној сарадњи и сузбијању преваре у области пореза на додату вредност (СЛ

Л 268/1 од 12.10.2010.), ставља на располагање матичној држави чланици пружаоца платних услуга или држави чланици домаћину у којој пружалац платних услуга пружа платне услуге у државама чланицама које нису матична држава чланица.

Члан 102.

1. За потребе примене члана 101. став 2. овог закона, изузетно од одредаба о месту опорезивања из чл. 20 – 39. овог закона, сматра се да се платилац налази у држави чланици којој одговара следеће:

1) IBAN рачун обвезника или било који други идентификатор који недвосмислено идентификује обвезника и пружа информације о томе где се обвезник налази, или у одсуству таквих идентификационих ознака;

2) BIC или било која друга пословна идентификациона ознака која недвосмислено идентификује пружаоца платних услуга који наступа у име платиоца и пружа информације о томе где се он налази.

2. За потребе примене члана 101. став 2. овог закона, сматра се да се прималац плаћања налази у држави чланици, на трећој територији или у трећој земљи којој одговара:

1) IBAN рачун примаоца уплате или било која друга идентификациона ознака која недвосмислено идентификује примаоца плаћања и даје информације о томе где се прималац плаћања налази, или у одсуству таквих идентификационих ознака;

2) BIC или било која друга пословна идентификациона ознака која недвосмислено идентификује пружаоца платних услуга који наступа у име примаоца плаћања и пружа информације о томе где се он налази.

Члан 103.

1. Евиденција коју воде пружаоци платних услуга у складу са чланом 102. став 2. овог закона садржи следеће податке:

1) BIC или било која друга пословна идентификациона ознака која недвосмислено идентификује пружаоца платних услуга;

2) име или име примаоца плаћања како је наведено у евиденцији пружаоца платних услуга;

3) ако је доступан, било који ПДВ идентификациони број или други национални порески број примаоца плаћања;

4) IBAN или, ако IBAN није доступан, било која друга идентификациона ознака која недвосмислено идентификује примаоца плаћања и пружа информације о томе где се он налази;

5) BIC или било која друга пословна идентификациона ознака која недвосмислено идентификује пружаоца платних услуга који наступа у име примаоца плаћања и пружа информације о локацији примаоца плаћања када прималац прима средства и нема рачун за плаћање;

6) ако је доступна, адресу примаоца плаћања, како је наведено у евиденцији пружаоца платних услуга;

7) детаље о свим прекограничним плаћањима из члана 102. став 1. овог закона;

8) детаље о свим повратима који су идентификовани као повезани са прекограничним плаћањима из тачке 7) овог става.

2. Информације из става 1. тач. 7) и 8) овог члана садрже следеће податке:

1) датум и време плаћања или повраћаја;

- 2) износ и валуту плаћања или повраћаја;
- 3) држава чланица порекла уплате примљене од стране или у име примаоца плаћања, држава чланица одредишта повраћаја, према потреби, и информације којима се идентификује порекло или одредиште плаћања или повраћаја у складу са чланом 101. овог закона;
- 4) било која референтна ознака којом се недвосмислено идентификује плаћање;
- 5) информација о томе да ли је плаћање иницирано у физичким пословним просторијама трговца.

ХИИ. ПОРЕСКИ ПЕРИОД, ОБРАЧУН ПДВ, ПОСТУПАК ОПОРЕЗИВАЊА И ПОДНОШЕЊЕ ПОРЕСКЕ ПРИЈАВЕ

1. Порески период

Члан 104.

1. Порески период је календарски месец.
2. Изузетно од става 1. овог члана, за пореског обвезника који је у претходној календарској години остварио вредност испорука добара и пружања услуга, укључујући и ПДВ, мању од 50.000.000 динара, порески период је календарско тромесечје. Порески обвезник чији су порески периоди од првог до последњег дана квартала може да се определи за подношење пореских пријава за период из става 1. овог члана.
3. Одредбе става 2. овог члана не примењују се на пореског обвезника који обавља трансакције унутар Европске уније.
4. Порески период је календарски месец за пореског обвезника који нема седиште, сталну пословну јединицу, пребивалиште или боравиште у Републици, а регистрован је за ПДВ у Републици.

2. Подношење пореске пријаве

Члан 105.

1. Порески обвезник је дужан да утврди пореску обавезу за порески период и истраже је у пореској пријави, у којој су наведени сви подаци неопходни за обрачун ПДВ, односно укупну вредност опорезивих трансакција и износ ПДВ и претходног пореза по стопама ПДВ, као и укупну вредност ослобођених трансакција и трансакција које не подлежу опорезивању.
2. У пореској пријави, осим података наведених у ставу 1. овог члана, порески обвезник истражује и следеће податке:
 - 1) укупну вредност, без ПДВ, испорука добара из члана 57. став 1. овог закона, за које је у том пореском периоду настала обавеза обрачуна ПДВ;
 - 2) укупну вредност, без ПДВ, набавки добара унутар Европске уније, као и набавки из члана 13. ст. 3. и 5. овог закона, извршених у Републици, за које је у том пореском периоду настала обавеза обрачуна ПДВ;
 - 3) укупну вредност, без ПДВ, испорука добара из члана 21. ст. 3. и 5. овог закона, извршеног у другој држави чланици за које је у том пореском периоду настала обавеза обрачуна ПДВ, ако су добра послата или отпремљена из Републике;
 - 4) укупну вредност, без ПДВ, испорука добара из члана 21. ст. 3. и 5. овог закона, извршених у Републици за које је у том пореском периоду настала обавеза обрачуна ПДВ, ако су добра послата или отпремљена из друге државе чланице;

5) укупну вредност промета добара, без ПДВ, за које је прималац добара из члана 14. став 4. овог закона дужан да плати ПДВ у складу са чланом 91. став 1. тачка 3) овог закона и за које је у том пореском периоду настала обавеза обрачуна ПДВ;

6) укупна вредност пружених услуга, без ПДВ, из члана 28. став 1. овог закона, за које је у том пореском периоду настала обавеза обрачуна ПДВ;

7) укупна вредност испорука добара и пружања услуга за које је прималац дужан да плати ПДВ у складу са чланом 91. став 3. овог закона;

8) укупну вредност испорука добара из члана 56. став 1. тач. 10) и 11) овог закона,

9) примену посебног поступка опорезивања по наплаћеном потраживању.

3. Порески обвезник је дужан да обрачуна ПДВ за одговарајући порески период на основу испорука добара и пружања услуга у том периоду, ако је за њих, у складу са овим законом настала пореска обавеза. Приликом обрачуна ПДВ узимају се у обзир и измене пореске основице из члана 51. овог закона.

4. ПДВ обрачунат у складу са ст. 1. и 3. овог члана умањује се за износ претходног пореза у складу са чл. 72. - 77. овог закона, укључујући и ПДВ надокнаду плаћену пољопривреднику у складу са овим законом.

5. Код обрачуна износа претходног пореза из става 4. овог члана узимају се у обзир и исправке из чл. 78 - 81. овог закона.

6. Порески обвезник подноси пореску пријаву у електронском облику пореском органу на прописаном обрасцу, у року од 15 дана по истеку пореског периода. Порески обвезник подноси пореску пријаву независно од тога да ли у пореском периоду има обавезу плаћања ПДВ.

7. Изузетно од става 6. овог члана, порески обвезник који се брише из евиденције за ПДВ подноси пореску пријаву пореском органу на дан подношења захтева за брисање.

8. Пореска пријава из става 7. овог члана подноси се за период од дана почетка пореског периода у којем је поднет захтев за брисање до дана престанка обављања ПДВ активности.

9. Порески обвезник који је уписан у регистар обвезника у Републици подноси пореску пријаву са прелиминарном пореском пријавом која представља прилог пореској пријави.

10. Прелиминарна пореска пријава представља скуп података који се односе на испоруку добара, пружање услуга, увоз добара и друге трансакције и активности које утичу на износ пореске обавезе пореског обвезника.

11. Прелиминарна пореска пријава из става 10. овог члана сачињава се у систему електронских фактура одређеног законом којим се уређује електронско фактурисање, на основу података којима располаже тај систем, за порески период пореског обвезника.

12. Изузетно од става 11. овог члана, прелиминарна пореска пријава не сачињава се за порески период у којем је отпочета ПДВ активност, односно порески период у којем је престала ПДВ активност обвезника ПДВ.

13. Пореску пријаву из става 1. овог члана подноси и лице које је дужно да плати ПДВ уместо пореског обвезника који нема седиште у Републици, правно лице које није порески обвезник и које је дужно да плати ПДВ на набавку добара унутар Европске уније, лице које је регистровано за потребе ПДВ и стиче ново превозно средство, као и порески обвезник или правно лице које није порески обвезник, чије друге набавке не подлежу обрачуну ПДВ, а који унутар Европске уније набавља добра која се сматрају акцизним производима. Мали порески обвезник из члана 111. став 1. овог закона дужан је да поднесе пореску пријаву приликом пружања услуга пореским обвезницима из других држава чланица или из трећих земаља за које је, према члану 28. став 1. овог закона, место промета место у којем прималац услуге има седиште.

14. Ако порески обвезник не поднесе пореску пријаву у прописаном року или не поседује прописану документацију и евиденцију, Пореска управа може да процени или утврди пореску обавезу.

15. Порески обвезник који нема седиште, сталну пословну јединицу, пребивалиште или боравиште у Републици и обавља искључиво повремено међународни друмски превоз путника у Републици може поднети пореску пријаву у папирном облику. Пореску пријаву у папирном облику могу да поднесу и мали порески обвезници који искључиво примају и пружају услуге пореским обвезницима из трећих земаља и када су дужни да плаћају ПДВ у складу са чланом 91. став 2. овог закона.

16. Порески обвезник из става 15. овог члана који обавља повремено међународни друмски превоз путника на територији Републике дужан је пре уласка у Републику поднесе пријаву услуга у међународном друмском превозу путника и у сваком тренутку мора да омогући надлежним органима увид у ту пријаву.

17. Министар ближе уређује облик, садржину и начин достављања пореске пријаве, прелиминарне пореске пријаве, као и облик, садржину, рок за подношење и начин подношења пријаве услуга међународног друмског превоза путника.

3. Пријава за набавку добара и примљене услуге из других држава чланица Европске уније

Члан 106.

1. Порески обвезник мора поднети пријаву за набавку добара и примљене услуге из других држава чланица Европске уније у којој наводи све податке о вредности набављених добара, као и о вредности услуга које су му пружили порески обвезници основани у другој држави чланици.

2. Пријава из става 1. овог члана подноси се до последњег дана текућег месеца после завршетка пореског периода из члана 104. став 1. овог закона.

3. Министар ближе уређује облик, садржину и начин подношења пријаве за набавку добара и примљене услуге из других држава чланица Европске уније.

4. Пријаве за испоруке и набавке нових превозних средстава

Члан 107.

1. Порески обвезник који врши испоруку новог превозног средства лицу које није регистровано за ПДВ или порески обвезник из члана 5. став 4. овог закона, приликом испоруке новог превозног средства у складу са чланом 57. став 1. тачка 2) овог закона, дужан је да у року од десет дана од испоруке новог превозног средства достави пријаву за испоруку новог превозног средстава из Републике у другу државу чланицу, у којој је наведена вредност те испоруке.

2. Порески обвезник који набавља нова превозна средства унутар Европске уније у складу са чланом 3. став 1. тачка 2) подтачка (2) овог закона, дужан је да у року од десет дана од дана набавке новог превозног средства поднесе пријаву за набавку новог превозног средства из друге државе чланице Европске уније, у којој исказује све податке неопходне за обрачун и контролу ПДВ. Наведену пријаву не подноси порески обвезник који користи ново превозно средство за даљу продају.

3. Пријаве из ст. 1. и 2. овог члана подnose се Управи царина.

4. Министар ближе уређује облик, садржину и начин подношење пријаве за испоруке и набавке нових превозних средстава.

5. Збирна пријава за испоруке добара и пружање услуга у другим државама чланицама Европске уније

Члан 108.

1. Порески обвезник регистрован за ПДВ мора поднети збирну пријаву за испоруке добара и пружање услуга у другим државама чланицама Европске уније, која садржи податке о:

1) примаоцима регистрованим за ПДВ којима је извршио испоруку добара под условима наведеним у члану 57. став 1. тачка 1) овог закона и за пренос добара у смислу члана 57. став 1. тачка 4) овог закона,

2) лицима регистрованим за потребе ПДВ којима је извршио испоруке добара која су му испоручена у оквиру набавке добара унутар Европске уније из члана 14. овог закона,

3) пореским обвезницима и правним лицима која нису порески обвезници, којима је пружио услуге, осим услуга које су ослобођене ПДВ у држави чланици у којој је трансакција опорезива и за које је прималац дужан да плати ПДВ у складу са чланом 196. Директиве Савета 2006/112/ЕЗ,

4) ПДВ идентификационом броју пореских обвезника којима су намењена добра која се отпремају или превозе у оквиру аранжмана за складиштење добара у складу са условима из члана 11. овог закона, као и свакој измени достављених података.

2. Збирна пријава подноси се најкасније последњег дана календарског месеца који следи пореском периоду из члана 104. став 1. овог закона.

3. Збирна пријава садржи следеће податке:

1) ПДВ идентификациони број под којим је порески обвезник регистрован за потребе ПДВ у Републици и под којим врши испоруке добара под условима утврђеним у члану 57. став 1. тачка 1) овог закона или услуга из члана 28. став 1. овог закона;

2) ПДВ идентификациони број под којим је лице које набавља добра регистровано за ПДВ у другој држави чланици и под којим му се добра испоручују или услуге пружају унутар Европске уније;

3) за сваког примаоца добара или услуга, укупну вредност испорука добара и пружања услуга које је извршио порески обвезник;

4) износ измена пореске основице у складу са чланом 51. ст. 1. и 2. овог закона. Ове вредности се пријављују за порески период током којег је лице које набавља добра или прима услуге пријавило исправке.

4. Вредности из става 3. тачка 3) овог члана исказују се у збирној пријави за порески период из члана 104. став 1. овог закона. Вредности из става 3. тачка 4) овог члана, за које је прималац примио обавештење о измени, исказују се у збирној пријави за порески период из члана 104. став 1. овог закона.

5. У збирној пријави у случају премештања добара исказују се следећи подаци:

1) ПДВ идентификациони број под којим је порески обвезник регистрован за ПДВ у Републици;

2) ПДВ идентификациони број под којим је порески обвезник регистрован у држави чланици у којој је завршена отпрема или превоз добара;

3) укупну вредност премештених добара утврђену у складу са чланом 48. овог закона.

6. Министар ближе уређује облик, садржину и начин подношења збирне пријаве.

6. Посебни подаци које треба доставити у збирној пријави у вези са тространим послом

Члан 109.

1. Порески обвезник који је регистрован за потребе ПДВ у Републици где му је издат ПДВ идентификациони број под којим је извршио набавку добара дужан је да, у складу са чланом 14. став 5. овог закона, у збирној пријави наведе следеће податке:

1) свој ПДВ идентификациони број под којим је набавио добра и извршио даљу испоруку тих добара;

2) ПДВ идентификациони број примаоца даље испоруке издат у држави чланици у којој се завршава превоз или отпрема добара;

3) за сваког појединачног примаоца којем је извршена испорука из тачке 2) овог става, збир накнада, без ПДВ, за испоруке које је порески обвезник извршио у државу чланицу у којој се завршава отпрема или превоз добара.

2. Укупна вредност из става 1. тачка 3) овог члана исказује се у збирној пријави за порески период из члана 104. став 1. овог закона.

XIV. ПОСЕБНИ ПОСТУПЦИ ОПОРЕЗИВАЊА

1. Мали порески обвезници

1.1. Заједничке одредбе

Члан 110.

У смислу чл. 112 - 118. овог закона, одређени термини имају следећа значења:

1) „годишњи промет у држави чланици” означава укупну годишњу вредност промета добара и услуга, без ПДВ, које је извршио порески обвезник у тој држави чланици током календарске године;

2) „годишњи промет у Унији” означава укупну годишњу вредност испорука добара и пружања услуга, без ПДВ, које је извршио порески обвезник на територији Европске уније током календарске године.

1.2. Пореско ослобођење

Члан 111.

1. Пореско ослобођење прописано чланом 112. овог закона примењује се на испоруке добара и пружање услуга које врше мали порески обвезници.

2. Пореско ослобођење из овог члана не примењује се:

1) на промет нових превозних средстава под условима утврђеним у члану 57. став 1. тач. 1) и 2) овог закона;

2) у случају преноса пореске обавезе на мале пореске обвезнике у смислу члана 91. став 1. тач. 6) и 7) и став 2. овог закона.

Члан 112.

1. Порески обвезник са седиштем, пребивалиштем или боравиштем у Републици, чији годишњи промет у Републици није већи од 8.000.000 динара, ослобођен је плаћања ПДВ на испоруке добара и пружање услуга који изврши у Републици.

2. Порески обвезник са седиштем, пребивалиштем или боравиштем у другој држави чланици има право да примени пореско ослобођење из става 1. овог члана ако су испуњени следећи услови:

1) годишњи промет у Европској унији није већи од 100.000 евра у динарарској противвредности,

2) годишњи промет извршен у Републици није већи од 8.000.000 динара.

3. Годишњи промет у смислу примене ослобођења из овог члана, без ПДВ, укључује:

1) вредност испорука добара и пружања услуга који би били опорезиви да их је извршио порески обвезник који нема право на примену ослобођења;

2) вредност испорука ослобођених ПДВ из чл. 61 - 64. овог закона;

3) вредност испорука ослобођених ПДВ из члана 57. овог закона ако се примењује то ослобођење;

4) вредност испорука непокретности и трансакција из члана 56. став 1. тач. 1) - 7) овог закона, осим ако су те трансакције споредне.

4. Испорука материјалних или нематеријалних основних средстава пореског обвезника не узима се у обзир за обрачун годишњег промета из става 3. овог члана.

5. Независно од става 2. овог члана, порески обвезник може да примени пореско ослобођење у држави чланици у којој нема седиште, пребивалиште или боравиште ако:

1) је о томе претходно обавестио државу чланицу у којој има седиште, пребивалиште или уобичајено боравиште, и

2) му је држава чланица у којој има седиште, пребивалиште или боравиште доделила појединачни идентификациони број за сврху примене пореског ослобођења.

6. Појединачни идентификациони број за ослобођење из става 5. тачка 2) овог члана је порески идентификациони број којем се додаје суфикс „ЕХ”.

7. Порески обвезник унапред обавештава државу чланицу у којој има седиште, пребивалиште или боравиште, ажурирањем претходног обавештења, о било каквој промени података које је претходно доставио у складу са ставом 5. тачка 1) овог члана, укључујући намеру да примени ослобођење у држави чланици или државама чланицама које нису наведене у претходном обавештењу и одлуку о престанку примене ослобођења у држави чланици или државама чланицама у којима тај порески обвезник нема седиште, пребивалиште или боравиште.

8. Примена ослобођења из става 7. овог члана престаје од првог дана следећег календарског квартала после пријема информације од пореског обвезника или, ако је такав податак примљен у последњем месецу календарског квартала, од првог дана другог месеца следећег календарског квартала.

9. Пореско ослобођење примењује се у односу на државу чланицу у којој порески обвезник нема седиште, пребивалиште или боравиште и у којој тај порески обвезник намерава да примени пореско ослобођење:

1) од дана када је порески обвезник обавештен о појединачном идентификационом броју од стране државе чланице у којој има седиште, пребивалиште или боравиште - у случају када је порески обвезник доставио претходно обавештење, или

2) од дана када је држава чланица у којој има седиште, пребивалиште или боравиште потврдила појединачни идентификациони број пореском обвезнику - у случају када је порески обвезник доставио ажурирано претходно обавештење.

10. Држава чланица из става 9. тачка 1) овог члана, најкасније у року од 35 радних дана од дана пријема претходног обавештења из става 5. тачка 1) овог члана или обавештења о ажурирању претходног обавештења из става 7. овог члана обавештава пореског обвезника о појединачном идентификационом броју, односно потврди тог броја, осим у посебним случајевима када је држави чланици потребно додатно време да спроведе неопходне провере како би се спречила утаја или избегавање плаћања пореза.

11. Министар ближе уређује ПДВ регистрацију, односно упис у регистар пореских обвезника из ст. 1. и 2. овог члана, прелазак са општег поступка опорезивања на посебан поступак из става 1. овог члана и из посебног поступка опорезивања на општи поступак, доделу појединачног идентификационог броја у случају да порески обвезник из става 1. овог члана жели да примени посебан поступак опорезивања за мале пореске обвезнике у другим државама чланицама у којима нема седиште, пребивалиште или боравиште, као и његово поништавање.

1.3. Претходно обавештење

Члан 113.

1. Претходно обавештење из члана 112. став 5. тачка 1) овог закона садржи следеће податке:

1) назив, односно име и презиме, делатност, правну форму и адресу пореског обвезника;
2) државу чланицу или државе чланице у којима порески обвезник намерава да примени ослобођење;

3) укупну вредност испорука добара и пружања услуга извршених у држави чланици у којој порески обвезник има седиште, пребивалиште или боравиште и у свим другим државама чланицама у току претходне календарске године;

4) укупну вредност испорука добара и пружања услуга извршених у држави чланици у којој порески обвезник има седиште, пребивалиште или боравиште и у свим другим државама чланицама у току текуће календарске године до достављања претходног обавештења.

2. Подаци из става 1. тачка 3) овог члана достављају се за сваку претходну календарску годину у односу на било коју државу чланицу која примењује могућност продужења периода забране примене ослобођења на две календарске године.

3. Ако порески обвезник обавести државу чланицу у којој има седиште, пребивалиште или боравиште у складу са чланом 112. став 7. овог закона да намерава да примени пореско ослобођење у држави чланици или државама чланицама које нису наведене у претходном обавештењу, порески обвезник није дужан да достави податке из става 1. овог члана који су већ наведени у извештајима који су претходно поднети у складу са чланом 114. овог закона.

4. Приликом ажурирања претходног обавештења из става 3. овог члана обавезно се наводи појединачни идентификациони број из члана 112. став 5. тачка 2) овог закона.

1.4. Квартални извештај

Члан 114.

1. Порески обвезник који примењује ослобођење из члана 112. став 1. овог закона у држави чланици у којој нема седиште, пребивалиште или боравиште у складу са поступком из члана 112. ст. 5 - 8. овог закона, дужан је да за сваки календарски квартал држави чланици у којој има седиште, пребивалиште или боравиште достави следеће податке, укључујући и појединачни идентификациони број из члана 112. став 5. тачка 2) овог закона, и то:

1) укупну вредност испорука добара и пружања услуга извршених у току календарског квартала у држави чланици у којој има седиште, пребивалиште или боравиште, или „0” (нула) у случају да није било испорука;

2) укупну вредност испорука добара и пружања услуга извршених у току календарског квартала у свакој држави чланици, осим државе чланице у којој има седиште, пребивалиште или уобичајено боравиште, или „0” (нула) у случају да није било испорука.

2. Порески обвезник доставља податке из става 1. овог члана у року од месец дана од истека календарског квартала.

3. Ако је порески обвезник остварио вредност испорука добара и пружања услуга у Европској унији у износу већем од износа из члана 112. став 2. тачка 1) овог закона, порески обвезник је дужан да о тој чињеници обавести државу чланицу у којој има седиште, пребивалиште или боравиште у року од 15 радних дана. Истовремено, порески обвезник је дужан да пријави вредност испорука добара и пружања услуга из става 1. овог члана који су извршени од почетка текућег календарског квартала до дана када је остварио вредност испорука добара и пружања услуга у Европској унији у износу већем од износа из члана 112. став 2. тачка 1) овог закона.

1.5. Заједничке одредбе о претходном обавештењу и кварталном извештају

Члан 115.

1. У вези са чланом 113. став 1. тач. 3) и 4) и чланом 114. став 1. овог закона, примењује се следеће:

1) у вредност се укључују износи наведени у члану 112. ст. 3. и 4. овог закона;

2) вредности се исказују у динарима;

3) уколико држава чланица одобрава ослобођење примењујући различите износе укупне вредности испоручених добара и пружених услуга за различите пословне секторе, порески обвезник је дужан да посебно пријави тој држави чланици укупну вредност испоручених добара и пружених услуга за сваки износ укупне вредности испоручених добара и пружених услуга.

2. Информације из члана 112. ст. 5 - 8. и члана 113. ст. 1. и 3. овог закона достављају се електронским путем.

1.6. Изузеће од одређених обавеза

Члан 116.

1. Порески обвезник који примењује ослобођење у Републици и који у Републици нема седиште, пребивалиште или боравиште, за испоруке добара и пружање услуга обухваћених ослобођењем у Републици, није дужан да:

1) буде регистрован за ПДВ у складу са чланом 93. овог закона;

2) поднесе пореску пријаву у складу са чланом 105. овог закона.

2. Порески обвезник који примењује ослобођење у Републици где има седиште, пребивалиште или боравиште и у било којој држави чланици у којој нема седиште, пребивалиште или боравиште, није дужан да поднесе пореску пријаву у вези са испорукама добара и пружањем услуга обухваћеним ослобођењем у Републици у складу са чланом 105. овог закона.

3. Изузетно од ст. 1. и 2. овог члана, ако порески обвезник не поступа у складу са правилима из члана 114. овог закона, Пореска управа може од пореског обвезника да захтева испуњење обавеза из става 1. овог члана.

1.7. Престанак примене пореског ослобођења

Члан 117.

Држава чланица у којој порески обвезник има седиште, пребивалиште или боравиште, без одлагања поништава појединачни идентификациони број из члана 112. став 5. тачка 2) овог закона или, ако порески обвезник настави да примењује ослобођење у другој држави чланици или другим државама чланицама, прилагођава податке примљене у складу са чланом 112. ст. 5 - 8. овог закона у односу на одређену државу чланицу или државе чланице у следећим случајевима:

1) укупна вредност испорука добара и пружања услуга које је пријавио порески обвезник прелази износ из члана 112. став 2. тачка 1) овог закона;

2) држава чланица која одобрава пореско ослобођење је обавестила да порески обвезник нема право на ослобођење или да је ослобођење престало да се примењује у тој држави чланици;

3) порески обвезник доставио је обавештење о својој одлуци да престане да примењује ослобођење; или

4) порески обвезник је доставио обавештење, или се на други начин може претпоставити, да је престао са обављањем делатности.

Члан 118.

1. Порески обвезник, независно од тога да ли у Републици има седиште, пребивалиште или боравиште, не може у Републици да примењује ослобођење из члана 112. став 1. овог закона у периоду од једне календарске године ако је у претходној календарској години укупна вредност испорука добара и пружања услуга већа од вредности из члана 112. став 2. тачка 2) овог закона.

2. Пореско ослобођење из члана 112. став 1. овог закона престаје да се примењује од тренутка када је остварена вредност испорука добара и пружања услуга у износу већем од вредности из члана 112. став 1. овог закона.

3. Порески обвезник који нема седиште, пребивалиште или уобичајено боравиште у држави чланици која одобрава пореско ослобођење не може да примени то ослобођење ако је у претходној календарској години остварио укупну вредност испорука добара и пружања услуга у износу већем од износа годишњег промета у Европској унији из члана 112. став 2. тачка 1) овог закона.

4. Ако се у току календарске године оствари вредност испорука добара и пружања услуга у износу већем од износа годишњег промета у Европској унији из члана 112. став 2. тачка 1) овог закона, од тог тренутка престаје да се примењује пореско ослобођење

одобрено пореском обвезнику који нема седиште, пребивалиште или боравиште у држави чланици која одобрава примену пореског ослобођења.

1.8. Издавање рачуна и право на одбитак претходног пореза

Члан 119.

Порески обвезник из члана 112. ст. 1. и 2. овог закона не обрачунава ПДВ за испоруке добара и пружање услуга, нема право исказивања ПДВ у издатим рачунима и нема право на одбитак претходног пореза.

1.9. Избор за примену редовног поступка опорезивања

Члан 120.

Порески обвезник из члана 112. став 1. овог закона може да затражи од Пореске управе да се на њега примењује редован поступак опорезивања ПДВ, који је дужан да примењује у текућој и наредној календарској години. Ако је порески обвезник поднео захтев за ПДВ регистрацију ради уписа у ПДВ регистар, сматраће се да је захтев прихваћен ако Пореска управа не донесе решење у року од осам дана од дана пријема захтева.

1.10. Поједностављење обавеза за мале пореске обвезнике

Члан 121.

1. „Мали порески обвезник” је сваки порески обвезник које примењује пореско ослобођење у држави чланици у којој постоји обавеза плаћања ПДВ у складу са чланом 112. ст. 1. и 2. овог закона.

2. Порески обвезници са седиштем, пребивалиштем или боравиштем у Републици који пореско ослобођење примењују само у Републици нису дужни да захтевају издавање ПДВ идентификационог броја, осим ако врше трансакције из члана 93. став 5. тач. 2), 4) или 5) овог закона.

3. Порески обвезници са седиштем, пребивалиштем или боравиштем у Републици који пореско ослобођење примењују само у Републици нису дужни да поднесу пореску пријаву из члана 105. овог закона, осим у случајевима из става 13. тог члана.

2. Туристичке агенције

2.1. Услуге туристичких агенција и организатора путовања

Члан 122.

1. Посебан поступак опорезивања примењује се на пословање туристичких агенција, којима се, у смислу овог закона, сматрају се порески обвезници који путницима пружају туристичке услуге и у односу на њих иступају у своје име, а за организацију путовања примају добра и услуге других обвезника које путници непосредно користе.

2. Поступак из става 1. овог члана не примењује се на туристичке агенције када наступају само као посредници и на које се за обрачун пореске основице примењују одредбе члана 46. став 3. тачка 2) овог закона.

3. Туристичким агенцијама, у смислу овог закона, сматрају се организатори путовања.

4. Туристичке услуге из става 1. овог члана, које пружа туристичка агенција, сматрају се, у смислу овог закона, јединственом услугом.

5. Место промета јединствене туристичке услуге је место у којем пружалац услуга има седиште или сталну пословну јединицу ако се промет услуга врши из сталне пословне јединице која се не налази у месту у којем пружалац услуга има седиште.

6. Министар ближе уређује примену посебног поступка опорезивања туристичких агенција.

2.2. Пореска основица

Члан 123.

Пореска основица јединствене туристичке услуге је разлика у цени, односно разлика између укупне накнаде коју плаћа путник и стварних трошкова туристичке агенције за добра и услуге које је набавио од других пореских обвезника, а које путници непосредно користе, уз одбитак ПДВ садржаног у тој разлици.

2.3. Ослобођене трансакције

Члан 124.

Уколико се трансакције које је туристичка агенција поверила другом пореском обвезнику обављају ван Европске уније, услуге туристичке агенције сматрају се посредничком услугом ослобођеном ПДВ у складу са чланом 64. овог закона. Када се те трансакције обављају и унутар и ван Европске уније, ослобођен је само онај део услуге туристичке агенције који се односи на трансакције ван Европске уније.

2.4. Право на одбитак или повраћај претходног пореза

Члан 125.

Туристичка агенција за туристичке услуге из члана 122. став 1. овог закона не може да исказује ПДВ у рачунима или другим документима и нема право на одбитак претходног пореза, нити повраћај ПДВ по основу трансакција које се односе на набавку добара и услуга које путници непосредно користе.

3. Половна добра, уметничка дела, колекционарска добра и антиквитети

3.1. Заједничке одредбе

Члан 126.

1. За потребе овог члана, одређени појмови имају следећа значења:

1) „половна добра” означавају материјалну покретну имовину која је погодна за даљу употребу у стању у којем је или после поправке, са изузетком уметничких дела, колекционарских добара или антиквитета, као и племенитих метала обухваћених ознакама КН 7106, 7108, 7110 и 7112 и драгог камења КН ознака 7102 и 7103;

2) „уметничка дела” означавају предмете наведене у Прилогу 5, део I овог закона;

3) „колекционарска добра” означавају предмете наведене у Прилогу 5, део II овог закона;

4) „антиквитети” означавају предмете наведене у Прилогу 5, део III овог закона;

5) „препродавац” означава пореског обвезника који, у оквиру своје делатности, купује или увози половна добра и/или уметничка дела, колекционарска добра и антиквитете, без обзира да ли тај порески обвезник наступа за свој рачун или у име другог лица на основу уговора којим се предвиђа плаћање провизије на продају или куповину тих добара

2. За испоруке половних добара, уметничких дела, колекционарских добара и антиквитета примењује се посебан поступак опорезивања разлике у цени (у даљем тексту: опорезивање разлике) коју је остварио препродавац.

3. Посебан поступак опорезивања разлике не примењује се на испоруке нових превозних средстава које се врше у складу са условима утврђеним у члану 57. став 1. тач. 1) и 2) овог закона.

4. За испоруке добара из става 2. овог члана које је извршио препродавац, примењује се посебан поступак опорезивања разлике, ако му је испоруку наведених добара на територији Европске уније извршило једно од следећих лица:

1) лице које није порески обвезник;

2) порески обвезник чија је испорука добара ослобођена у складу са чланом 56. став 2. овог закона;

3) други порески обвезник чија је испорука добара ослобођена у складу са чланом 112. овог закона и односи се на објекте и опрему за обављање делатности;

4) други препродавац, чија испорука добара подлеже посебном поступку опорезивања разлике.

5. Одредбе члана 21. став 3. овог закона не примењују се на испоруке добара из става 2. овог члана.

6. Министар ближе уређује примену посебног поступка опорезивања разлике за половна добра, уметничка дела, колекционарска добра и антиквитете.

3.2. Пореска основица

Члан 127.

1. Пореска основица за испоруке добара из члана 126. став 4. овог закона је једнака разлици између продајне и набавне цене испоручених добара, умањена за износ ПДВ садржаног у тој разлици.

2. Продајна цена, у смислу става 1. овог члана, означава све што представља накнаду коју је препродавац примио или ће примити од купца или трећих лица, укључујући субвенције које се директно односе на ту трансакцију, порезе, царине, накнаде и сличне дажбине, као и споредне трошкове као што су провизије, трошкови паковања, превоза и осигурања које препродавац наплаћује, осим износа из члана 46. став 3. овог закона.

3. Набавном ценом, у смислу става 1. овог члана, сматра се све што представља накнаду из става 2. овог члана, коју је од препродавца примио или ће примити његов добављач.

3.3. Опредељење за опорезивање разлике у посебним случајевима

Члан 128.

1. Препродавац може, по сопственом избору, да примени опорезивање разлике на испоруке:

1) уметничких дела, колекционарских добара или антиквитета које сам увози;

2) уметничких дела која му испоручи њихов аутор или његови правни следбеници;

3) уметничких дела која му испоручи порески обвезник који није препродавац.

2. Препродавац који одлучи да примени поступак опорезивања разлике у случају из става 1. овог члана, дужан је да примењује тај поступак две календарске године.

3. Препродавац је дужан да обавести Пореску управу о почетку примене посебног поступка опорезивања разлике у случају из става 1. овог члана у року за подношење пореске пријаве за први порески период календарске године у којој је порески обвезник применио посебни поступак опорезивања разлике.

4. Препродавац из става 2. овог члана може, после истека две календарске године, да престане са применом посебног поступка опорезивања разлике. Обавештење о престанку примене тог поступка доставља се Пореској управи у року за подношење пореске пријаве за први порески период календарске године у којој престаје да примењује посебни поступак опорезивања разлике. Ако у наведеном року не достави то обавештење Пореској управи, препродавац ће наставити да примењује посебан поступак опорезивања разлике и наредне две календарске године.

5. Пореска основица за испоруке које се опорезују по посебном поступку опорезивања разлике у смислу става 1. овог члана је основица утврђена у складу са чланом 127. став 1. овог закона. За испоруке уметничких дела, колекционарских добара и антиквитета, које је препродавац сам увезао, царинској основици, односно набавној цени додаје се износ ПДВ.

3.4. Пореско ослобођење за опорезивање разлике

Члан 129.

Разлика у цени остварена за испоруке половних добара, уметничких дела, колекционарских добара и антиквитета, које подлежу посебном поступку опорезивања разлике, ослобођена је ПДВ ако се врши под условима утврђеним у члану 61, члану 62. став 1. и члану 63. став 1. тач. 1), 2), 4), 5) и 6) овог закона.

3.5. Редован поступак опорезивања

Члан 130.

Препродавац може да примени редован поступак опорезивања за сваку испоруку добара за коју је прописан посебан поступак опорезивања разлике из члана 126. овог закона.

Члан 131.

1. Ако препродавац примењује редован поступак опорезивања испорука уметничких дела, колекционарских добара и антиквитета које сам увози, има право да одбије од износа ПДВ који је дужан да плати, износ ПДВ који је платио приликом увоза.

2. Ако препродавац примењује редован поступак опорезивања испорука уметничких дела стечених од аутора или његових правних следбеника или од пореских обвезника који нису препродавци, има право да одбије од износа ПДВ који је дужан да плати, износ ПДВ обрачунат на испоручена уметничка дела.

3. Право на одбитак ПДВ настаје у тренутку када настаје обавеза обрачуна ПДВ за промет за који је препродавац применио редован поступак опорезивања.

3.6. Одбитак претходног пореза

Члан 132.

1. Препродавац који примењује посебан поступак опорезивања разлике не може да одбије од ПДВ који је дужан да плати, ПДВ који је платио на увоз, односно ПДВ који му је обрачунат за:

- 1) уметничка дела, колекционарска добра или антиквитете које је увезао;
- 2) уметничка дела која су набављена или ће бити набављена од аутора или њихових правних следбеника;
- 3) уметничка дела која су набављена или ће бити набављена од пореских обвезника који нису препродавци.

2. Препродавац који примењује посебан поступак опорезивања разлике не може одбити од ПДВ који је дужан да плати, ПДВ који му је обрачунао други препродавац за испоручена добра, ако за испоруке тих добара примењује посебни поступак опорезивања разлике.

3.7. Вођење евиденције

Члан 133.

1. Препродавац који примењује редован поступак опорезивања и посебан поступак опорезивања разлике мора да води посебну евиденцију за сваки од ових поступака.

2. Министар ближе уређује облик и садржај евиденције за посебан поступак опорезивања разлике.

3.8. Исказивање ПДВ на рачунима

Члан 134.

Препродавац не може да искаже ПДВ у рачунима за испоруке добара које подлежу посебном поступку опорезивања разлике.

4. Продаја на јавној аукцији

Члан 135.

1. Посебан поступак опорезивања разлике може да се примени и у случају када разлику остварује организатор продаје путем јавне аукције за испоруке половних добара, уметничких дела, колекционарских добара или антиквитета у своје име, а за рачун лица из члана 137. овог закона, на основу уговора по којем се плаћа провизија за продају тих добара на јавној аукцији.

2. Поступак из става 1. овог члана не примењује се на испорукер нових превозних средстава које се врше у складу са условима из члана 57. став 1. тач. 1) и 2) овог закона.

Члан 136.

1. Организатор продаје на јавној аукцији је порески обвезник који у оквиру своје привредне делатности продаје добра на јавној аукцији, с циљем да их прода најбољем понуђачу.

2. Налогодавац организатора продаје на јавној аукцији је свако лице које предаје добра организатору продаје на јавној аукцији на основу уговора којим се предвиђа плаћање провизије за продају.

Члан 137.

Посебан поступак из члана 135. овог закона примењује се на испоруке које је извршио организатор продаје путем јавне аукције, поступајући у своје име, а за рачун једног од следећих лица:

- 1) лица које није порески обвезник;
- 2) другог пореског обвезника, чија је испорука добара, извршена на основу уговора по којем се плаћа провизија за продају, ослобођена у складу са чланом 56. став 2. овог закона;
- 3) другог пореског обвезника, чија је испорука добара, извршена на основу уговора по којем се плаћа провизија за продају, ослобођена у складу са чланом 112. овог закона и обухвата објекте и опрему за обављање делатности;
- 4) препродавца, чија се испорука добара, извршена на основу уговора по којем се плаћа провизија за продају, опорезује по посебном поступку опорезивања разлике.

Члан 138.

Испорука добара пореском обвезнику који је организатор продаје на јавној аукцији сматра се да је извршена у тренутку када се изврши продаја тих добара на јавној аукцији.

Члан 139.

Пореска основица за испоруку добара по посебном поступку продаје на јавној аукцији је укупан износ исказан у рачуну у складу са чланом 142. овог закона који купцу издаје организатор продаје на јавној аукцији, умањен за:

- 1) нето износ који је организатор продаје на јавној аукцији платио или ће платити налогодавцу у складу са чланом 140. овог закона;
- 2) износ ПДВ који организатор продаје на јавној аукцији треба да плати за своју испоруку.

Члан 140.

Нето износ који је организатор продаје на јавној аукцији платио или који треба да плати свом налогодавцу једнак је разлици између цене добара постигнуте на јавној аукцији и износа провизије коју је организатор продаје на јавној аукцији примио или који треба да прими од свог налогодавца, на основу уговора по којем се плаћа провизија за продају.

Члан 141.

1. Организатори продаје на јавној аукцији који врше промет добара под условима прописаним чланом 135. и 137. овог закона дужни су да у својим евиденцијама искажу податке о:

- 1) износу који су примили или који треба да приме од купца добара, и
 - 2) износу који су платили или који треба да плате продавцу добара.
2. Износи из става 1. овог члана морају се заснивати на веродостојној документацији.

Члан 142.

1. Организатори продаје на јавној аукцији купцу издају рачун у којем се посебно наводи:

- 1) цена добара постигнута на јавној аукцији;
- 2) износ пореза, царине, накнада и сличних дажбина;
- 3) споредни трошкови, као што су провизије, трошкови паковања, транспорта и осигурања које организатор зарачунава купцу добара.

2. Рачун који је издао организатор продаје на јавној аукцији не сме садржати посебно исказан ПДВ.

Члан 143.

1. Организатор продаје на јавној аукцији, којем су добра предата на основу уговора по којем се плаћа провизија за продају добара на јавној аукцији, мора свом налогодавцу да изда обрачун.

2. Обрачун из става 1. овог члана мора да садржи посебно наведен износ трансакције, односно цену добара остварену на јавној аукцији умањену за износ провизије која је примљена или треба да буде примљена од налогодавца.

3. Обрачун из става 2. овог члана служи као рачун који је налогодавац, ако је порески обвезник, дужан да изда организатору продаје на јавној аукцији у складу са чланом 94. став 1. овог закона.

5. Инвестиционо злато

5.1. Заједничке одредбе

Члан 144.

1. Инвестиционим златом, у смислу овог закона, сматра се:

1) злато у облику полуга или плочица, по тежини прихваћеној на тржишту племенитих метала, степена финоће једнаке или веће од 995 хиљадитих делова (995/1000), независно од тога да ли је вредност злата изражена кроз хартије од вредности;

2) златни новчићи степена финоће једнаког или већег од 900 хиљадитих делова (900/1000), исковани после 1800. године, који јесу или су били законско средство плаћања у држави порекла, а који се уобичајено продају по цени која није виша од 80% вредности злата на отвореном тржишту, садржаног у новчићима.

2. У смислу овог члана, сматра се да се златни новчићи из става 1. тачка 2) овог члана не продају у нумизматичке сврхе.

5.2. Пореско ослобођење

Члан 145.

ПДВ се не плаћа на:

1) испоруку, стицање унутар Европске уније и увоз инвестиционог злата, укључујући инвестиционо злато чија је вредност наведена у потврдама о алоцираном или неалоцираном злату, злато којим се тргује преко рачуна за трговање златом, укључујући и зајмове и замене злата (своп послови) који подразумевају право власништва или потраживања у вези са златом, као и активности у вези са инвестиционим златом на основу фјучерс и форвард

уговора чији је резултат пренос права располагања или права потраживања у вези са инвестиционим златом;

2) пружање услуга посредника који у име и за рачун налогодавца врши промет инвестиционог злата.

5.3. Право на опредељење за опорезивање

Члан 146.

1. Изузетно од члана 145. овог члана, порески обвезник може да се определи да ће се на испоруке инвестиционог злата обрачунати ПДВ достављањем обавештења Пореској управи, ако:

1) производи инвестиционо злато, односно прерађује злато у инвестиционо злато, а испоруке врши другом пореском обвезнику;

2) у оквиру своје делатности врши испоруке злата за индустријске сврхе, а испоруке инвестиционог злата врши другом пореском обвезнику.

2. Ако се порески обвезник из става 1. овог члана определио за обрачунавање ПДВ на испоруке инвестиционог злата, право на опредељење за обрачунавање ПДВ, о чему доставља обавештење Пореској управи, има и посредник који врши пружање услуга из става 145. тачка 2) овог члана.

3. Када се порески обвезник из ст. 1. и 2. овог члана определи за обрачунавање ПДВ на испоруке инвестиционог злата и пружање услуга посредовања код испорука инвестиционог злата, обрачунавање ПДВ врши се почев од пореског периода по истеку пореског периода у којем је доставио обавештење Пореској управи.

4. У случају испорука златног материјала или полупроизвода од злата чистоће 325 хиљадитих делова или више, или инвестиционог злата код којег се примењује право опредељивања за опорезивање у смислу става 1. овог члана, обавезу да обрачуна и плати ПДВ има прималац.

5.4. Право на одбитак претходног пореза

Члан 147.

1. Порески обвезник који врши промет инвестиционог злата на који се не плаћа ПДВ, има право да по основу тог промета одбије као претходни порез ПДВ обрачунат за:

1) промет инвестиционог злата од стране лица које се определило за опорезивање у складу са чланом 146. став 1. овог закона;

2) набавке или стицања унутар Европске уније или за увоз злата, осим инвестиционог злата, које врши сам порески обвезник, а које је порески обвезник или друго лице у његово име накнадно претворило у инвестиционо злато;

3) пружање услуга које се односе на промену облика, масе или финоће злата, односно инвестиционог злата.

2. Порески обвезник који производи инвестиционо злато или прерађује злато у инвестиционо злато, има право да одбије ПДВ који је платио или који му је обрачунат за испоруке или набавке добара унутар Европске уније, увезена добра или услуге пружене у вези са производњом или прерадом таквог злата, као да је његова следећа испорука тог злата, која је иначе је ослобођена ПДВ у складу са чланом 145. тачка 1) овог закона, опорезива.

5.5. Вођење евиденција и чување документације

Члан 148.

1. Порески обвезници су дужни да издају рачуне и да воде евиденцију о свим активностима у вези са инвестиционим златом, посебно о лицима којима су извршили испоруке инвестиционог злата, као и да чувају евиденцију у складу са овим законом.

2. Министар ближе уређује начин и поступак достављања обавештења о опредељењу за обрачунавање ПДВ из члана 146. ст. 1. и 2. овог закона, садржину рачуна и евиденције из става 1. овог члана.

6. Посебни поступци опорезивања за пореске обвезнике који пружају услуге лицима која нису порески обвезници или продају добра на даљину или врше одређене испоруке на домаћем тржишту

6.1. Заједничке одредбе

Члан 149.

1. У вези са посебним поступцима опорезивања из чл. 150. до 165. овог закона, пријава ПДВ за посебан поступак опорезивања је пријава која садржи податке неопходне за утврђивање износа ПДВ који припада одређеној држави чланици потрошње.

2. Министар ближе уређује примену посебних поступака опорезивања из овог члана.

6.2. Посебан поступак опорезивања услуга које пружају порески обвезници који немају седиште у Европској унији

Члан 150.

У вези са чл. 151. до 157. овог закона, поједини појмови имају следећа значења:

1) „порески обвезник који нема седиште на територији Европске уније” је порески обвезник који нема седиште, сталну пословну јединицу, пребивалиште или боравиште на територији Европске уније;

2) „држава чланица пријаве” је држава чланица коју је изабрао порески обвезник који нема седиште на територији Европске уније како би регистровао почетак обављања своје делатности као пореског обвезника на територији Европске уније;

3) „држава чланица потрошње” је држава чланица у којој се сматра да је услуга пружена у складу са чл. 27 - 37. овог закона.

6.2.1. Примена посебног поступка

Члан 151.

Посебан поступак опорезивања услуга примењује се на услуге из чл. 27 - 38. овог закона које на територији Европске уније пружа порески обвезник који нема седиште на територији Европске уније лицима која нису порески обвезници и која имају седиште, пребивалиште или боравиште у било којој држави чланици.

6.2.2. Пријава Пореској управи о примени посебног поступка опорезивања

Члан 152.

1. Порески обвезник који нема седиште на територији Европске уније, а који за државу чланицу пријаве изабере Републику, дужан је да електронским путем пријави Пореској управи почетак и престанак обављања делатности као пореског обвезника или промену делатности на начин да више не испуњава услове за примену посебног поступка опорезивања.

2. У пријави из става 1. овог члана, порески обвезник који нема седиште на територији Европске уније мора доставити следеће податке: назив, односно име и презиме, поштанску адресу, адресу електронске поште, укључујући интернет страницу, национални порески број ако постоји и изјаву да нема седиште, сталну пословну јединицу, пребивалиште или боравиште на територији Европске уније. Порески обвезник који нема седиште на територији Европске уније обавештава Пореску управу о свим променама достављених података.

3. Пореска управа пореском обвезнику из става 1. овог члана додељује појединачни идентификациони број и о томе га обавештава електронским путем.

6.2.3. Брисање из регистра

Члан 153.

Порески обвезник из члана 152. став 1. овог закона брише се из регистра пореских обвезника од стране Пореске управе ако:

- 1) поднесе обавештење да више не пружа услуге обухваћене посебним поступком опорезивања услуга које пружају порески обвезници који немају седиште на територији Европске уније;
- 2) се на други начин може претпоставити да више не обавља опорезиву делатност;
- 3) престане да испуњава услове за примену посебног поступка опорезивања;
- 4) не поступа у складу са одредбама овог закона које се односе на посебан поступак опорезивања.

6.2.4. Подношење пореске пријаве ПДВ за посебан поступак опорезивања

Члан 154.

1. Порески обвезник из члана 152. став 1. овог закона дужан је да Пореској управи поднесе пореску пријаву ПДВ за посебни поступак опорезивања за сваки календарски квартал до последњег дана месеца након истека квартала за који се пријава подноси, независно од тога да ли је у том периоду пружао услуге обухваћене овим посебним поступком. Пореска пријава ПДВ за посебан поступак опорезивања подноси се електронским путем.

2. У пореској пријави ПДВ из става 1. овог члана порески обвезник је дужан да наведе појединачни идентификациони број из члана 152. став 3. овог закона, а за сваку државу чланицу потрошње у којој треба платити ПДВ, укупну вредност пружених услуга обухваћених овим посебним поступком у пореском периоду, без ПДВ, укупан износ припадајућег ПДВ по стопама, примењене пореске стопе и укупан износ ПДВ који треба да плати. У случају измене поднете пореске пријаве за посебан поступак опорезивања, измене се укључују у следећу пријаву у року од три године од истека рока из става 1. овог члана. У

тој пријави је потребно навести државу чланицу потрошње, порески период и износ ПДВ који се мења.

3. Износи у пореској пријави ПДВ из става 1. овог члана исказују се у динарима. Ако се испоруке наплаћују у другим валутама, порески обвезник који нема седиште на територији Европске уније у пореској пријави ПДВ из става 1. овог члана примењује девизни курс који важи на последњи дан пореског периода. Конверзија се врши према девизном курсу који објављује Европска централна банка за тај дан или, ако курс за тај дан није објављен, за дан следећег објављивања девизног курса.

6.2.5. Плаћање ПДВ

Члан 155.

Порески обвезник из члана 152. став 1. овог закона дужан је да плати ПДВ приликом подношења пореске пријаве ПДВ за посебан поступак опорезивања, позивајући се на одговарајући референтни број пореске пријаве ПДВ за посебан поступак опорезивања, а најкасније до рока за подношење те пријаве. Уплата се врши у динарима на рачун за плаћање одређен посебним прописом.

6.2.6. Право на одбитак претходног пореза

Члан 156.

1. Порески обвезник који примењује посебан поступак опорезивања и који нема седиште у Европској унији нема право на одбитак претходног пореза у складу са одредбама члана 73. овог закона, односно члана 168. Директиве Савета 2006/112/ЕЗ.

2. Порески обвезник из става 1. овог члана има право на повраћај ПДВ у складу са одредбама члана 83. овог закона, односно члана 2. став 1. Тринаесте Директиве Савета 86/560/ЕЕЗ и у том случају примењује се услов узajамности.

3. Ако се порески обвезник из става 1. овог члана регистровао за потребе ПДВ у Републици по основу обављања делатности које нису обухваћене овим посебним поступком, има право на одбитак ПДВ у вези са опорезивом делатношћу обухваћеном тим посебним поступком у пореској пријави из члана 105. овог закона.

6.2.7. Вођење евиденције и чување података

Члан 157.

Порески обвезник из члана 152. став 1. овог закона дужан је да води евиденцију о трансакцијама обухваћеним овим посебним поступком опорезивања како би пореском органу државе чланице потрошње омогућио проверу исправности пореске пријаве за посебан поступак опорезивања. Та евиденција мора на захтев, у електронском облику, бити стављена на располагање Пореској управи Републике и пореској управи државе чланице потрошње. Порески обвезник је дужан да чува податке десет година од завршетка године у којој су трансакције извршене.

6.3. Посебан поступак опорезивања за продају добара на даљину унутар Европске уније, за испоруке добара унутар државе чланице које се врше путем електронског интерфејса који омогућава те испоруке и за услуге које пружају порески обвезници са седиштем унутар Европске уније, али без седишта у држави чланици потрошње

Члан 158.

1. У вези са чл. 159 - 165. овог закона, одређени појмови имају следећа значења:

1) „порески обвезник који нема седиште у држави чланици потрошње” је порески обвезник који има седиште, сталну пословну јединицу, пребивалиште или боравиште на територији Европске уније, али нема седиште, сталну пословну јединицу, пребивалиште или боравиште на територији државе чланице потрошње;

2) „држава чланица пријаве” је држава чланица у којој порески обвезник има седиште, пребивалиште или боравиште, а ако нема седиште, пребивалиште или боравиште на територији Европске уније, држава чланица у којој има сталну пословну јединицу;

3) „држава чланица потрошње” је:

(1) у случају пружања услуга, држава чланица у којој се сматра да се услуга пружа у складу са чл. 27 - 37. овог закона;

(2) у случају продаје добара на даљину унутар Европске уније, држава чланица у којој се завршава отпрема или превоз добара купцу;

(3) у случају да испоруке добара врши порески обвезник који омогућава такве испоруке у складу са чланом 12. став 2. овог закона, када отпрема или превоз добара почиње и завршава се у истој држави чланици, ту државу чланицу.

2. Ако порески обвезник нема седиште, пребивалиште или боравиште на територији Европске уније, али на територији Европске уније има више од једне сталне пословне јединице, држава чланица пријаве је држава чланица са сталном пословном јединицом коју порески обвезник наведе као државу у којој ће примењивати посебни поступак опорезивања, а та одлука га обавезује да примењује посебни поступак опорезивања у текућој календарској години и наредне две календарске године.

3. Ако порески обвезник нема седиште, пребивалиште или боравиште или сталну пословну јединицу на територији Европске уније, држава чланица пријаве је држава чланица у којој започиње отпремање или превоз добара. Ако отпремање или превоз добара започиње у више држава чланица, порески обвезник наводи која је од тих држава чланица држава чланица пријаве, а та одлука га обавезује да примењује посебни поступак опорезивања у текућој календарској години и наредне две календарске године.

6.3.1. Примена посебног поступка

Члан 159.

1. Посебан поступак опорезивања за испоруке добара на даљину унутар Европске уније, за испоруке добара унутар државе чланице који се врше путем употребе електронског интерфејса који омогућава такве испоруке и за услуге које пружају порески обвезници са седиштем у Европској унији, али који немају седиште у држави чланици потрошње, може да примени:

1) порески обвезник који испоручује добра на даљину унутар Европске уније;

2) порески обвезник који омогућава испоруку добара у складу са чланом 12. став 2. овог закона, а отпремање или превоз добара почиње и завршава се у истој држави чланици;

3) порески обвезник који нема седиште у држави чланици потрошње и пружа услуге лицу које није порески обвезник.

2. Посебни поступак из става 1. овог члана примењује се на све испоруке добара и пружање услуга које порески обвезник врши у Европској унији.

6.3.2. Пријава за примену посебног поступка опорезивања

Члан 160.

1. Порески обвезник који је изабрао Републику као државу чланицу пријаве дужан је да електронским путем пријави Пореској управи почетак и престанак обављања делатности у оквиру посебног поступка опорезивања или промену те делатности услед чега више не испуњава услове за примену посебног поступка опорезивања.

2. Порески обвезник из става 1. овог члана дужан је да користи додељени ПДВ идентификациони број из члана 93. овог закона за примену посебног поступка опорезивања.

6.3.3. Брисање из регистра

Члан 161.

Пореска управа брише пореског обвезника из члана 160. став 1. овог закона из регистра пореских обвезника који примењују посебан поступак опорезивања ако:

1) поднесе обавештење да више не врши испоруке добара и пружање услуга обухваћене овим посебним поступком опорезивања;

2) се на други начин може претпоставити да је његова опорезива делатност обухваћена посебним поступком престала;

3) више не испуњава више услове за примену посебног поступка опорезивања;

4) не поступа у складу са одредбама које се односе на посебан поступак опорезивања.

6.3.4. Подношење пореске пријаве ПДВ

Члан 162.

1. Порески обвезник из члана 160. став 1. овог закона дужан је за сваки календарски квартал до последњег дана календарског месеца који следи календарском кварталу за који се подноси пореска пријава ПДВ, Пореској управи поднесе пореску пријаву ПДВ за посебан поступак опорезивања, независно од тога да ли је у том периоду вршио испоруке добара и пружање услуга обухваћених посебним поступком.

2. У пореској пријави ПДВ из става 1. овог члана наводи се ПДВ идентификациони број из члана 93. овог закона и за сваку државу чланицу потрошње у којој је постојала ПДВ обавеза, укупна вредност без ПДВ, применљиве стопе ПДВ, укупан износ ПДВ који се дугује по свакој стопи ПДВ и укупан ПДВ за следеће испоруке обухваћене посебним поступком који су извршени у току пореског периода, и то:

1) продају добара на даљину унутар Европске уније;

2) испоруке добара у складу са чланом 12. став 2. овог закона, ако отпремање или превоз тих добара почиње и завршава се у истој држави чланици;

3) пружање услуга.

3. У пореску пријаву ПДВ за посебан поступак опорезивања из става 2. овог члана укључују се измене које се односе на претходне пореске периоде у смислу става 9. овог члана.

4. Ако се добра отпремају или превозе из друге државе чланице, пореска пријава за посебан поступак опорезивања укључује и укупну вредност без ПДВ, применљиве пореске стопе, укупан износ ПДВ по пореским стопама и укупан ПДВ за промете обухваћене посебним поступком опорезивања за сваку државу чланицу из које се добра отпремају или превозе, и то:

1) продају добара на даљину унутар Европске уније, осим оних које врши порески обвезник у складу са чланом 12. став 2. овог закона;

2) продају добара на даљину и испоруке добара унутар Европске уније, ако отпремање или превоз тих добара почиње и завршава се у истој држави чланици и врши га порески обвезник у складу са чланом 12. став 2. овог закона.

5. У односу на испоруке из става 4. тачка 1) овог члана, пореска пријава ПДВ за посебан поступак опорезивања садржи и ПДВ идентификациони број или други одговарајући порески број који додељује свака држава чланица из које се добра отпремају или превозе.

6. У односу на испоруке из става 4. тачка 2) овог члана, пореска пријава ПДВ за посебан поступак опорезивања садржи и ПДВ идентификациони број или други одговарајући порески број који додељује свака држава чланица из које се добра отпремају или превозе, ако постоји.

7. Пореска пријава ПДВ садржи податке из ст. 4 - 6. овог члана, подељене по државама чланицама потрошње.

8. Када порески обвезник из члана 160. став 1. овог закона има једну или више сталних пословних јединица, осим оне у Републици, из којих пружа услуге, пореска пријава ПДВ за посебан поступак опорезивања укључује и укупну вредност без ПДВ, применљиве пореске стопе, укупан износ ПДВ по пореским стопама и укупан ПДВ на такве промете за сваку државу чланицу у којој има сталну пословну јединицу, заједно са ПДВ идентификационим бројем или другим референтним пореским бројем те сталне пословне јединице, по држави чланици потрошње.

9. У случају измене поднете пореске пријаве ПДВ за посебан поступак опорезивања, измене се укључују у следећу пријаву у року од три године од дана истека прописаног рока из става 1. овог члана. Ова пријава треба да садржи податак о држави чланици потрошње, пореском периоду и износу ПДВ који се мења.

10. Износи у пореској пријави ПДВ из става 1. овог члана исказују се у динарима. Ако се испоруке наплаћују у другим валутама, порески обвезник из члана 160. став 1. овог закона примењује девизни курс који важи на последњи дан пореског периода. Конверзија се врши према девизном курсу који објављује Европска централна банка за тај дан или, ако курс за тај дан није објављен, за дан следећег објављивања девизног курса.

6.3.5. Плаћање ПДВ

Члан 163.

Порески обвезник из члана 160. став 1. овог закона дужан је да плати ПДВ приликом подношења пореске пријаве ПДВ за посебан поступак опорезивања, позивајући се на одговарајући референтни број пореске пријаве ПДВ за посебан поступак опорезивања, а најкасније до рока за подношење те пријаве. Уплата се врши у динарима на рачун за плаћање одређен посебним прописом.

6.3.6. Право на одбитак претходног пореза

Члан 164.

1. Порески обвезник из члана 160. став 1. овог закона нема право на одбитак претходног пореза у држави чланици потрошње.

2. Порески обвезник из става 1. овог члана може да затражи повраћај ПДВ у држави чланици потрошње у складу са поступком повраћаја ПДВ за пореске обвезнике са седиштем у другој држави чланици у складу са одредбама Директиве Савета (ЕУ) 2008/9/ЕЗ.

3. Ако је порески обвезник из члана 160. став 1. овог закона дужан да се региструје за ПДВ у држави чланици потрошње за испоруке које нису обухваћене посебним поступком опорезивања, има право да искаже право на одбитак претходног пореза по основу испорука обухваћених посебним поступком у пореској пријави ПДВ.

6.3.7. Вођење евиденције и чување података

Члан 165.

Порески обвезник из члана 160. став 1. овог закона дужан је да води евиденцију о трансакцијама обухваћеним овим посебним поступком опорезивања како би пореском органу државе чланице потрошње омогућио проверу тачности пореске пријаве ПДВ. Та евиденција мора на захтев, у електронском облику, бити стављена на располагање Пореској управи Републике и пореској управи државе чланице потрошње. Порески обвезник је дужан да чува податке десет година од завршетка године у којој су трансакције извршене.

6.4. Посебан поступак опорезивања продаје на даљину добара увезених из трећих земаља или трећих подручја

Члан 166.

1. У вези са чл. 167 - 176. овог закона, продаја добара на даљину увезених из трећих земаља или трећих подручја обухвата само добра, са изузетком добара која се сматрају акцизним производима у складу са законом којим се уређују акцизе, у пошиљкама чија вредност не прелази 150 евра у динарској противвредности.

2. У вези са чл. 167 – 176. овог закона, поједини појмови имају следећа значења:

1) „порески обвезник који нема седиште у Европској унији” је порески обвезник који нема седиште, сталну пословну јединицу, пребивалиште или боравиште на територији Европске уније;

2) „посредник” је лице са седиштем у Европској унији које именује порески обвезник који продаје на даљину добра увезена из трећих земаља или трећих подручја као лице одговорно за плаћање ПДВ и за испуњавање обавеза у вези са овим посебним поступком у име и за рачун пореског обвезника;

3) „држава чланица пријаве” је:

(1) ако порески обвезник нема седиште у Европској унији, држава чланица у којој порески обвезник одлучи да се региструје;

(2) ако порески обвезник има седиште ван Европске уније, али има једну или више сталних пословних јединица у Европској унији, држава чланица са сталном пословном јединицом за коју се порески обвезник одлучи да ће у њој користити посебан поступак;

(3) ако порески обвезник има седиште у држави чланици, та држава чланица;

(4) ако посредник има седиште у држави чланици, та држава чланица;

(5) ако посредник има седиште ван Европске уније, али има једну или више сталних пословних јединица у Европској унији, држава чланица са сталном пословном јединицом за коју се посредник одлучи да ће у њој користити посебан поступак;

4) „држава чланица потрошње” је држава чланица у којој се завршаваотпремање или превоз добара до купца.

3. За потребе става 2. тачка 3) подтач. (2) и (5) овог члана, ако порески обвезник или посредник има више од једне сталне пословне јединице у Европској унији за потребе посебног поступка опорезивања, одлука којом је одредио државу чланицу сталне пословне јединице обавезујућа је у текућој календарској години и наредне две календарске године.

6.4.1. Примена посебног поступка

Члан 167.

1. Посебан поступак за продају на даљину добара увезених из трећих земаља или трећих подручја могу применити:

1) сви порески обвезници са седиштем у Европској унији који продају добра на даљину увезена из трећих земаља или трећих подручја;

2) сви порески обвезници, независно од тога да ли имају седиште у Европској унији, који продају добра на даљину увезена из трећих земаља или трећих подручја које заступа посредник са седиштем у Европској унији;

3) сви порески обвезници са седиштем у трећој земљи са којом је Европска унија закључила споразум о узајамној помоћи чије је подручје примене слично подручју примене прописа којим се уређује административна сарадња у области пореза и Директиве Савета 2010/24/EУ и Уредбе Савета (ЕУ) бр. 904/2010, а који се баве продајом добара на даљину из те треће земље.

2. Порески обвезници из става 1. овог члана примењују посебан поступак на целокупну продају добара на даљину увезених из трећих земаља или трећих подручја.

3. Порески обвезник из става 1. тачка 2) овог члана не може истовремено именовати више од једног посредника.

6.4.2. Настанак пореске обавезе

Члан 168.

За продају добара на даљину увезених из трећих земаља или трећих подручја на која се примењује посебан поступак, опорезиви догађај и обавеза обрачуна ПДВ настају у тренутку испоруке, при чему се сматра да је испорука добара извршена у тренутку прихватања плаћања.

6.4.3. Пријава посебног поступка опорезивања

Члан 169.

Порески обвезник који примењује посебни поступак или посредник који наступа у његово име дужан је да електронским путем пријави Пореској управи почетак и престанак своје делатности по овом посебном поступку или промену те делатности на начин да више не испуњава услове за примену посебног поступка.

Члан 170.

1. Пре почетка примене посебног поступка порески обвезник који не именује посредника доставља Пореској управи следеће податке:

- 1) назив, односно име и презиме;
- 2) адресу;
- 3) адресу електронске поште и интернет страницу;
- 4) ПДВ идентификациони број или национални порески број.

2. Пре почетка примене посебног поступка у име пореског обвезника, посредник доставља Пореској управи следеће податке:

- 1) назив, односно име и презиме;
- 2) адресу;
- 3) адресу електронске поште;
- 4) ПДВ идентификациони број.

3. Пре почетка примене посебног поступка, посредник за сваког пореског обвезника којег заступа доставља Пореској управи следеће податке:

- 1) назив, односно име и презиме;
- 2) адресу;
- 3) адресу електронске поште и интернет страницу;
- 4) ПДВ идентификациони број или национални порески број,
- 5) појединачни идентификациони број који му је додељен у складу са чланом 171. став

2. овог закона.

4. Сваки порески обвезник који примењује посебни поступак или, ако је могуће његов посредник, обавештава Пореску управу о свакој промени достављених података.

Члан 171.

1. Пореска управа додељује појединачни идентификациони број пореском обвезнику који примењује посебан поступак за примену тог посебног поступка опорезивања, о чему пореског обвезника обавештава електронским путем.

2. Пореска управа додељује појединачни идентификациони број посреднику, о чему обавештава посредника електронским путем.

3. Пореска управа додељује појединачни идентификациони број посреднику за примену посебног поступка за сваког пореског обвезника којег заступа.

4. Појединачни идентификациони број додељен у складу са овим чланом користи се само за потребе посебног поступка опорезивања продаје добара на даљину увезених из трећих земаља или трећих подручја.

6.4.4. Брисање из регистра

Члан 172.

1. Пореска управа брише пореског обвезника који не именује посредника, из регистра пореских обвезника који примењују посебни поступак опорезивања ако:

- 1) достави обавештење да више не врши продају на даљину добара увезених из трећих земаља или трећих подручја;
- 2) може да се претпостави да су његове опорезиве активности продаје на даљину добара увезених из трећих земаља или трећих подручја престале;
- 3) више не испуњава услове потребне за примену посебног поступка;
- 4) не поступа у складу са одредбама које се односе на примену посебног поступка.

2. Пореска управа брише посредника из регистра пореских обвезника који примењују посебан поступак ако:

1) није наступао као посредник у име пореског обвезника који примењује посебни поступак, у периоду од два узастопна календарска квартала;

2) више не испуњава услове потребне за обављање активности у својству посредника;

3) не поступа у складу са одредбама које се односе на посебан поступак.

3. Пореска управа брише пореског обвезника којег заступа посредник из регистра пореских обвезника који примењују посебан поступак ако:

1) посредник обавести Пореску управу да порески обвезник више не продаје на даљину добра увезена из трећих земаља или трећих подручја;

2) може да се претпостави да су опорезиве активности пореског обвезника у вези са продајом на даљину добара увезених из трећих земаља и трећих подручја престале;

3) порески обвезник више не испуњава услове потребне за примену посебног поступка;

4) порески обвезник не поступа у складу са правилима за примену посебног поступка;

5) посредник обавести Пореску управу да више не заступа тог пореског обвезника.

6.4.5. Подношење пореске пријаве ПДВ

Члан 173.

1. Порески обвезник који примењује посебан поступак или његов посредник дужан је да Пореској управи поднесе пореску пријаву ПДВ за посебан поступак опорезивања електронским путем за сваки календарски месец до последњег дана текућег месеца по истеку календарског месеца за који се пријава подноси, независно од тога да ли је у том периоду обављао продају добара на даљину увезених из трећих земаља или трећих подручја.

2. У пореској пријави ПДВ из става 1. овог члана мора бити наведен појединачни идентификациони број из члана 171. овог закона и, за сваку државу чланицу потрошње у којој постоји обавеза плаћања ПДВ, укупну вредност, без ПДВ, продаје добара на даљину увезених из трећих земаља или трећих подручја за које се ПДВ обрачунава током пореског периода, као и укупан износ ПДВ по стопама, стопе ПДВ које се примењују и укупан износ ПДВ за уплату.

3. У случају промене података садржаних у поднетој пореској пријави ПДВ за посебан поступак опорезивања, измене се исказују у наредној пријави у року од три године од прописаног рока из става 1. овог члана. Ова пријава треба да садржи податак о држави чланици потрошње, пореском периоду и износу ПДВ који се мења.

4. Износи у пореској пријави ПДВ из става 1. овог члана исказују се у динарима. Ако се испоруке наплаћују у другим валутама, порески обвезник из члана 167. став 1. овог закона примењује девизни курс који важи на последњи дан пореског периода. Конверзија се врши према девизном курсу који објављује Европска централна банка за тај дан или, ако курс за тај дан није објављен, за дан следећег објављивања девизног курса.

6.4.6. Плаћање ПДВ

Члан 174.

Порески обвезник који примењује посебан поступак или његов посредник плаћа ПДВ позивајући се на референтни број пореске пријаве ПДВ за посебан поступак опорезивања,

најкасније до истека рока за подношење те пријаве. Уплата се врши у динарима на рачун за плаћање одређен посебним прописом.

6.4.7. Право на одбитак претходног пореза

Члан 175.

1. Порески обвезник који примењује посебан поступак опорезивања нема право на одбитак претходног пореза у држави чланици потрошње.

2. Порески обвезник из става 1. овог члана може да затражи повраћај ПДВ у држави чланици потрошње у складу са поступком повраћаја ПДВ за пореске обвезнике са седиштем у другој држави чланици и поступком повраћаја ПДВ за пореске обвезнике који немају седиште на територији Европске уније у складу са Директивом Савета (ЕУ) 86/560/ЕЕЗ, односно Директивом Савета (ЕУ) 2008/9/ЕЗ.

3. Ако је порески обвезник који примењује посебан поступак опорезивања дужан да се региструје за потребе ПДВ у држави чланици потрошње за испоруке које нису обухваћене посебним поступком опорезивања, има право да искаже претходни порез за испоруке обухваћене посебним поступком у пореској пријави ПДВ.

6.4.8. Вођење евиденције и чување података

Члан 176.

1. Порески обвезник који примењује посебан поступак мора да води евиденцију о трансакцијама обухваћеним овим посебним поступком. Посредник мора да води евиденцију за сваког пореског обвезника којег заступа. Те евиденције морају бити довољно детаљне да би омогућиле пореском органу државе чланице потрошње да провери тачност података исказаних у пореској пријави ПДВ за посебан поступак.

2. Евиденција из става 1. овог члана мора на захтев, у електронском облику, бити стављена на располагање Пореској управи и пореској управи државе чланице потрошње. Порески обвезник је дужан да чува податке десет година од завршетка године у којој су трансакције извршене.

6.5. Посебан поступак за пријављивање и плаћање ПДВ при увозу

Члан 177.

Ако се за увоз добара, са изузетком добара која се сматрају акцизним производима у складу са законом којим се уређују акцизе, у пошиљкама чија вредност не прелази 150 евра у динарској противвредности, не примењује посебан поступак из члана 166. овог закона, лице које пријављује добра Управи царина за рачун лица којем се добра намењена унутар Европске уније може да примени посебан поступак за пријављивање и плаћање ПДВ при увозу за добра чије се отпремање или превоз завршава на територији Републике.

Члан 178.

За потребе посебног поступка за пријављивање и плаћање ПДВ при увозу, примењује се следеће:

- 1) лице којем су добра намењена одговорна је за плаћање ПДВ;
- 2) лице које пријављује добра Управи царина на територији Европске уније наплаћује ПДВ од лица којем су добра намењена и плаћа тај ПДВ.

Члан 179.

Изузетно од члана 53. став 4. овог закона, за потребе посебног поступка за пријављивање и плаћање ПДВ при увозу, ПДВ се обрачунава и плаћа по стопи из члана 54. став 1. овог закона.

Члан 180.

1. ПДВ наплаћен по овом посебном поступку пријављује се електронским путем у месечној пријави у којој мора бити наведен укупан ПДВ наплаћен током календарског месеца за који се пријава подноси.

2. Пријава из става 1. овог члана подноси се до последњег дана текућег календарског месеца за претходни календарски месец.

3. ПДВ из става 1. овог члана плаћа се месечно до истека рока плаћања који се примењује на плаћање царине при увозу.

4. Лица која примењују овај посебан поступак дужна су да воде евиденцију о трансакцијама обухваћеним овим посебним поступком десет година по истеку године у којој су трансакције извршене. Евиденција мора бити довољно детаљна да би Пореска управа и Управа царина могле да провере тачност пријаве из става 1. овог члана и на њихов захтев мора им бити на располагању у електронском облику.

5. Министар ближе уређује садржај евиденције трансакција из става 4. овог члана.

7. Пореска обавеза по наплаћеном потраживању

Члан 181.

1. Порески обвезник са седиштем, сталном пословном јединицом, пребивалиштем или боравиштем у Републици чија вредност испорука добара и пружања услуга у претходној календарској години није већа од 50.000.000 динара, без ПДВ, може обрачунавати и платити ПДВ на основу наплаћених потраживања за извршене испоруке добара и пружање услуга.

2. Вредност испорука добара и пружања услуга из става 1. овог члана односи се на вредност из члана 112. ст. 3. и 4. овог закона.

3. Изузетно од члана 41. овог закона, порески обвезник који примењује посебан поступак опорезивања по наплаћеном потраживању дужан је да обрачуна ПДВ на дан пријема уплате.

4. Независно од члана 72. овог закона, порески обвезник који примењује посебни поступак опорезивања по наплаћеном потраживању има право на одбитак претходног пореза у тренутку када је платио рачун за примљена добра и пружене услуге.

5. Порески обвезник који примењује посебан поступак опорезивања по наплаћеном потраживању мора у рачуну да наведе напомену „обрачун према наплаћеном потраживању”.

Члан 182.

Обрачун ПДВ по посебном поступку опорезивања по наплаћеном потраживању не односи се на:

- 1) испоруке добара унутар Европске уније;
- 2) набавке добара унутар Европске уније;
- 3) испоруке или премештање добара из члана 41. ст. 8. и 9. овог закона;

4) пружање услуга из члана 28. став 1. овог закона, за које је прималац дужан да плати ПДВ у складу са чланом 91. став 1. тачка б) овог закона, односно чланом 196. Директиве Савета 2006/112/ЕЗ;

5) испоруке за које је прималац дужан да плати ПДВ у складу са чланом 91. став 1. тачка 7) и ст. 2. и 3. овог закона, у случају из члана 9. став 1. овог закона;

6) испоруке у оквиру посебних поступака опорезивања из чл. 151, 159. и 167. овог закона;

7) увоз добара;

8) извоз добара.

Члан 183.

1. Порески обвезник из члана 181. став 1. овог закона који се определи да примењује посебан поступак опорезивања по наплаћеном потраживању дужан је да, најкасније до краја текуће календарске године, достави изјаву Пореској управи о почетку примене посебног поступка опорезивања по наплаћеном потраживању.

2. Порески обвезник који достави изјаву из става 1. овог члана може да примени тај поступак од 1. јануара наредне календарске године и обавезује се да ће тај поступак примењивати у периоду од три године. Ако порески обвезник чија вредност испорука добара и пружања услуга у претходној календарској години није већа од 50.000.000 динара, без ПДВ, не обавести Пореску управу о промени начина обрачуна ПДВ у року из става 1. овог члана, сматраће се да наставља да примењује посебни поступак опорезивања по наплаћеном потраживању.

3. Порески обвезник који примењује посебан поступак опорезивања по наплаћеном потраживању мора да обезбеди све податке потребне за утврђивање и плаћање ПДВ.

4. Ако Пореска управа утврди да подаци које је порески обвезник навео у изјави из става 1. овог члана нису тачни, може пореском обвезнику забранити примену посебног поступка опорезивања по наплаћеном потраживању и о томе ће донети решење, при чему жалба не одлаже извршење решења.

5. Порески обвезник у пореској пријави ПДВ за први порески период после преласка на редован поступак опорезивања мора исказати све извршене и ненаплаћене испоруке добара и пружене услуге пре промене начина обрачуна ПДВ и има право на одбитак ПДВ садржаног у примљеним рачунима које није платио до промене начина обрачуна ПДВ, а које му је извршио порески обвезник који обрачунава ПДВ у редовном поступку опорезивања.

6. Порески обвезник из става 5. овог члана дужан је да Пореској управи, као прилог уз пореску пријаву за први порески период после преласка на редован поступак опорезивања, достави списак свих издатих и ненаплаћених рачуна и свих примљених и неплаћених рачуна до промене начина обрачуна ПДВ.

7. Министар ближе уређује примену посебног поступка опорезивања по наплаћеном потраживању.

8. Пољопривредници

Члан 184.

1. Пољопривредник којим се, у смислу овог закона, сматра порески обвезник који обавља делатност у пољопривредном, шумском или рибарском газдинству, има право на

надокнаду по основу ПДВ (у даљем тексту: ПДВ надокнада), под условима и на начин одређен овим законом.

2. ПДВ надокнада признаје се пољопривредницима који изврше испоруку пољопривредних и шумских производа, односно пружање пољопривредних услуга пореским обвезницима.

3. Пољопривредни производи су добра која су произведена у оквиру пољопривредног, шумског или рибарског газдинства у свакој држави чланици као резултат обављања делатности наведених у Прилогу 6 овог закона. Ако пољопривредник, примењујући средства која се обично користе у пољопривредним, шумарским или рибарским газдинствима, прерађује производе који првенствено произилазе из његове пољопривредне производње, те прерађивачке делатности сматрају се делатностима пољопривредне производње наведеним у Прилогу 7 овог закона.

4. Пољопривредне услуге су нарочито услуге наведене у Прилогу 7 овог закона, које пољопривредник пружа користећи сопствену радну снагу или опрему која се уобичајено користи у пољопривредном, шумском или рибарском газдинству којим управља и која уобичајено служи пољопривредној производњи.

5. Ако пољопривредници изврше испоруке добара и пружање услуга из става 2. овог члана, порески обвезник је дужан да обрачуна ПДВ надокнаду у износу од 8% на вредност примљених добара и услуга, о чему издаје документ за обрачун (у даљем тексту: признаница), као и да обрачунату ПДВ надокнаду исплати пољопривредницима у новцу (уплатом на текући рачун или рачун штедње).

6. Пољопривредници не обрачунавају ПДВ на испоруке пољопривредних производа и услуга из ст. 3. и 4. овог члана, немају право на исказивања ПДВ у рачунима и немају право на одбитак претходног пореза.

7. Порески обвезници из става 5. овог члана имају право да одбију износ ПДВ надокнаде као претходни порез, под условом да су ПДВ надокнаду и вредност примљених добара и услуга платили пољопривреднику.

8. Пољопривредник може да се определи за редован поступак опорезивања достављањем изјаве Пореској управи и у том случају стиче права и обавезе које у складу са овим законом имају други порески обвезници. У том случају обавеза плаћања ПДВ траје најмање две године.

9. По истеку рока из става 8. овог члана, порески обвезник може да обавести Пореску управу о престанку редовног поступка опорезивања.

10. Министар ближе уређује спровођење овог члана.

XV. ПОРЕСКИ ЗАСТУПНИК

Члан 185.

1. Ако је, у складу са чланом 91. овог закона, ПДВ дужан да плати порески обвезник који нема седиште на територији Републике, али има седиште у другој држави чланици, тај порески обвезник може именовати пореског заступника као лице које је дужно да плати ПДВ.

2. Ако је, у складу са чланом 91. овог закона, ПДВ дужан да плати порески обвезник који нема седиште у Републици нити на територији Европске уније, али има седиште у трећој земљи или на трећем подручју, тај порески обвезник је дужан да именује пореског заступника као лице које је дужно да плати ПДВ ако Република није закључила споразуме о узајамној помоћи сличне по обиму онима прописаним Директивом Савета 2010/24/ЕУ од

16. марта 2010. године о узајамној помоћи код наплате потраживања која се односе на порезе, царине и друге мере (СЛ Л 84/1 од 31.3.2010.) и Уредбом Савета (ЕУ) бр бр. 904/2010 од 7. октобра 2010. о административној сарадњи и сузбијању превара у области пореза на додату вредност (СЛ Л 268 од 12.10.2010).

3. Порески обвезник из става 2. овог члана није у обавези да именује пореског заступника ако је порески обвезник из члана 150. тачка 1) овог закона и када обавља само повремене међународни друмски превоз путника у Републици.

3. Порески заступник из овог члана мора бити порески обвезник са седиштем, пребивалиштем или боравиштем на територији Републике.

4. Порески заступник је солидарно одговоран за плаћање ПДВ.

5. Министар ближе уређује спровођење овог члана.

XVI. ОДГОВОРНОСТ

Члан 186.

1. Порески обвезник који врши испоруке у Републици са правом на одбитак претходног пореза сматраће се одговорним ако на основу објективних околности произилази да је знао или морао знати да ће услед преварних радњи део или укупан износ ПДВ, који се односи на испоруку која му је извршена, или на било коју претходну или наредну испоруку истих добара или услуга, остати неплаћен.

2. Ако се, у складу са ставом 1. овог члана, утврди одговорност пореског обвезника, биће му оспорено право на одбитак претходног пореза.

3. Ако Пореска управа сумња да су испоруке добара и пружање услуга део трансакција чија је намера преварно избегавање плаћања ПДВ, тада ће пореског обвезника који учествује у таквим трансакцијама обавестити о његовој одговорности у складу са ставом 1. овог члана. Од дана пријема таквог обавештења Пореска управа може сматрати да је порески обвезник знао или морао знати да вршењем таквих трансакција учествује у трансакцијама са намером избегавања плаћања ПДВ.

4. Подаци из става 3. овог члана не представљају повреду пореске тајне.

Члан 187.

Порески обвезник којем је извршена испорука добара или услуга у Републици одговара солидарно за плаћање ПДВ када пореском обвезнику који му је извршио испоруку није платио најмање износ ПДВ исказаног у рачуну у року прописаном Законом о роковима измирења новчаних обавеза у комерцијалним трансакцијама („Службени гласник РС”, бр. 119/12, 68/15, 113/17, 91/19, 44/21, 44/21 - др. закон, 130/21, 129/21 – др. закон, 138/22 и 109/25).

Члан 188.

1. Пореска управа или Управа царина може од пореског обвезника који набавља употребљавана превозна средства из друге државе чланице, пре њихове регистрације, захтевати полагање обезбеђења за испуњење обавезе ПДВ по основу набавке употребљаваних превозних средстава.

2. Министар прописује поступак у вези са полагањем обезбеђења.

XX. РЕФАКЦИЈА ПДВ ТРАДИЦИОНАЛНИМ ЦРКВАМА И ВЕРСКИМ ЗАЈЕДНИЦАМА

Члан 189.

1. Право на рефакцију ПДВ, на основу поднетог захтева, имају традиционалне цркве и верске заједнице – Српска православна црква, Исламска заједница, Католичка црква, Словачка Евангеличка црква а.в, Јеврејска заједница, Реформаторска хришћанска црква и Евангелистичка хришћанска црква а.в. (у даљем тексту: традиционалне цркве и верске заједнице), за добра која им се испоручују у Републици или која увозе, као и за услуге које им се пружају, а који су непосредно повезани са верском делатношћу, под условом да је:

1) испорука добара и пружање услуга, односно увоз добара опорезив;

2) ПДВ за испоручена добра, односно пружене услуге исказан у рачуну, у складу са овим законом, као и да је рачун плаћен од стране лица које има право на рефакцију ПДВ у складу са овим чланом, односно да је ПДВ који се дугује по основу увоза добара претходно плаћен.

2. Министар ближе уређује начин и поступак рефакције ПДВ, као и шта се сматра добрима и услугама непосредно повезаним са верском делатношћу из става 1. овог члана.

XXI. ПРЕЛАЗНИ РЕЖИМ

Члан 190.

Влада Републике Србије уредиће извршавање овог закона на територији Аутономне покрајине Косово и Метохија за време важења Резолуције Савета безбедности ОУН број 1244.

XXII. ПРАВНА СРЕДСТВА

Члан 191.

1. На поступак по жалби, застарелост, обрачун, наплату и повраћај ПДВ примењују се одредбе закона којима се уређује порески поступак и пореска администрација. На поступак о прекршајима примењују се одредбе закона којим се уређују прекршаји.

2. На ПДВ при увозу добара примењују се царински прописи, ако овим законом није друкчије одређено. За обрачун и наплату ПДВ при увозу добара надлежан је царински орган који спроводи царински поступак, ако овим законом није друкчије одређено.

XXIII. ПРЕКРШАЈИ

Члан 192.

1. Новчаном казном за прекршај казниће се правно лице у износу од 100.000 до 2.000.000 динара, ако:

1) у рачуну не искаже све прописане податке (члан 95. овог закона);

2) износ ПДВ у рачуну који треба да се плати и друге износе за које постоји обавеза исказивања у динарима не искаже у динарима (члан 95. став 10. овог закона).

2. За прекршај из става 1. овог члана казниће се предузетник новчаном казном у износу од 25.000 до 500.000 динара.

3. За прекршај из става 1. овог члана казниће се физичко лице које није предузетник новчаном казном у износу од 10.000 до 100.000 динара.

4. За прекршај из става 1. овог члана казниће се одговорно лице у правном лицу новчаном казном у износу од 10.000 до 100.000 динара.

Члан 193.

1. Новчаном казном за прекршај казниће се правно лице у износу од 200.000 до 2.000.000 динара, ако:

1) нетачно утврди пореску основицу (члан 9. став 2, чл. 46, 49, 123, 127. и члан 128. став 5. овог закона);

2) не обрачуна ПДВ по прописаној стопи (чл. 53. и 54. овог закона);

3) примењује пореска ослобођења супротно одредбама овог закона (члан 55. ст. 1. и 2, члан 56. ст. 1. и 2, чл. 57. и 58, члан 59. ст. 1. и 2, члан 60. ст. 1. и 2, члан 61. ст. 1, 2, 4. и 5, члан 62. ст. 1. и 2, чл. 63 – 65, чл. 66. ст. 1 - 4, чл. 67. ст. 1 – 3. и чл. 68. и 69. овог закона);

4) одбије претходни порез који се у складу са овим законом не може одбити (члан 72. став 2, чл. 125, 132, 147. и члан 156. став 1. овог закона);

5) не изда рачун, односно не изда га у прописаном року (члан 94. ст. 5. и 7. овог закона);

6) рачун изда прималац који не испуњава услове за издавање рачуна (члан 94. став 9. овог закона);

7) у својој евиденцији не обезбеђује све податке у вези са обрачунавањем и плаћањем ПДВ (члан 99. овог закона);

8) порески обвезник у у пореској пријави, коју подноси за последњи порески период у години, односно за последњи период опорезивања у којем је пословао, не изврши сва усклађивања и исправке (члан 105. ст. 7. и 8. овог закона);

9) у пореској пријави не искаже све прописане податке (члан 105. ст. 1. и 2. овог закона);

10) пријаву за набавку добара и примљене услуге из других држава чланица Европске уније не поднесе, односно не поднесе је у прописаном року или не искаже све прописане податке (члан 106. овог закона);

11) не поднесе, односно не поднесе у року пријаву за испоруке и набавке нових превозних средстава или ако не искаже вредност испорука, односно набавки нових превозних средстава (члан 107. овог закона);

12) збирну пријаву не поднесе, односно не поднесе је у прописаном року или не искаже све прописане податке (чл. 108. и 109. овог закона);

13) обрачунава ПДВ по посебном поступку опорезивања, а делује само као посредник (члан 122. став 2. овог закона);

14) као препродавац истовремено примењује редован поступак опорезивања ПДВ и поступак опорезивања разлике, и не води или води нетачну посебну евиденцију за сваки од ових поступака (члан 133. овог закона);

15) искаже износ ПДВ на рачуну за испоручена добра која подлежу поступку опорезивања разлике (члан 134. овог закона);

16) као организатор продаје јавним надметањем, не прикаже прописане податке у евиденцији (члан 141. овог закона);

17) као организатор продаје јавним надметањем, не прикаже прописане податке у рачуну или посебно прикаже износ ПДВ (члан 142. овог закона);

18) не издаје рачуне и/или не води евиденцију о трансакцијама са инвестиционим златом, или не чува евиденцију у складу са овим законом (члан 148. овог закона);

19) не води евиденцију о трансакцијама у оквиру посебних поступака опорезивања или ако на захтев Пореске управе и пореског органа државе чланице потрошње не стави их на располагање или их не чува у року прописаном овим законом (чл. 157, 165, 176. и члан 180. став 4. овог закона);

20) не води евиденцију о поступку опорезивања према наплаћеном потраживању и ако не обрачуна и не плати ПДВ на прописан начин (чл. 181 - 183. овог закона);

21) у својству пореског заступника не плати ПДВ као солидарни дужник (члан 185. став 4. овог закона);

22) не поднесе или не поднесе у прописаном року пријаву у којој наводи податке о пореском обвезнику којег заступа (члан 60. став 3. овог закона);

23) не поднесе пријаву услуга у међународном друмском превозу путника и/или у њој пружи нетачне и/или непотпуне податке и не омогући надлежним органима увид у ту пријаву (члан 105. став 17. овог закона);

24) не стави на располагање или не стави на располагање у року прописаном чланом 246 Уредбе Савета (ЕУ) бр. 904/2010 од 7. октобра 2010. године о административној сарадњи и борби против превара у области пореза на додату вредност, регистар прималаца плаћања и плаћања у вези са платним услугама које пружа или ако не пружи све потребне информације (члан 101. ст. 1. и 6. овог закона);

25) не повећа пореску основицу ако накнадно делимично или у потпуности наплати потраживање за извршену испоруку (члан 51. став 10. овог закона);

26) не исправи одбитак претходног пореза који је коришћен за примљену испоруку добара или услуга, а добављач је накнадно исправио пореску основицу и ПДВ за ту испоруку (члан 78. став 1. овог закона);

27) не поднесе или не достави у прописаном року информације о укупној вредности испорука извршених током календарског квартала у држави чланици у којој има седиште, пребивалиште или боравиште и у свакој држави чланици која није држава чланица у којој има седиште, пребивалиште или боравиште (члан 114. ст. 1. и 2. овог закона);

28) не обавести државу чланицу у којој има седиште, пребивалиште или боравиште у року од 15 радних дана о укупној вредности испорука добара и пружања услуга у Европској унији у износу већем од износа из члана 112. став 2. тачка 1) овог закона (члан 114. став 3. овог закона).

2. За прекршај из става 1. овог члана казниће се предузетник новчаном казном у износу од 50.000 до 500.000 динара.

3. За прекршај из става 1. овог члана казниће се физичко лице које није предузетник новчаном казном у износу од 15.000 до 150.000 динара.

4. За прекршај из става 1. овог члана казниће се одговорно лице у правном лицу новчаном казном у износу од 15.000 до 150.000 динара.

XXIV. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 194.

Ако је за испоруке добара и пружање услуга, који се врше од дана почетка примене овог закона, наплаћена, односно плаћена накнада или део накнаде пре дана почетка примене овог закона, на те испоруке примењује се Закон о порезу на додату вредност („Службени гласник РС”, бр. 84/04, 86/04 – испр, 61/05, 61/07, 93/12, 108/13, 68/14 – др. закон, 142/14, 83/15, 108/16, 113/17, 30/18, 72/19, 153/20, 138/22, 94/24 и 109/25).

Члан 195.

Динарска противвредност износа исказаних у еврима у складу са овим законом утврђује се применом средњег курса Народне банке Србије на дан приступања Републике Србије Европској унији.

Члан 196.

1. Одредбе овог закона које садрже овлашћења за доношење подзаконских аката примењују се од дана ступања на снагу овог закона.

2. Подзаконски акти из става 1. овог члана донеће се у року од 240 дана од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 197.

Даном почетка примене овог закона престају да важе:

1) Закон о порезу на додату вредност („Службени гласник РС”, бр. 84/04, 86/04 – испр, 61/05, 61/07, 93/12, 108/13, 68/14 – др. закон, 142/14, 83/15, 108/16, 113/17, 30/18, 72/19, 153/20, 138/22, 94/24 и 109/25);

2) Уредба о извршавању Закона о порезу на додату вредност на територији Аутономне покрајине Косово и Метохија за време важења Резолуције Савета безбедности ОУН број 1244 („Службени гласник РС”, бр. 111/13 и 31/18);

3) Уредба о критеријумима на основу којих се утврђује шта се, у смислу Закона о порезу на додату вредност, сматра претежним прометом добара у иностранство („Службени гласник РС”, бр. 124/04, 27/05, 4/13, 21/15 и 44/18 – др. закон);

4) Уредба о количини расхода (кало, растур, квар и лом) на који се не плаћа порез на додату вредност („Службени гласник РС”, бр. 124/04);

5) Правилник о порезу на додату вредност („Службени гласник РС”, бр. 37/21, 64/21, 127/21, 49/22, 59/22, 7/23, 15/23, 60/23, 96/23, 116/23, 29/24, 65/24, 73/24, 101/24, 107/24 и 30/25).

Члан 198.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”, а примењиваће се од дана приступања Републике Србије Европској унији.

ПРИЛОГ 1

Списак делатности из члана 5. став 6. Закона

1. Телекомуникационе услуге;
2. Снабдевање водом, гасом, електричном енергијом и топлотом;
3. Превоз робе;
4. Лучке и аеродромске услуге;
5. Превоз путника;
6. Испорука нове робе произведене за продају;
7. Трансакције у вези са пољопривредним производима, које обављају пољопривредне интервентне агенције, у складу са Уредбом о заједничкој организацији тржишта тих производа;
8. Организовање сајмова и изложби комерцијалне природе;
9. Складиштење;
10. Активности комерцијалних оглашивача;
11. Активности туристичких агенција;
12. Руковођење продавницама за запослене, задружним и индустријским кантинама и сличним установама;
13. Активности које обављају јавни радио и телевизија, осим оних за које је прописано ослобођење од ПДВ у складу са чланом 55. став 1. тачка 17) Закона.

ПРИЛОГ 2

Оквирни списак услуга пружених електронским путем из члана 36. став 4. Закона

- 1) Испорука веб-сајтова, веб-хостинга, даљинско одржавање програма и опреме;
- 2) испорука рачунарских програма и њихово ажурирање;
- 3) испорука слика, текстова и информација, те омогућавање приступа базама података;
- 4) испорука музике, филмова и игара, укључујући игре на срећу и коцкарске игре, те емитовање политичких, културних, уметничких, спортских, научних и забавних програма и приредби;
- 5) организовање учења на даљину.

ПРИЛОГ 3

Списак добара која се смештају у пореско складиште из члана 67. Закона

Ознака КН		Опис добара
1.	0701	Кромпир
2.	0711 20	Маслине
3.	0801	Кокосов орах, бразилски и индијски орах
4.	0802	Остали орашаста плодови
5.	0901 11 00	Кафа, непржена
	0901 12 00	
6.	0902	Чај
7.	1001 do 1005	Житарица
	1007 do 1008	
8.	1006	Ољуштени пиринач
9.	1201 do 1207	Зрневље и уљано семење (укључујући соју) уљано воће
10.	1507 do 1515	Биљна уља и масти и њихови нуспродукти, сирови или рафинирани, али хемијски неизмењени
11.	1701 11	Сирови шећер
	1701 12	
12.	1801	Семе какаа, цело или разломљено, сирово или пржено
13.	2709	Минерална уља (укључујући пропан и бутан; укључујући сирови нафтна уља)
	2710	
	2711 12	
	2711 13	
	2711 14	
	2711 19	
14.	Poglavlja 28. i 29.	Хемијски производи у расутом облику
15.	4001	Каучук, у изворном облику или у облику плоча, листова или трака
	4002	

16.	5101	Вуна
17.	7106	Сребро
18.	7110 11 00	Платина (паладијум, родијум)
	7110 21 00	
	7110 31 00	
19.	7402	Бакар
	7403	
	7405	
	7408	
20.	7502	Никл
21.	7601	Алуминијум
22.	7801	Олово
23.	7901	Цинк
24.	8001	Калај
25.	Претходни 8112 92	Индиј
	Претходни 8112 99	

ПРИЛОГ 4

Списак добара и услуга из члана 91. став 3. тачка 2) Закона

1. Испорука отпада, старог гвожђа и других отпадних и коришћених материјала од црних и обојених метала, укључујући и оне у облику полупроизвода насталих прерадом, производњом или топљењем црних и обојених метала и њихових легура;
2. испорука полупроизвода од црних и обојених метала и одређених повезаних услуга прераде;
3. испорука остатака и других материјала који се могу рециклирати а који се састоје од црних и обојених метала, њихових легура, шљаке, пепела, оксидног талога и индустријских остатака који садрже метале или њихове легуре, као и испорука услуга селекције, сечења, уситњавања и пресовања ових производа;
4. испорука и одређене услуге прераде везане за отпад од црних и обојених метала, као и струготине, шкарт, отпад и коришћени и материјал који се може рециклирати а који се састоји од стакленог крша, стакла, папира, картона, крпа, костију, коже, вештачке коже, пергаментa, сирових кожа и животињских кожа, тетива, ужади, канапа, каблова, гуме и пластике;
5. испорука материјала наведених у овом анексу након обраде у виду чишћења, полирања, селекције, резања, уситњавања, пресовања или ливења у полуге;
6. испорука остатака и отпада насталих прерадом основних материјала.

ПРИЛОГ 5

Уметничка дела, колекционарски предмети и антиквитети из члана 125. Закона

1. За потребе овог члана, одређени појмови имају следећа значења:

1) „половна добра” означавају материјалну покретну имовину која је погодна за даљу употребу у стању у којем се налази или након поправке, са изузетком уметничких дела, колекционарских добара или антиквитета и племенитих метала обухваћених ознакама КН 7106, 7108, 7110 и 7112 и драгог камења КН ознака 7102 и 7103;

2) „уметничка дела” означавају следеће предмете: (алтернатива: навођење у Прилогу V, део I)

(1) слике, колажи и слични украсни панели, пастели и цртежи, које је уметник у потпуности израдио ручно, осим планова и цртежа за архитектонске, инжењерске, индустријске, комерцијалне, топографске или сличне сврхе, ручно сликане или украшене рукотворине, позоришне сценографије, позадинска платна за студије и слично, од осликаног платна (ознака КН 9701);

(2) оригиналне гравуре, графике и литографије, које укључују отиске произведене у ограниченом броју, директно црно-бело или у боји, на једној или више плоча, у потпуности израђене руком уметника, без обзира на поступак или материјал који се користи у ту сврху, али искључујући било који механички или фотомеханички производни процес (ознака КН 9702 00 00);

(3) оригиналне скулптуре и статуе, од било ког материјала, под условом да су у потпуности израђене од стране уметника; одливци скулптура, чија је производња ограничена на осам примерака и надгледа уметник или његови правни следбеници (КН 9703 00 00); изузетно, у случајевима које одреде државе чланице, ограничење од осам примерака може бити прекорачено за одливке статуа направљених пре 1. јануара 1989. године;

(4) таписерије (КН 5805 00 00), као и ручно рађен зидни текстил (КН код 6304 00 00), према оригиналном дизајну уметника, под условом да не постоји више од осам примерака сваког;

(5) уникатни керамички предмети које је у потпуности направио уметник и који носе његов потпис;

(6) емајл на бакру, у потпуности израђен ручно, ограничен на осам нумерисаних копија које носе потпис уметника или студија, искључујући предмете накита и производа златарске и сребрнарске израде;

(7) уметничке фотографије снимљене, штампане или под надзором уметника, потписане, нумерисане и ограничене на 30 примерака, а укључене су све величине и позадине.

3) „колекционарска добра” означавају следеће предмете: (алтернатива: навођење у Прилогу V, део II овог закона)

(1) поштанске марке или марке, пригодне коверте, пригодне коверте „првог дана”, писма-коверте и слично, франкиране поштанске пошиљке или, ако нису франкиране, оне које нису у оптицају и које нису намењене за употребу (ознака КН 9704 00 00);

(2) Збирке и примерци зоолошког, ботаничког, минералолошког, анатомског, историјског, археолошког, палеонтолошког, етнографског или нумизматичког значаја (КН код 9705 00 00).

4) „антиквитети” означавају предмете, осим уметничких дела или колекционарских предмета, који су старији од 100 година (КН код 9706 00 00). (алтернатива: навођење у Прилогу V, део III овог закона),

5) „препродавац” означава пореског обвезника који, у оквиру своје делатности, купује или увози половна добра и/или уметничка дела, колекционарска добра и антиквитете, без обзира да ли тај порески обвезник наступа за свој рачун или у име другог лица на основу уговора којим се предвиђа плаћање провизије на продају или куповину.

ДЕО I.

Уметничка дела

1. Сlike, колажи и слични украсни панели, пастели и цртежи, које је уметник у потпуности израдио ручно, осим планова и цртежа за архитектонске, инжењерске, индустријске, комерцијалне, топографске или сличне сврхе, ручно украшене рукотворине, позоришне сценографије, позадинска платна за студије и слично, од осликаног платна (ознака КН 9701);
2. Оригиналне гравуре, штампане слике и литографије, које укључују отиске произведене у ограниченом броју, директно црно-бело или у боји, на једној или више плоча, у потпуности израђене руком уметника, без обзира на поступак или материјал који се користи у ту сврху, али искључујући било који механички или фотомеханички производни процес (ознака КН 9702 00 00);
3. Оригиналне скулптуре и статуе, од било ког материјала, под условом да су у потпуности израђене од стране уметника; одливци скулптура, чија је производња ограничена на осам примерака и надгледа уметник или његови правни следбеници (КН 9703 00 00); изузетно, у случајевима које одреде државе чланице, ограничење од осам примерака може бити прекорачено за одливке статуа направљених пре 1. јануара 1989. године;
4. Таписерије (КН 5805 00 00), као и ручно рађен зидни текстил (КН код 6304 00 00), према оригиналном дизајну уметника, под условом да не постоји више од осам примерака сваког;
5. Оригинални керамички предмети које је у потпуности направио уметник и који носе његов потпис;
6. Емајл на бакру, у потпуности израђен ручно, ограничен на осам нумерисаних копија које носе потпис уметника или студија, искључујући предмете накита и производа златарске и сребрнарске израде;
7. Уметничке фотографије снимљене, штампане или под надзором уметника, потписане, нумерисане и ограничене на 30 примерака, а укључене су све величине и позадине.

ДЕО II.
Колекционарска добра

1. Поштанске марке или марке, пригодне коверте, пригодне коверте "првог дана"; писма-коверте и слично, франкиране поштанске пошиљке или, ако нису франкиране, оне које нису у оптицају и које нису намењене за употребу (ознака КН 9704 00 00);
2. Збирке и примерци зоолошког, ботаничког, минералошког, анатомског, историјског, археолошког, палеонтолошког, етнографског или нумизматичког значаја (КН код 9705 00 00).

ДЕО III.
Антиквитети

Предмети, осим уметничких дела или колекционарских предмета, који су старији од 100 година (КН код 9706 00 00).

ПРИЛОГ 6

Списак делатности пољопривредне производње из члана 184. став 3. Закона

1. Биљна производња:
 - 1) општа пољопривреда, укључујући виноградарство;
 - 2) узгој воћа (укључујући маслине) и поврћа, цвећа и украсног биља, на отвореном и у пластеницима;
 - 3) производња печурака, зачина, семена и садног материјала;
 - 4) управљање расадником,
2. узгој стоке и обрада земље:
 - 1) сточарство;
 - 2) живинарство;
 - 3) узгој кунџа;
 - 4) пчеларство;
 - 5) узгој свилених буба;
 - 6) узгој пужева,
3. шумарство;
4. рибарство:
 - 1) слатководно рибарство;
 - 2) узгој рибе;
 - 3) узгој дагњи, острига и других шкољки и ракова;
 - 4) узгој жаба.

ПРИЛОГ 7

Оквирни списак пољопривредних услуга из члана 184. став 4. Закона

1. Припрема земљишта, жетва и кошење, вршидба, балирање, сакупљање, брање, сетва и садња;
2. Паковање и припрема за тржиште, као што су сушење, чишћење, брушење, дезинфекција и силирање пољопривредних производа;
3. Складиштење пољопривредних производа;
4. Снабдевање, узгој и храњење стоке;
5. Изнајмљивање опреме за пољопривредне сврхе, која се обично користи у пољопривредним, шумарским или рибарским предузећима;
6. Техничка помоћ;
7. Уништавање корова и паразита, опрашивање и прскање усева и земљишта;
8. Руковање опремом за наводњавање и одводњавање;
9. Чишћење, сеча и друге шумарске услуге.